

Ontwikkeling Strategische Visie Economisch Beleid Provincie Antwerpen Werkdocument(2014)

Els Struyf
Ties Vanthillo
Ann Verhetsel
Thierry Vanelslander
Paul Matthyssens

Bijlage 1: cijferanalyse
Ten behoeve van het begeleidingscomité

ONTWIKKELING STRATEGISCHE VISIE ECONOMISCH BELEID PROVINCIE ANTWERPEN WERKDOCUMENT

ONDERZOEKSTEAM

*Els Struyf, Ties Vanthillo, Thierry Vanelslander, Paul Matthyssens
Ann Verhetsel*

Rapport Oktober 2010

Ten behoeve van de stuurgroep

- Niets uit dit rapport mag gebruikt worden zonder uitdrukkelijke toestemming van het onderzoeksteam en van de dienst Economie en Internationale Samenwerking van de Provincie Antwerpen -
- Document niet verder verspreiden -
- Conclusies zijn onder voorbehoud van verdere uitwerking -

Inhoudstafel Deel 1

1. Inleiding: doel, werkwijze, data.....	4
2. Analyse van toegevoegde waarde en werkgelegenheid	7
2.1 Toegevoegde waarde en werkgelegenheid in 1998.....	7
2.1.1 Toegevoegde waarde en werkgelegenheid in absolute cijfers	7
2.1.2 Specialisatiecoëfficiënt	11
2.1.3 Conclusie over de cijfers van 1998	14
2.2 Toegevoegde waarde en werkgelegenheid in 2007	16
2.2.1 Toegevoegde waarde en werkgelegenheid in absolute cijfers ...	16
2.2.2 Grootste bedrijven in 2007	19
2.2.3 Specialisatiecoëfficiënt	23
2.2.4 Conclusie over de cijfers van 2007	26
2.3 Evolutie van toegevoegde waarde en werkgelegenheid tussen 1998 en 2007	28
2.3.1 Shift-and-share analyse op basis van werkgelegenheid.....	29
2.3.2 Shift-and-share analyse op basis van toegevoegde waarde	31
2.3.3 Conclusie shift-and-share analyse	33
Bibliografie.....	34
Bijlage 1: Specialisatiecoëfficiënten per sector in 1998 en 2007	
Bijlage 2: Samenvattende tabel voor 1998	
Bijlage 3: Samenvattende tabel voor 2007	
Bijlage 4: Shift-and-share analyse 1998-2007	

Lijst van tabellen en figuren

Tabel 1: Benaming van bestudeerde sectoren	6
Tabel 2: Sectoren met tamelijk veel tot veel toegevoegde waarde in 1998	8
Tabel 3: Werkgelegenheid per bedrijfstak op 30 juni 1998	9
Tabel 4: Toegevoegde waarde per bedrijfstak op 31 december 1998.....	10
Figuur 1: Specialisatiecoëfficiënt op basis van toegevoegde waarde (1998)	12
Figuur 2: Specialisatiecoëfficiënt op basis van werkgelegenheid (1998)	13
Tabel 5: Sectoren met tamelijk veel tot veel toegevoegde waarde in 2007	16
Tabel 6: Werkgelegenheid per bedrijfstak op 30 juni 2007	17
Tabel 7: Toegevoegde waarde per bedrijfstak op 31 december 2007.....	18
Tabel 8: Grootste bedrijven (o.b.v. toegevoegde waarde) per sector met veel toegevoegde waarde in 2007	19
Tabel 9: Grootste bedrijven (o.b.v. toegevoegde waarde) in de provincie Antwerpen in 2007	22
Figuur 3: Specialisatiecoëfficiënt op basis van toegevoegde waarde (2007)	24
Figuur 4: Specialisatiecoëfficiënt op basis van werkgelegenheid (2007)	24
Tabel 10: Shift-and-share analyse (op basis van werkgelegenheid)	30
Tabel 11: Shift-and-share analyse (op basis van toegevoegde waarde)	32

1. Inleiding: doel, werkwijze, data

In het kader van een studie in opdracht van de provincie Antwerpen, geeft dit document zicht op wat de bedreigingen en vooral opportuniteiten zijn voor het provinciale Antwerpse economische beleid. Dit rapport tracht in kaart te brengen welke sectoren in de provincie het sterkste groeipotentieel hebben om zo een duurzamere uitbouw van de economische positie van Antwerpen te garanderen. Voor de verschillende bedrijfstakken wordt de toegevoegde waarde en werkgelegenheid bekeken om uiteindelijk een overzicht van speerpuntsectoren te bekomen. Dit alles resulteert in drie onderzoeksvragen:

- Welke sectoren leveren de meeste toegevoegde waarde in de provincie Antwerpen?
- Welke sectoren vertegenwoordigen de meeste werkgelegenheid binnen de provincie Antwerpen?
- Hoe zijn toegevoegde waarde en werkgelegenheid per sector de laatste jaren geëvolueerd in de provincie Antwerpen?

De toegevoegde waarde en werkgelegenheid per bedrijfstak (in absolute cijfers) wordt over verschillende jaren (1998 en 2007) met elkaar vergeleken. Hiermee krijgt men zicht op de situatie in de provincie Antwerpen. Verder worden de specialisatiecoëfficiënten per bedrijfstak berekend om een beeld te krijgen van de positie van de economische sectoren van de provincie Antwerpen in België. Tot slot wordt een shift-and-share analyse (zowel op basis van toegevoegde waarde als van tewerkstelling) uitgevoerd om na te gaan waaraan verschuivingen binnen sectoren te wijten zijn.

De cijfers over de toegevoegde waarde worden uit de Balanscentrale van de Nationale Bank van België (NBB) gehaald. Deze Balanscentrale is een databank waarin gegevens worden opgenomen van bedrijven die een jaarrekening neerleggen. Dit houdt uiteraard in dat niet alle bedrijven hierin opgenomen zijn¹. Onder andere veel kleinere ondernemingen worden in deze cijfers niet weergegeven. Omdat de Balanscentrale van de NBB een onderschatting geeft van het aantal tewerkgestelden, worden de werkgelegenheids cijfers bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) verzameld. Dit zijn cijfers die het aantal loontrekkenden per bedrijfstak weergeven. De zelfstandige ondernemers worden hier dus buiten beschouwing gelaten. De cijfers van de RSZ zijn waarden die gemeten zijn op 30 juni. De cijfers van toegevoegde waarde zijn waarden die op het einde van elk jaar (31 december) opgenomen worden.

¹ Ondernemingen die een jaarrekening volgens het verkort schema moeten opmaken, zijn ondernemingen met rechtspersoonlijkheid, die voor het laatste afgesloten boekjaar niet meer dan 100 personen tewerkstellen (jaarlijks gemiddelde) en niet meer dan één van volgende drempels overschrijden: personeelsbestand met een jaargemiddelde van 50 tewerkgestelden, jaaromzet (exclusief BTW) van 6.250.000 EUR en een balanstotaal van 3.125.000 EUR. Als ondernemingen meer dan één van de criteria overschrijden, moeten ze een jaarrekening volgens uitgebreid schema opmaken. (bron: <http://aps.vlaanderen.be/>)

Het is belangrijk te vermelden dat beide statistieken een benadering geven van wat ze meten en dat deze in beide gevallen een onderschatting is van de echte waarden. De data worden onderverdeeld per bedrijfstak. Hiervoor worden de bedrijven onderverdeeld op basis van de Nace-BELcode en zo worden 30 categorieën bekomen. Omdat echter voor visserij en winning van energiehoudende delfstoffen in de provincie Antwerpen geen waarden te vinden zijn, worden zij respectievelijk onderverdeeld bij landbouw, jacht en bosbouw en bij winning van niet-energiehoudende delfstoffen. Zo blijven er 29 categorieën over die worden weergegeven in tabel 1. De categorieën krijgen elk een afkorting om de beschrijving vlotter te maken. De 29ste categorie “Andere” wordt gecreëerd om waarden onder te verdelen die nergens anders thuishoren (bijvoorbeeld met een Nace-BELcode 00000). Deze waarden zijn echter enkel in de gegevens van de Balanscentrale terug te vinden.

Tabel 1: Benaming van bestudeerde sectoren

	Volledige benaming	Ingekorte benaming
1	Landbouw, jacht en bosbouw + visserij	Landbouw, bosbouw & visserij
2	Winning van delfstoffen	Delfstoffen
3	Vervaardiging van voedings- en genotsmiddelen	Voeding
4	Vervaardiging van textiel en textielproducten	Textiel
5	Vervaardiging van leer en producten van leer	Leer
6	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout	Hout
7	Vervaardiging van pulp, papier en papierwaren; uitgeverijen en drukkerijen	Papier & Uitgeverijen en drukkerijen
8	Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen	Raffinage
9	Vervaardiging van chemische producten en van synthetische of kunstmatige vezels	Chemie
10	Vervaardiging van producten van rubber of kunststof	Rubber & kunststof
11	Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten	Minerale producten
12	Vervaardiging van metalen in primaire vorm en vervaardiging van producten van metaal	Metaal
13	Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	Machinebouw
14	Vervaardiging van elektrische en optische apparaten en instrumenten	Elektrische & optische instrumenten
15	Vervaardiging van transportmiddelen	Transportmiddelen
16	Overige industrie	Overige industrie
17	Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	Nutsvoorzieningen
18	Bouwnijverheid	Bouw
19	Groothandel en kleinhandel; reparatie van auto's, motorrijwielen en consumentenartikelen	Handel
20	Hotels en restaurants	Horeca
21	Vervoer, opslag en communicatie	Logistiek
22	Financiële instellingen	Financiële instellingen
23	Exploitatie van en handel in onroerend goed, verhuur en zakelijke dienstverlening	Zakelijke dienstverlening
24	Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	Openb. Bestuur & defensie
25	Onderwijs	Onderwijs
26	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	Gezondheidszorg
27	Overige gemeenschapsvoorzieningen en sociaal-culturele en persoonlijke diensten	Overige gemeenschapsvoorzieningen
28	Particuliere huishoudens met werknemers	Huishoudens
29	Andere	Andere

Bron: Eigen verwerking op basis van Nace-BEL

2. Analyse van de toegevoegde waarde en werkgelegenheid

De eerder omschreven data worden hier naast elkaar geplaatst en zo kan worden afgeleid welke sectoren veelbelovend zijn. Eerst zullen de toegevoegde waarde (NBB) en werkgelegenheid (RSZ) per sector in 1998 bekeken worden. Daarna gebeurt hetzelfde voor de toegevoegde waarde (NBB) en werkgelegenheid (RSZ) per sector in 2007 en tot slot worden beide jaren met elkaar vergeleken.

2.1 Toegevoegde waarde en werkgelegenheid in 1998

Hieronder worden de toegevoegde waarde (NBB) en werkgelegenheid (RSZ) per sector in 1998 in absolute cijfers bekeken en naast elkaar geplaatst. Daarna wordt per sector de specialisatiecoëfficiënt berekend. Op basis van deze stappen kan worden nagegaan welke sectoren veelbelovend waren in 1998.

2.1.1 Toegevoegde waarde en werkgelegenheid in absolute cijfers

Om te kunnen zeggen welke sectoren veelbelovend zijn, moeten de toegevoegde waarde en de werkgelegenheid samen bekeken worden. Aangezien de toegevoegde waarde cijfers afkomstig zijn van de NBB en de werkgelegenheidscijfers van de RSZ, zijn beide cijfers vertekend en kan er geen echte ratio mee berekend worden. Daarom worden beide cijfers hier naast elkaar geplaatst om zo een indicatie van arbeidsintensiviteit te geven.

De sectoren waarbij de toegevoegde waarde meer dan 1.000.000.000 bedraagt, worden gezien als sectoren met veel toegevoegde waarde. Wanneer de toegevoegde waarde meer dan 500.000.000 bedraagt, is het een sector met tamelijk veel toegevoegde waarde. Deze twee categorieën omvatten 13 sectoren en worden voortaan omschreven als sectoren met veel toegevoegde waarde. Voor deze 13 sectoren wordt bekeken hoeveel werkgelegenheid ze bieden. Zo wordt tabel 2 bekomen.

We kunnen in tabel 2 twee grote groepen onderscheiden op basis van de werkgelegenheid. De sectoren die tot de eerste groep behoren, leveren tamelijk veel tot veel werkgelegenheid en die van de tweede groep tamelijk weinig tot weinig werkgelegenheid. De handelssector, sector van de zakelijke dienstverlening en de logistiek zijn arbeidsintensieve sectoren. Sectoren die veel toegevoegde waarde leveren, maar slechts weinig werkgelegenheid zijn arbeidextensieve sectoren. Het gaat hier om de raffinage en de sector van de nutsvoorzieningen.

Tabel 2: Sectoren met tamelijk veel tot veel toegevoegde waarde in 1998 (provincie Antwerpen)

		Toegevoegde waarde	Werkgelegenheid
Veel TW & Veel WGH	Handel	4.175.061.462	76.334
	Zakelijke dienstverlening	2.834.998.392	57.688
	Logistiek	2.040.094.605	50.825
Veel TW & Tamelijk veel WGH	Chemie	4.005.696.039	28.933
	Bouw	1.302.416.287	32.984
Veel TW & Tamelijk weinig WGH	Transportmiddelen	1.106.539.339	19.537
	Voeding	857.462.981	18.700
	Metaal	714.708.032	19.013
	Machinebouw	698.709.585	7.417
	Elektrische & optische instrumenten	685.382.952	12.971
	Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	668.630.766	10.245
Veel TW & Weinig WGH	Raffinage	873.927.353	3.256
	Nutsvoorzieningen	693.084.613	3.392

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB en RSZ

Opvallend is dat de drie overheidsdiensten onderwijs, gezondheidszorg en openbaar bestuur en defensie veel werkgelegenheid genereren, maar slechts weinig toegevoegde waarde leveren. De overige sectoren met tamelijk veel tot veel werkgelegenheid leveren ook allemaal (tamelijk) veel toegevoegde waarde.

Tabel 3: Werkgelegenheid per bedrijfstak in de provincie Antwerpen op 30 juni 1998

		Werkgelegenheid in 1998	
VEEL (>50.000)	1	Handel	76.334
	2	Zakelijke dienstverlening	57.688
	3	Onderwijs	53.310
	4	Gezondheidszorg	53.222
	5	Logistiek	50.825
TAMELIJK VEEL (>20.000)	6	Openb. Bestuur & defensie	43.260
	7	Bouw	32.984
	8	Chemie	28.933
TAMELIJK WEINIG (>5.000)	9	Transportmiddelen	19.537
	10	Financiële instellingen	19.456
	11	Metaal	19.013
	12	Voeding	18.700
	13	Overige gemeenschapsvoorzieningen	18.654
	14	Horeca	17.637
	15	Elektrische & optische instrumenten	12.971
	16	Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	10.245
	17	Machinebouw	7.417
	18	Overige industrie	6.830
WEINIG	19	Landbouw, bosbouw & visserij	4.849
	20	Minerale producten	4.709
	21	Rubber & kunststof	4.056
	22	Nutsvoorzieningen	3.392
	23	Raffinage	3.256
	24	Textiel	2.707
	25	Huishoudens	1.813
	26	Hout	1.298
	27	Delfstoffen	266
	28	Leer	229
	TOTAAL	573.591	

Bron: RSZ

Tabel 4: Toegevoegde waarde per bedrijfstak in de provincie Antwerpen op 31 december 1998

		Toegevoegde waarde in 1998	
VEEL (>1.000.000.000)	1	Handel	4.175.061.462
	2	Chemie	4.005.696.039
	3	Zakelijke dienstverlening	2.834.998.392
	4	Logistiek	2.040.094.605
	5	Bouw	1.302.416.287
	6	Transportmiddelen	1.106.539.339
TAMELIJK VEEL (>500.000.000)	7	Raffinage	873.927.353
	8	Voeding	857.462.981
	9	Metaal	714.708.032
	10	Machinebouw	698.709.585
	11	Nutsvoorzieningen	693.084.613
	12	Elektrische & optische instrumenten	685.382.952
	13	Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	668.630.766
TAMELIJK WEINIG (>100.000.000)	14	Overige gemeenschapsvoorzieningen	456.783.714
	15	Financiële instellingen	262.453.149
	16	Horeca	215.683.796
	17	Overige industrie	215.209.747
	18	Minerale producten	196.412.261
	19	Rubber & kunststof	178.852.486
	20	Gezondheidszorg	126.386.311
	21	Andere	105.911.945
WEINIG	22	Landbouw, bosbouw & visserij	100.207.544
	23	Delfstoffen	66.909.686
	24	Hout	55.210.770
	25	Textiel	42.221.564
	26	Onderwijs	15.142.040
	27	Openb. Bestuur & defensie	8.052.648
	28	Leer	5.227.761
	29	Huishoudens	0
	TOTAAL	22.707.377.828	

Bron: Balanscentrale NBB

2.1.2 Specialisatiecoëfficiënt

Enkel de prestaties binnen de provincie Antwerpen analyseren, zou kortzichtig zijn. Het is ook van nut om te kijken hoe de provincie Antwerpen gepositioneerd is binnen België. Om deze verhouding te schetsen, wordt gebruik gemaakt van de specialisatiecoëfficiënt.

$$K_{ir} = \frac{\frac{L_{ir}}{L_r}}{\frac{L_i}{L..}} = \frac{\frac{L_{ir}}{L_i}}{\frac{L_r}{L..}}$$

L_{ir} = waarde in sector in regio
by Werkgelegenheid in landbouw in Antwerpen
L_r = totale waarde in regio
by Werkgelegenheid in Antwerpen
L_i = totale waarde in sector
by Werkgelegenheid in landbouw in België
L_{..} = totale waarde
by Werkgelegenheid in België

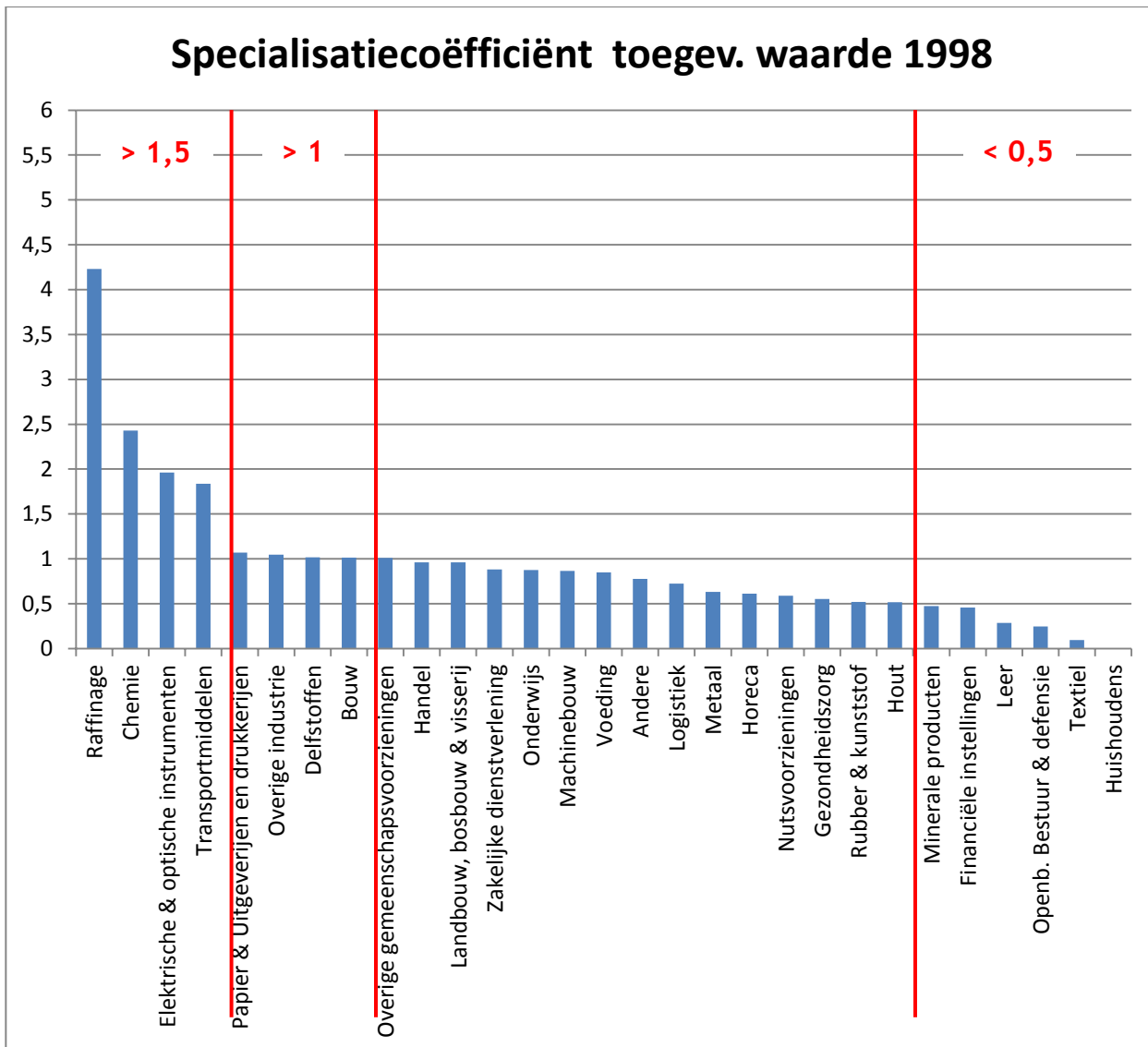
Deze formule gaat het ontwikkelingspeil van een bepaalde sector in een regio bekijken. Hiervoor wordt het, in dit geval, Belgische peil als “normale peil” aanzien. (De Brabander, 1983, blz. 57-60)

Wanneer de coëfficiënt meer dan 1 is, dan overstijgt het niveau in de regio het gemiddelde, nationale niveau en geldt er dus positieve specialisatie. Deze specialisatiecoëfficiënt wordt zowel voor toegevoegde waarde als tewerkstelling berekend en de resultaten zijn terug te vinden in bijlage 1 en grafisch weergegeven in figuren 1 en 2.

Vanaf wanneer de coëfficiënt meer dan 1,5 bedraagt, kan gesteld worden dat de regio sterk gespecialiseerd is in een sector. We nemen dit dan ook als afkapwaarde en zo komt naar voor dat de provincie Antwerpen (op basis van toegevoegde waarde en werkgelegenheid) sterk gespecialiseerd is in 4 sectoren, namelijk raffinage, chemie, elektrische en optische instrumenten en transportmiddelen. Wanneer de specialisatiecoëfficiënt rond 1 ligt, geldt er ook positieve specialisatie, maar wordt het nationale gemiddelde benaderd.

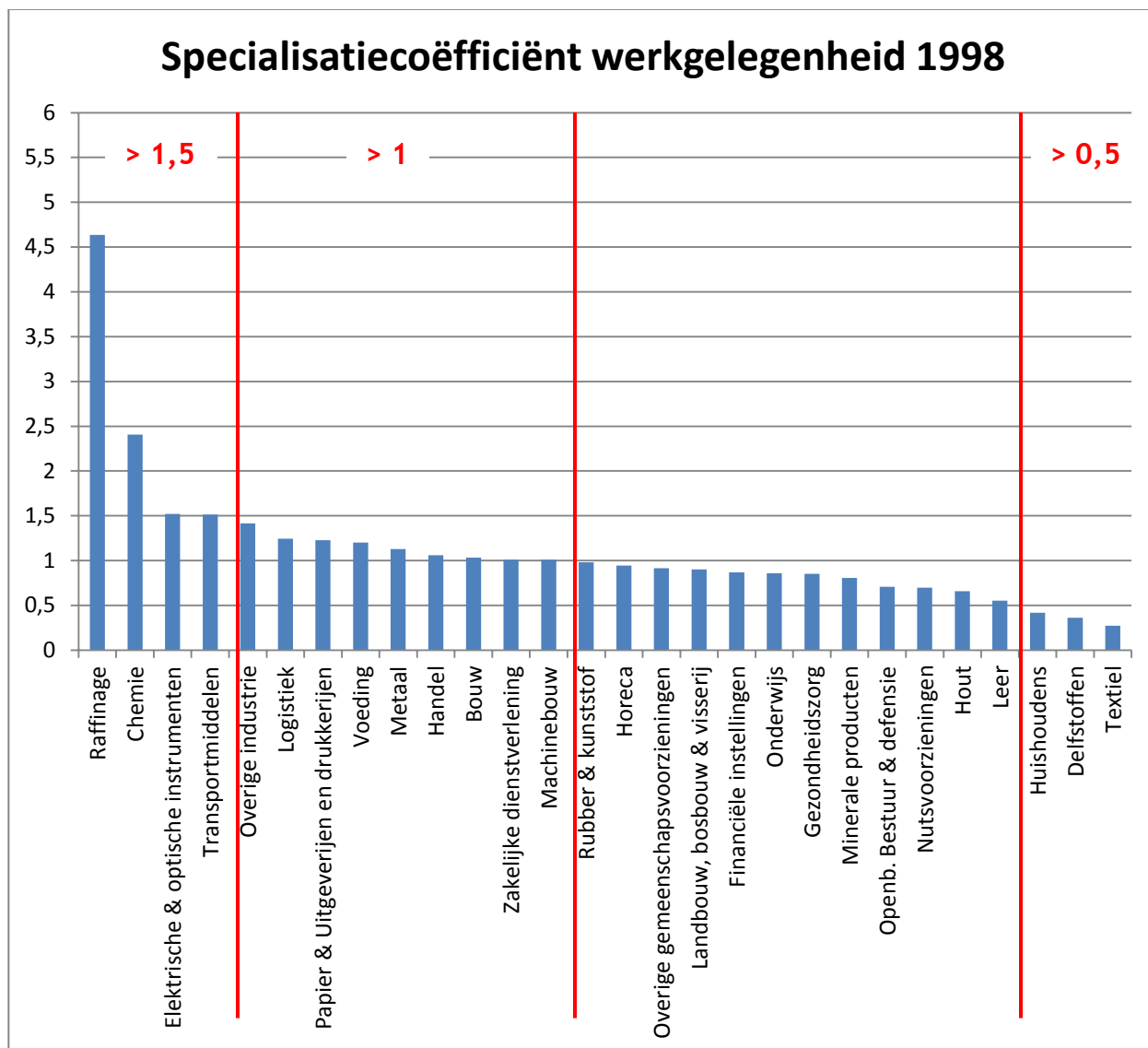
Wanneer de coëfficiënt echter minder dan 0,5 bedraagt, kan men zeggen dat de provincie Antwerpen helemaal niet gespecialiseerd is in deze sectoren. Dit geldt, op basis van toegevoegde waarde, voor minerale producten, financiële instellingen, leer, openbaar bestuur en defensie, textiel en huishoudens. Op basis van werkgelegenheid zijn er slechts drie sectoren met een coëfficiënt kleiner dan 0,5, namelijk huishoudens, delfstoffen en textiel. Opvallend is dat alle sectoren met een lage coëfficiënt op basis van toegevoegde waarde ook op basis van werkgelegenheid een coëfficiënt lager dan 1 hebben. Dit geldt echter niet voor één sector, de sector van de delfstoffen.

Figuur 1: Specialisatiecoëfficiënt op basis van toegevoegde waarde (1998)

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

Figuur 2: Specialisatiecoëfficiënt op basis van werkgelegenheid (1998)

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

Een samenvattende tabel van zowel toegevoegde waarde, werkgelegenheid als specialisatie is in bijlage 2 te vinden.

2.1.3 Conclusie over de cijfers van 1998

In 1998 was de provincie Antwerpen sterk gespecialiseerd in vier sectoren, namelijk de chemie, bouw van transportmiddelen, vervaardiging van elektrische en optische instrumenten en raffinage. De **chemische sector** is een sector die aanleunt bij de arbeidsintensieve sectoren terwijl de bouw van **transportmiddelen** en **elektrische en optische instrumenten** eerder arbeidsextensieve sectoren zijn. De **raffinagesector** is kapitaalsintensief. Deze sector verdient aandacht omdat arbeid in onze contreien zeer duur is en dus kan worden uitbesteed naar lageloonlanden. Belangrijk is dus dat we trachten zulke sectoren hier te verankeren. De raffinage is vooral gelokaliseerd in de Antwerpse haven en ligt hier verankerd door de vele investeringen, ook in infrastructuur, die reeds gedaan werden. Het lijkt dan ook logisch dat deze sector in Antwerpen blijft en dat de provincie Antwerpen heeft positieve specialisatie heeft. Ook de chemische sector ligt verankerd in de Antwerpse haven. Dit verklaart de sterke specialisatie.

In 1998 zien we 3 sectoren die veel toegevoegde waarde en veel werkgelegenheid leveren en dus arbeidsintensief zijn. Het gaat hier om de **handel**, de **zakelijke dienstverlening** en de **logistiek**. Op vlak van toegevoegde waarde ligt de specialisatiecoëfficiënt voor deze drie sectoren onder 1. Op basis van werkgelegenheid geldt er wel positieve specialisatie, maar geen sterke specialisatie.

De eerste groep sectoren wordt vervolledigd door de **bouwsector**. Deze levert veel toegevoegde waarde en slechts tamelijk veel werkgelegenheid. Er geldt een positieve specialisatie op vlak van toegevoegde waarde en werkgelegenheid.

Vier sectoren (**voeding**, **metaal**, **machinebouw**, en **papiersector**) leveren tamelijk veel toegevoegde waarde en tamelijk weinig werkgelegenheid. In alle vier de gevallen ligt de specialisatiecoëfficiënt op basis van werkgelegenheid boven 1 en bij de papiersector geldt er ook positieve specialisatie op basis van toegevoegde waarde. Omdat in deze sectoren de tewerkstelling tamelijk laag ligt, leunen ze aan bij de arbeidsextensieve sectoren.

Tot slot is er nog de arbeidsextensieve sector **nutsvoorzieningen**. Hier ligt de specialisatie coëfficiënt laag en er is dus geen positieve specialisatie.

Hieronder wordt tabel 2 herhaald, maar er worden kleuren aangebracht die indicatie geven van de klasse waaronder de waarde vallen. Zo geldt donkergroen voor veel toegevoegde waarde of werkgelegenheid en lichtgroen voor tamelijk veel toegevoegde waarde of werkgelegenheid. Oranje staat voor tamelijk weinig werkgelegenheid en rood betekent dat de werkgelegenheid erg laag ligt. Ook wordt aangegeven waar positieve specialisatie geldt.

		Toegevoegde waarde Provincie Antwerpen	Werkgelegenheid Provincie Antwerpen	Specialisatie- coëfficiënt
Veel TW & Veel WGH	Handel	4.175.061.462	76.334	> 1 (WGH)
	Zakelijke dienstverlening	2.834.998.392	57.688	> 1 (WGH)
	Logistiek	2.040.094.605	50.825	> 1 (WGH)
Veel TW & Tamelijk veel WGH	Chemie	4.005.696.039	28.933	> 1,5 (TW & WGH)
	Bouw	1.302.416.287	32.984	> 1 (TW & WGH)
Veel TW & Tamelijk weinig WGH	Transportmiddelen	1.106.539.339	19.537	> 1,5 (TW & WGH)
	Voeding	857.462.981	18.700	> 1 (WGH)
	Metaal	714.708.032	19.013	> 1 (WGH)
	Machinebouw	698.709.585	7.417	> 1 (WGH)
	Elektrische & optische instrumenten	685.382.952	12.971	> 1,5 (TW & WGH)
	Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	668.630.766	10.245	> 1 (TW & WGH)
Veel TW & Weinig WGH	Raffinage	873.927.353	3.256	> 1,5 (TW & WGH)
	Nutsvoorzieningen	693.084.613	3.392	

2.2 Toegevoegde waarde en werkgelegenheid in 2007

Nu worden de toegevoegde waarde (NBB) en werkgelegenheid (RSZ) per economische sector in 2007 in absolute cijfers bekeken en naast elkaar geplaatst. Ook hier wordt per sector de specialisatiecoëfficiënt berekend om zo na te gaan welke sectoren veelbelovend waren in 2007.

2.2.1 Toegevoegde waarde en werkgelegenheid in absolute cijfers

Voor 2007 worden de sectoren met veel of tamelijk veel toegevoegde waarde ook apart bekeken en verder omschreven als sectoren met veel toegevoegde waarde. Het gaat hier om 14 sectoren waar de sector horeca aan toegevoegd werd omdat deze in 2007 merkelijk meer werkgelegenheid genereert dan in 1998. De 13 sectoren die in 1998 veel toegevoegde waarde leverden, komen ook hier terug naar voor. Enkel de sector elektrische en optische instrumenten is weggevallen. De financiële sector en de sector van de overige industrie leveren in 2007 ook veel toegevoegde waarde.

We zien in 2007 dezelfde arbeidsintensieve sectoren, namelijk handel, logistiek en zakelijke dienstverlening en dezelfde sectoren die aanleunen bij arbeidsintensiviteit (chemie en bouw). Raffinage, overige industrie en nutsvoorzieningen vormen de arbeidsextensieve sectoren.

Tabel 5: Sectoren met tamelijk veel tot veel toegevoegde waarde in 2007 (provincie Antwerpen)

		Toegevoegde waarde	Werkgelegenheid	Anders dan in 1998
Veel TW & Veel WGH	Handel	7.084.524.366	92.844	
	Logistiek	5.560.543.475	53.470	
	Zakelijke dienstverlening	5.268.641.608	92.344	
Veel TW & Tamelijk veel WGH	Chemie	5.291.979.321	28.446	
	Bouw	2.311.499.489	37.526	
Veel TW & Tamelijk weinig WGH	Voeding	1.083.261.596	18.614	
	Metaal	1.061.370.272	19.460	
	Transportmiddelen	988.046.835	18.484	
	Financiële instellingen	909.442.104	18.141	✓
	Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	885.421.546	8.712	
	Machinebouw	866.089.180	7.575	
Veel TW & Weinig WGH	Raffinage	1.650.144.084	3.230	
	Overige industrie	967.740.638	4.904	✓
	Nutsvoorzieningen	621.027.611	3.086	
	Horeca	363.512.134	20.991	✓

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB en RSZ

Ook in 2007 leveren de drie overheidsdiensten onderwijs, gezondheidszorg en openbaar bestuur en defensie veel werkgelegenheid, maar weinig toegevoegde waarde.

Tabel 6: Werkgelegenheid per bedrijfstak in de provincie Antwerpen op 30 juni 2007

		Werkgelegenheid in 2007	
VEEL (>50.000)	1	Handel	92.844
	2	Zakelijke dienstverlening	92.344
	3	Gezondheidszorg	76.623
	4	Onderwijs	57.456
	5	Logistiek	53.470
TAMELIJK VEEL (>20.000)	6	Openb. Bestuur & defensie	43.134
	7	Bouw	37.526
	8	Chemie	28.446
	9	Overige gemeenschapsvoorzieningen	23.022
	10	Horeca	20.991
TAMELIJK WEINIG (>5.000)	11	Metaal	19.460
	12	Voeding	18.614
	13	Transportmiddelen	18.484
	14	Financiële instellingen	18.141
	15	Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	8.712
	16	Elektrische & optische instrumenten	8.526
	17	Machinebouw	7.575
	18	Landbouw, bosbouw & visserij	6.141
WEINIG	19	Overige industrie	4.904
	20	Minerale producten	3.862
	21	Rubber & kunststof	3.849
	22	Raffinage	3.230
	23	Nutsvoorzieningen	3.086
	24	Hout	1.150
	25	Textiel	1.023
	26	Huishoudens	501
	27	Delfstoffen	216
	28	Leer	70
	TOTAAL	653.400	

Bron: RSZ

Tabel 7: Toegevoegde waarde per bedrijfstak in de provincie Antwerpen op 31 december 2007

		Toegevoegde waarde in 2007	
VEEL (>1.000.000.000)	1	Handel	7.084.524.366
	2	Logistiek	5.560.543.475
	3	Chemie	5.291.979.321
	4	Zakelijke dienstverlening	5.268.641.608
	5	Bouw	2.311.499.489
	6	Raffinage	1.650.144.084
	7	Voeding	1.083.261.596
	8	Metaal	1.061.370.272
TAMELIJK VEEL (>500.000.000)	9	Transportmiddelen	988.046.835
	10	Overige industrie	967.740.638
	11	Financiële instellingen	909.442.104
	12	Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	885.421.546
	13	Machinebouw	866.089.180
	14	Nutsvoorzieningen	621.027.611
TAMELIJK WEINIG (>100.000.000)	15	Elektrische & optische instrumenten	478.624.196
	16	Gezondheidszorg	395.073.308
	17	Overige gemeenschapsvoorzieningen	379.901.540
	18	Horeca	363.512.134
	19	Minerale producten	257.029.510
	20	Rubber & kunststof	245.854.555
	21	Landbouw, bosbouw & visserij	141.812.369
WEINIG	22	Hout	67.878.814
	23	Andere	67.254.324
	24	Delfstoffen	54.348.680
	25	Textiel	43.524.902
	26	Onderwijs	29.344.711
	27	Openb. Bestuur & defensie	15.959.379
	28	Leer	3.127.508
	29	Huishoudens	0
	TOTAAL	37.092.978.055	

Bron: Balanscentrale NBB

2.2.2 Grootste bedrijven in 2007

Om voorgaande cijfers meer te duiden, zal hieronder worden weergegeven welk bedrijven de grootste zijn (volgens toegevoegde waarde) per sector in 2007. Voor de 14 sectoren uit tabel 5 en de horecasector worden de vijf grootste bedrijven in de provincie Antwerpen gegeven. Ook wordt aangegeven welke 25 bedrijven de grootste zijn in de provincie Antwerpen. Deze zijn terug te vinden in tabel 9.

Om deze gegevens te verzamelen, wordt gebruik gemaakt van BEL-FIRST. Aan de hand van de Nace-BELcodes worden de sectoren geclusterd en dan gerangschikt naar toegevoegde waarde. De vijf bedrijven met de hoogste toegevoegde waarde worden weerhouden.

Tabel 8: Grootste bedrijven (o.b.v. toegevoegde waarde) per sector met veel toegevoegde waarde in 2007

	Sector		Bedrijven
Veel TW & Veel WGH	Handel	1	EXXONMOBIL PETROLEUM & CHEMICAL
		2	KUWAIT PETROLEUM - BELGIUM
		3	MAKRO CASH & CARRY BELGIUM
		4	DAF TRUCKS VLAANDEREN
		5	AGFA GRAPHICS
	Logistiek	1	TELENET
		2	CENTRALE DER WERKGEVERS AAN DE HAVEN VAN ANTWERPEN
		3	EURONAV
		4	VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ - DE LIJN
		5	BOCIMAR INTERNATIONAL
	Zakelijke dienstverlening	1	CENTRALE DER WERKGEVERS AAN DE HAVEN VAN ANTWERPEN
		2	START PEOPLE
		3	UNIQUE
		4	T-GROEP
		5	ING CAR LEASE BELGIUM-LONG TERM RENTAL
Veel TW & Tamelijk veel WGH	Chemie	1	JANSSEN PHARMACEUTICA
		2	EXXONMOBIL PETROLEUM & CHEMICAL
		3	BASF ANTWERPEN
		4	AGFA-GEVAERT
		5	AGFA GRAPHICS
	Bouw	1	DREDGING INTERNATIONAL
		2	INTERCOM. VERENIGING VOOR DE ENER- GIEDISTRIBUTIE KEMPEN & ANTWERPSE
		3	NOKIA SIEMENS NETWORKS
		4	VBG
		5	HERTEL SERVICES

Veel TW & Tamelijk weinig WGH	Voeding	1	GENERAL BISCUITS BELGIE
		2	CAPSUGEL BELGIUM
		3	BROUWERIJEN ALKEN - MAES - BRASSERIES ALKEN - MAES
		4	DUVEL MOORTGAT
		5	CAMPBELL FOODS BELGIUM
	Metaal	1	NYRSTAR BELGIUM
		2	ALERIS ALUMINUM DUFFEL
		3	METALLO - CHIMIQUE
		4	STORK MEC
		5	HENCO INDUSTRIES
	Transportmiddelen	1	GENERAL MOTORS BELGIUM
		2	VAN HOOL
		3	DAF TRUCKS VLAANDEREN
		4	NEW HOLLAND TRACTOR LIMITED
		5	GM AUTOMOTIVE SERVICES, BELGIUM
	Financiële instellingen	1	TELENET
		2	ING CAR LEASE BELGIUM-LONG TERM RENTAL
		3	BMW FINANCIAL SERVICES BELGIUM
		4	FORTIS COMMERCIAL FINANCE
		5	INTERVEST OFFICES
	Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	1	TRUVO BELGIUM
		2	ETABLISSEMENTS L LACROIX FILS
		3	WOLTERS KLUWER BELGIUM
		4	AVERY DENNISON BELGIE
		5	VAN GENECHTEN BIERMANS
Machinebouw	1	ATLAS COPCO AIRPOWER	
	2	HANSEN TRANSMISSIONS INTERNATIONAL	
	3	NEW HOLLAND TRACTOR LIMITED	
	4	CROWN VERPAKKING BELGIE	
	5	BALTIMORE AIRCOIL INTERNATIONAL	

Veel TW & Weinig WGH	Raffinage	1	EXXONMOBIL PETROLEUM & CHEMICAL
		2	TOTAL RAFFINADERIJ ANTWERPEN
		3	BELGIAN REFINING CORPORATION
		4	ANTWERP TERMINAL & PROCESSING COMPANY
		5	INEOS MANUFACTURING BELGIUM
	Overige industrie	1	DAF TRUCKS VLAANDEREN
		2	SITA RECYCLING SERVICES
		3	INDAVER
		4	VAN GANSEWINKEL
		5	STORK MEC
	Nutsvoorzieningen	1	AQUAFIN
		2	INTERCOM. VERENIGING VOOR DE ENER- GIEDISTRIBUTIE KEMPEN & ANTWERPSE
		3	ANTWERPSE WATERWERKEN
		4	P.I.D.P.A.
		5	INTERCOMMUNALE MAATSCHAPPIJ VOOR ENERGIEVOORZIENING ANTWERPEN
Horeca	1	MAKRO CASH & CARRY BELGIUM	
	2	BROUWERIJEN ALKEN - MAES - BRASSERIES ALKEN - MAES	
	3	QUICK	
	4	SOC. ROYALE DE ZOOLOGIE D'ANVERS - KON. MAATS. VR DIERKUNDE VAN ANTW.	
	5	PIZZA BELGIUM	

Bron: BEL-FIRST

Tabel 9: Grootste bedrijven (o.b.v. toegevoegde waarde) in de provincie Antwerpen in 2007

	Bedrijf	Staat ook in top vijf van...
1	JANSSEN PHARMACEUTICA	Chemie
2	EXXONMOBIL PETROLEUM & CHEMICAL	Handel, Chemie, Raffinage
3	BASF ANTWERPEN	Chemie
4	TELENET	Logistiek, Financiële instellingen
5	CENTRALE DER WERKGEVERS AAN DE HAVEN VAN ANTWERPEN	Logistiek, Zakelijke dienstverlening
6	EURONAV	Logistiek
7	ATLAS COPCO AIRPOWER	Machinebouw
8	KUWAIT PETROLEUM - BELGIUM	Handel
9	VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ - DE LIJN	Logistiek
10	START PEOPLE	Zakelijke dienstverlening
11	BOCIMAR INTERNATIONAL	Logistiek
12	TOTAL RAFFINADERIJ ANTWERPEN	Raffinage
13	GEMEENTELIJK HAVENBEDRIJF ANTWERPEN	
14	ALCATEL-LUCENT BELL	
15	EMMAUS	
16	AQUAFIN	Nutsvoorzieningen
17	GENERAL MOTORS BELGIUM	Transportmiddelen
18	MAKRO CASH & CARRY BELGIUM	Handel, Horeca
19	HANSEN TRANSMISSIONS INTERNATIONAL	Machinebouw
20	VAN HOOL	Transportmiddelen
21	AGFA-GEVAERT	Chemie
22	TRUVO BELGIUM	Papier & Uitgeverijen en drukkerijen
23	SAFMARINE CONTAINER LINES	
24	DAF TRUCKS VLAANDEREN	Handel, Transportmiddelen, Overige industrie
25	AGFA GRAPHICS	Handel, Chemie

Bron: BEL-FIRST

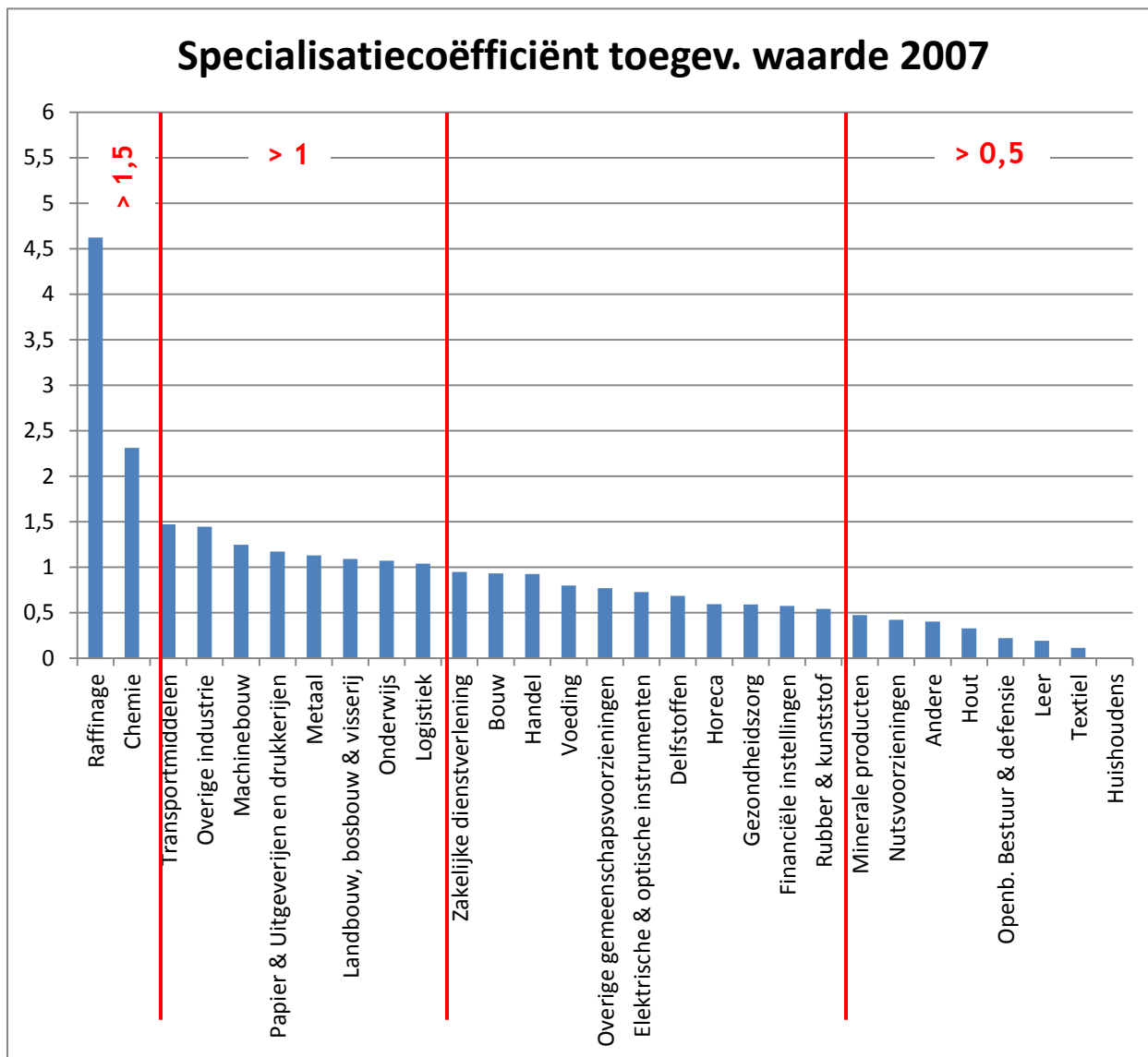
2.2.3 Specialisatiecoëfficiënt

Voor 2007 wordt per sector de specialisatiecoëfficiënt² berekend om na te gaan waar de provincie Antwerpen in gespecialiseerd is. Ook hier wordt 1,5 als afkapwaarde gekozen en geldt er positieve specialisatie wanneer de coëfficiënt meer dan 1 bedraagt. De coëfficiënt wordt berekend op basis van toegevoegde waarde en werkgelegenheid en de resultaten zijn terug te vinden in bijlage 1. Ze worden op figuur 3 en 4 ook grafisch weergegeven.

Opvallend is dat de provincie Antwerpen sterk gespecialiseerd is in drie sectoren, namelijk de raffinage, de chemische sector en de bouw van transportmiddelen. Deze laatste kent eigenlijk alleen een sterke specialisatie op vlak van werkgelegenheid, maar omdat de specialisatiecoëfficiënt op basis van tewerkstelling zeer dicht tegen de 1,5 aanleunt, kan dit ook als sterke specialisatie worden gezien. Ook voor overige industrie leunt de coëfficiënt dicht aan tegen de 1,5, maar aangezien de specialisatie op basis van werkgelegenheid lager ligt, wordt deze sector toch niet omschreven als sterk gespecialiseerd. Ook in 2007 komen enkele sectoren naar voor waarin de provincie Antwerpen niet gespecialiseerd is. Dat zijn onder andere huishoudens, textiel en leer.

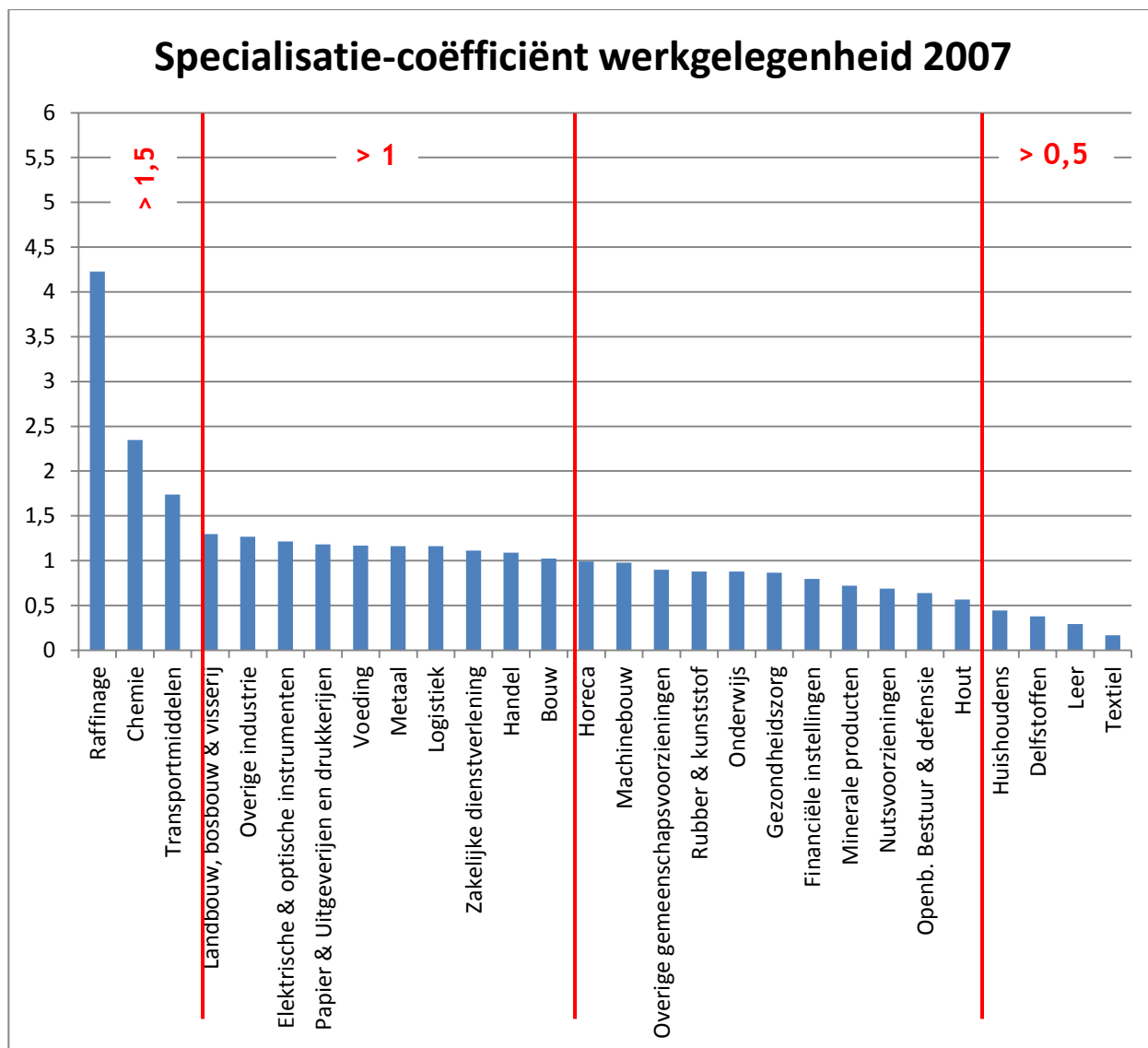
² De formule van deze coëfficiënt is terug te vinden op pagina 10.

Figuur 3: Specialisatiecoëfficiënt op basis van toegevoegde waarde (2007)

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

Figuur 4: Specialisatiecoëfficiënt op basis van werkgelegenheid (2007)

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

Een samenvattende tabel van zowel toegevoegde waarde, werkgelegenheid, toegevoegde waarde per werknemer als de specialisatie is in bijlage 2 te vinden.

2.2.4 Conclusie over de cijfers van 2007

De provincie Antwerpen kent in 2007 een sterke specialisatie in chemie, raffinage en de bouw van **transportmiddelen**. De **chemische sector** is eerder arbeidsintensief en de kapitaalsintensieve **raffinagesector** is nog steeds een koploper. Deze twee sectoren liggen duidelijk verankerd in het Antwerpse en dit zorgt voor blijvende specialisatie. Opvallend is dat de sector waar elektrische en optische instrumenten worden vervaardigd niet meer voor komt in deze tabel.

Ook in 2007 leveren **handel**, **logistiek** en **zakelijke dienstverlening** veel toegevoegde waarde en tewerkstelling en vertoont de provincie Antwerpen een positieve specialisatie in deze sectoren. De **bouwsector** levert veel toegevoegde waarde, maar slechts tamelijk veel werkgelegenheid. Er geldt enkel op vlak van werkgelegenheid positieve specialisatie, maar ook de specialisatiecoëfficiënt op basis van toegevoegde waarde ligt dicht bij 1.

Verder zijn er vijf sectoren die veel toegevoegde waarde leveren en waarbij de tewerkstelling tamelijk laag ligt. Het zijn dan ook eerder arbeidsextensieve sectoren. In vier van deze vijf sectoren vertoont de provincie Antwerpen positieve specialisatie, namelijk bij de **voedingssector**, **metaalsector**, **papiersector** en **machinebouw**. De **financiële sector** daarentegen heeft zowel op basis van toegevoegde waarde als van werkgelegenheid coëfficiënten die lager liggen dan 1.

Zowel de **overige industrie** als de sector van de **nutsvoorzieningen** zijn arbeidsextensieve sectoren en de overige industrie vertoont positieve specialisatie.

De sector van de **horeca** vertoont tamelijk veel werkgelegenheid, maar geen specialisatie op basis van de werkgelegenheid. hetzelfde geldt voor de toegevoegde waarde: de sector levert tamelijk weinig toegevoegde waarden en ook de coëfficiënt op basis van toegevoegde waarde ligt lager dan 1.

		Toegevoegde waarde Provincie Antwerpen	Werkgelegenheid Provincie Antwerpen	Specialisatie- coëfficiënt
Veel TW & Veel WGH	Handel	7.084.524.366	92.844	> 1 (WGH)
	Logistiek	5.560.543.475	53.470	> 1 (TW & WGH)
	Zakelijke dienstverlening	5.268.641.608	92.344	> 1 (WGH)
Veel TW & Tamelijk veel WGH	Chemie	5.291.979.321	28.446	> 1,5 (TW & WGH)
	Bouw	2.311.499.489	37.526	> 1 (WGH)
Veel TW & Tamelijk weinig WGH	Voeding	1.083.261.596	18.614	> 1 (WGH)
	Metaal	1.061.370.272	19.460	> 1 (TW & WGH)
	Transportmiddelen	988.046.835	18.484	> 1,5 (TW & WGH)
	Financiële instellingen	909.442.104	18.141	
	Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	885.421.546	8.712	> 1 (TW & WGH)
	Machinebouw	866.089.180	7.575	> 1 (TW)
Veel TW & Weinig WGH	Raffinage	1.650.144.084	3.230	> 1,5 (TW & WGH)
	Overige industrie	967.740.638	4.904	> 1 (TW & WGH)
	Nutsvoorzieningen	621.027.611	3.086	
	Horeca	363.512.134	20.991	

2.3 Evolutie van toegevoegde waarde en werkgelegenheid tussen 1998 en 2007

Na het bekijken van de twee jaren, wordt nu gekeken hoe de sectoren geëvolueerd zijn. De evolutie wordt dan verklaard aan de hand van een shift-and-share analyse.

De shift-and-share analyse gaat uit van de stelling dat de regionale groei gedetermineerd wordt door drie groepen beïnvloedingsfactoren. De eerste bestaat uit de factoren op nationaal niveau, de tweede uit de sectoriële en de derde uit de specifiek regionale. Deze drie groepen worden uitgedrukt als componenten van het gerealiseerde groeitotaal, gewoonlijk gemeten aan de hand van de werkgelegenheid. (De Brabander, 1983, blz. 117-118) In deze analyse wordt de shift-and-share analyse echter ook gemaakt voor toegevoegde waarde.

$$\begin{array}{ll} \text{Nationale shift} & \text{Sir} = \text{Lir} (t) \left[\frac{[\text{L..} (t+1) - \text{L..} (t)]}{\text{L..} (t)} \right] \\ \text{Sectoriële shift} & \text{Pir} = \text{Lir} (t) \left[\frac{[\text{Li.} (t+1) - \text{Li.} (t)]}{\text{Li.} (t)} - \frac{[\text{L..} (t+1) - \text{L..} (t)]}{\text{L..} (t)} \right] \\ \text{Locationele shift} & \text{Dir} = \text{Lir} (t) \left[\frac{[\text{Lir} (t+1) - \text{Lir} (t)]}{\text{Lir} (t)} - \frac{[\text{L..} (t+1) - \text{L..} (t)]}{\text{Li.} (t)} \right] \end{array}$$

Hieronder wordt een shift-and-share analyse gemaakt van de 14 sectoren die in 2007 veel toegevoegde waarde hadden en de horeca. Omdat de sector van de elektrische en optische instrumenten is weggevallen in 2007, wordt ook deze sector toegelicht. Tot slot worden ook de drie overheidsdiensten onderwijs, gezondheidszorg en openbaar bestuur en defensie bekeken.

Eerst wordt de shift-and-share analyse op basis van werkgelegenheid bekeken en daarna wordt hetzelfde gedaan voor de analyse op basis van toegevoegde waarde. Hierbij wordt vooral gekeken naar de locationele en sectoriële shift.

2.3.1 Shift-and-share analyse op basis van werkgelegenheid

De 19 sectoren die verder bestudeerd worden, worden ingedeeld op basis van hun locationele shift en gekeken of deze positief of negatief is. Wanneer de locationele shift positief is, wil dit zeggen dat de provincie Antwerpen voor de sector zoveel locationele voordelen biedt dat de werkgelegenheid daar stijgt. Daarna wordt naar het teken van de sectoriële shift gekeken. Wanneer dit positief is, wordt de waarde met een groene kleur aangeduid, anders met een rode kleur. De groene kleur duidt erop dat de sector het nationaal zeer goed doet en deze positieve evolutie brengt een toename van werkgelegenheid met zich mee. Bij de rode kleur geldt uiteraard het tegengestelde.

Uit tabel 9 blijkt dat de nationale shift overal positief is. Dit wil zeggen dat de Belgische economie het zo goed doet, dat in alle bestudeerde sectoren de werkgelegenheid op Belgisch niveau gestegen is. In de provincie Antwerpen kan er echter toch een daling in werkgelegenheid zijn wanneer de sectoriële en/of locationele shift zo negatief is dat de toename wordt teniet gedaan.

Voor **zakelijke dienstverlening, handel, gezondheidszorg en bouw** zien we een positieve locationele en sectoriële shift. De evolutie in werkgelegenheid in deze drie sectoren is dus positief en dat is te danken aan het feit dat de sector het nationaal beter deed en dat de provincie Antwerpen bepaalde locatievoordelen biedt zodat de werkgelegenheid in de sector hier kan stijgen. Er zijn 2 sectoren waar de werkgelegenheid daalt ondanks economisch goede omstandigheden en locatievoordelen. De afname in werkgelegenheid is dus te wijten aan de sector die het nationaal niet zo goed doet. Het gaat hier om de sectoren **transportmiddelen en nutsvoorzieningen**. De overige drie sectoren met positieve locationele shift (**onderwijs, horeca en metaal**) zijn gestegen in werkgelegenheid. De som van locationele en nationale shift is immers zo hoog dat ze de negatieve sectoriële shift overstijgt.

Ook zijn er sectoren met een negatieve locationele shift. Hoewel de nationale shift positief is en de Belgische economie het dus goed doet, daalt de werkgelegenheid in 8 van de 10 sectoren. Deze sectoren zijn de **papiersector, de chemie, de voedingssector, de raffinage, de overige industrie, de financiële sector, de sector waar elektrische en optische instrumenten worden vervaardigd en het openbaar bestuur en defensie**. De overige twee sectoren met negatieve locationele shift, **machinebouw en logistiek**, kennen een toename aan werkgelegenheid doordat de economie het zo goed doet dat de negatieve impact wordt overstegen.

Tabel 10: Shift-and-share analyse (op basis van werkgelegenheid)

		Nationale shift	Sectoriële shift	Locationele shift	Wijziging in werkgelegenheid
Positieve locationele shift o.b.v. werkgelegenheid	Zakelijke dienstverlening	6.982	17.901	9.773	34.656
	Handel	9.239	3.392	3.880	16.510
	Transportmiddelen	2.365	-6.042	2.625	-1.053
	Gezondheidszorg	6.441	14.587	2.373	23.401
	Onderwijs	6.452	-4.490	2.184	4.146
	Horeca	2.135	-112	1.332	3.354
	Metaal	2.301	-2.695	841	447
	Bouw	3.912	333	217	4.542
	Nutsvoorzieningen	411	-727	10	-306
Negatieve locationele shift o.b.v. werkgelegenheid	Machinebouw	898	-626	-114	158
	Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	1.240	-2.586	-187	-1.533
	Chemie	3.502	-3.750	-239	-487
	Voeding	2.263	-2.102	-247	-86
	Raffinage	394	-164	-255	-26
	Overige industrie	827	-2.272	-480	-1.926
	Financiële instellingen	2.355	-2.315	-1.355	-1.315
	Elektrische & optische instrumenten	1.570	-4.034	-1.980	-4.445
	Logistiek	6.151	-598	-2.909	2.645
	Openb. Bestuur & defensie	5.236	-1.384	-3.977	-126
		69.420	-1.441	11.830	

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

2.3.2 Shift-and-share analyse op basis van toegevoegde waarde

Omdat de Belgische economie het goed deed, is ook op basis van toegevoegde waarde de nationale shift overal positief. Op nationaal niveau is de toegevoegde waarde in de 19 bestudeerde sectoren dus gestegen. Van die 19 sectoren zijn er 14 sectoren waar de toegevoegde waarde ook steeg door locationele voordelen. En van die 14 sectoren zijn er 8 sectoren waar extra toegevoegde waarde werd gecreëerd door de gunstig evoluerende sector. Het gaat hier om de **logistiek**, de **zakelijke dienstverlening**, de **overige industrie**, de **raffinage**, de **handel**, de **financiële sector**, de **gezondheidszorg** en de **horeca**. Ook de overige 6 sectoren kennen een toename in toegevoegde waarde ondanks de negatieve sectoriële shift. Dit wil zeggen dat de economie het zo goed doet en de locatievoordelen zo groot zijn dat de negatieve impact overstegen wordt.

Wanneer de 5 sectoren met een negatieve locationele shift bekeken worden, zien we dat er twee sectoren zijn waar de toegevoegde waarde toch toegenomen is, namelijk in de **bouw** en bij **openbaar bestuur en defensie**. Deze toegenomen toegevoegde waarde is te danken aan het feit dat de sector het zo goed doet nationaal. In de sector waar **elektrische en optische instrumenten** vervaardigd worden, doet de sector het nationaal ook zeer goed, maar niet goed genoeg om de negatieve locationele impact goed te maken. Daar is de toegevoegde waarde dus afgenomen. De toegevoegde waarde is ook afgenomen bij de sector van de **nutsvoorzieningen** en van de **transportmiddelen**.

Tabel 11: Shift-and-share analyse (op basis van toegevoegde waarde)

	Nationale shift	Sectoriële shift	Locationele shift	Wijziging in toegevoegde waarde	
Positieve locationele shift o.b.v. toegevoegde waarde	Logistiek	993.238.529	570.140.164	1.957.070.177	3.520.448.870
	Zakelijke dienstverlening	1.380.244.634	344.957.742	708.440.840	2.433.643.216
	Metaal	347.962.076	-513.171.883	511.872.046	346.662.240
	Overige industrie	104.776.814	330.788.393	316.965.684	752.530.891
	Machinebouw	340.173.087	-481.588.108	308.794.616	167.379.595
	Raffinage	425.479.444	100.309.169	250.428.118	776.216.731
	Handel	2.032.666.473	632.809.996	243.986.436	2.909.462.904
	Financiële instellingen	127.777.692	281.329.855	237.881.408	646.988.955
	Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	325.528.942	-243.141.549	134.403.387	216.790.780
	Chemie	1.950.209.383	-796.144.503	132.218.402	1.286.283.282
	Gezondheidszorg	61.532.320	155.324.888	51.829.789	268.686.997
	Horeca	105.007.609	26.819.118	16.001.612	147.828.338
	Voeding	417.463.616	-205.336.891	13.671.890	225.798.615
	Onderwijs	7.372.039	-208.581	7.039.213	14.202.671
Neg. loc. shift o.b.v. toegevoegde waarde	Openb. Bestuur & defensie	3.920.505	4.722.396	-736.169	7.906.731
	Bouw	634.093.161	404.069.291	-29.079.250	1.009.083.202
	Transportmiddelen	538.728.696	-498.834.362	-158.386.837	-118.492.504
	Nutsvoorzieningen	337.434.519	-225.524.882	-183.966.639	-72.057.002
	Elektrische & optische instrumenten	333.684.895	178.880.902	-719.324.553	-206.758.756
	11.055.292.482	-358.605.460	3.688.913.205		

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

2.3.3 Conclusie shift-and-share analyse

Wanneer we beide analyses naast elkaar leggen, zien we 7 sectoren waar de werkgelegenheid gedaald is en de toegevoegde waarde toch toegenomen is. Hier valt uit af te leiden dat in deze sectoren de arbeidsproductiviteit dus gestegen is. Deze zeven sectoren zijn de **financiële sector, openbaar bestuur en defensie, overige industrie, chemie, raffinage, papiersector en voeding.**

Ook zijn er 3 sectoren waarbij zowel werkgelegenheid als toegevoegde waarde gedaald zijn, namelijk de sector van de **nutsvoorzieningen, de elektrische en optische instrumenten** en de sector van de **transportmiddelen.**

Als we nu teruggaan naar pagina 15, dan zien we in tabel 5 dat de financiële instellingen en de overige industrie het in 2007 beter deden dan in 1998. Dit is met deze shift-and-share analyse dus perfect te verklaren. Ook het feit dat de sector van de elektrische en optische instrumenten uit de lijst verdwenen, is hier verklaard.

Bibliografie

- BEL-FIRST (2007).
- De Brabander, G.L. (1983), *Regionale structuur en werkgelegenheid*, Brussel, Verhandelingen van de Koninklijke Academie voor Wetenschap, Letteren en Schone Kunsten van België, Klasse der Letteren, Jaargang 45, Nr. 102, 211 blz.
- Nationale Bank van België, Balanscentrale. Geraadpleegd op 10 mei 2010.
- Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, “Verdeling van arbeidsplaatsen naar plaats van tewerkstelling”, gedecentraliseerde statistiek. Geraadpleegd op 8 mei 2010 uit: <http://www.onssrszls.fgov.be/nl/content/statistics/publications/place.html>.
- Studiedienst van de Vlaamse Regering. Geraadpleegd op 25 mei 2010 uit: <http://aps.vlaanderen.be/>.

Bijlage 1: Specialisatiecoëfficiënten per sector in 1998 en 2007
Specialisatiecoëfficiënt op basis van toegevoegde waarde 1998

Raffinage	4,229263215
Chemie	2,429234981
Elektrische & optische instrumenten	1,960452889
Transportmiddelen	1,837992541
Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	1,069652501
Overige industrie	1,048032318
Delfstoffen	1,016789606
Bouw	1,014920528
Overige gemeenschapsvoorzieningen	1,010860678
Handel	0,962142009
Landbouw, bosbouw & visserij	0,961559173
Zakelijke dienstverlening	0,882913286
Onderwijs	0,876817485
Machinebouw	0,865028064
Voeding	0,848126601
Andere	0,776502555
Logistiek	0,725418411
Metaal	0,631030464
Horeca	0,61300023
Nutsvoorzieningen	0,58788266
Gezondheidszorg	0,552559562
Rubber & kunststof	0,519753693
Hout	0,514777117
Minerale producten	0,473821025
Financiële instellingen	0,456360432
Leer	0,287308132
Openb. Bestuur & defensie	0,246280147
Textiel	0,094781563
Huishoudens	0

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

Specialisatiecoëfficiënt op basis van werkgelegenheid 1998

Raffinage	4,63508275
Chemie	2,406689894
Elektrische & optische instrumenten	1,519917913
Transportmiddelen	1,514268082
Overige industrie	1,414112833
Logistiek	1,244027746
Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	1,226432381
Voeding	1,201484837
Metaal	1,129328875
Handel	1,061135002
Bouw	1,033397593
Zakelijke dienstverlening	1,010407025
Machinebouw	1,009140022
Rubber & kunststof	0,979036666
Horeca	0,943437409
Overige gemeenschapsvoorzieningen	0,915811774
Landbouw, bosbouw & visserij	0,90157474
Financiële instellingen	0,868648448
Onderwijs	0,858537176
Gezondheidszorg	0,851678119
Minerale producten	0,805215398
Openb. Bestuur & defensie	0,708550209
Nutsvoorzieningen	0,697760071
Hout	0,656664106
Leer	0,552089701
Huishoudens	0,418175315
Delfstoffen	0,361870815
Textiel	0,273388272

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

Specialisatiecoëfficiënt op basis van toegevoegde waarde 2007

Specialisatie o.b.v. toegev. waarde	Specialisatiecoëfficiënt
Raffinage	4,623275032
Chemie	2,310261552
Transportmiddelen	1,468843098
Overige industrie	1,445126576
Machinebouw	1,246553918
Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	1,169352431
Metaal	1,13019665
Landbouw, bosbouw & visserij	1,088334072
Onderwijs	1,069621621
Logistiek	1,037976618
Zakelijke dienstverlening	0,945879494
Bouw	0,929406375
Handel	0,923980242
Voeding	0,796489182
Overige gemeenschapsvoorzieningen	0,766795897
Elektrische & optische instrumenten	0,726299736
Delfstoffen	0,684676587
Horeca	0,594585966
Gezondheidszorg	0,589735819
Financiële instellingen	0,573060973
Rubber & kunststof	0,542127062
Minerale producten	0,474339469
Nutsvoorzieningen	0,420544392
Andere	0,401077288
Hout	0,325758519
Openb. Bestuur & defensie	0,218297002
Leer	0,191532037
Textiel	0,111429948
Huishoudens	0

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

Specialisatiecoëfficiënt op basis van werkgelegenheid 2007

Specialisatie o.b.v. werkgelegenheid	Specialisatiecoëfficiënt
Raffinage	4,226569204
Chemie	2,348683362
Transportmiddelen	1,736822661
Landbouw, bosbouw & visserij	1,296247069
Overige industrie	1,267455047
Elektrische & optische instrumenten	1,213808663
Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	1,181598515
Voeding	1,166868923
Metaal	1,161573828
Logistiek	1,161090007
Zakelijke dienstverlening	1,112037164
Handel	1,089806303
Bouw	1,0228792
Horeca	0,991332124
Machinebouw	0,978401786
Overige gemeenschapsvoorzieningen	0,899916402
Rubber & kunststof	0,879015235
Onderwijs	0,878273486
Gezondheidszorg	0,864919941
Financiële instellingen	0,795428516
Minerale producten	0,718883007
Nutsvoorzieningen	0,688961985
Openb. Bestuur & defensie	0,638416346
Hout	0,565544673
Huishoudens	0,443631462
Delfstoffen	0,376829221
Leer	0,291245051
Textiel	0,167271106

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

Bijlage 2: Samenvattende tabel voor 1998

1998	TW	WGH	Specialisatie
Landbouw, bosbouw & visserij	TAMELIJK WEINIG	WEINIG	
Delfstoffen	WEINIG	WEINIG	
Voeding	TAMELIJK VEEL	TAMELIJK WEINIG	
Textiel	WEINIG	WEINIG	
Leer	WEINIG	WEINIG	
Hout	WEINIG	WEINIG	
Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	TAMELIJK VEEL	TAMELIJK WEINIG	
Raffinage	TAMELIJK VEEL	WEINIG	4,23 (TW) en 4,64 (WGH)
Chemie	VEEL	TAMELIJK VEEL	2,43 (TW) en 2,41 (WGH)
Rubber & kunststof	TAMELIJK WEINIG	WEINIG	
Minerale producten	TAMELIJK WEINIG	WEINIG	
Metaal	TAMELIJK VEEL	TAMELIJK WEINIG	
Machinebouw	TAMELIJK VEEL	TAMELIJK WEINIG	
Elektrische & optische instrumenten	TAMELIJK VEEL	TAMELIJK WEINIG	1,96 (TW) en 1,52 (WGH)
Transportmiddelen	VEEL	TAMELIJK WEINIG	1,83 (TW) en 1,51 (WGH)
Overige industrie	TAMELIJK WEINIG	TAMELIJK WEINIG	
Nutsvoorzieningen	TAMELIJK VEEL	WEINIG	
Bouw	VEEL	TAMELIJK VEEL	
Handel	VEEL	VEEL	
Horeca	TAMELIJK WEINIG	TAMELIJK WEINIG	
Logistiek	VEEL	VEEL	
Financiële instellingen	TAMELIJK WEINIG	TAMELIJK WEINIG	
Zakelijke dienstverlening	VEEL	VEEL	
Openb. Bestuur & defensie	WEINIG	TAMELIJK VEEL	
Onderwijs	WEINIG	VEEL	
Gezondheidszorg	TAMELIJK WEINIG	VEEL	
Overige gemeenschapsvoorzieningen	TAMELIJK WEINIG	TAMELIJK WEINIG	
Huishoudens	WEINIG	WEINIG	
Andere	TAMELIJK WEINIG		

Bijlage 3: Samenvattende tabel voor 2007

2007	TW	WGH	Specialisatie
Landbouw, bosbouw & visserij	TAMELIJK WEINIG	TAMELIJK WEINIG	
Delfstoffen	WEINIG	WEINIG	
Voeding	VEEL	TAMELIJK WEINIG	
Textiel	WEINIG	WEINIG	
Leer	WEINIG	WEINIG	
Hout	WEINIG	WEINIG	
Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	TAMELIJK VEEL	TAMELIJK WEINIG	
Raffinage	VEEL	WEINIG	4,62 (TW) en 4,23 (WGH)
Chemie	VEEL	TAMELIJK VEEL	2,31 (TW) en 2,35 (WGH)
Rubber & kunststof	TAMELIJK WEINIG	WEINIG	
Minerale producten	TAMELIJK WEINIG	WEINIG	
Metaal	VEEL	TAMELIJK WEINIG	
Machinebouw	TAMELIJK VEEL	TAMELIJK WEINIG	
Elektrische & optische instrumenten	TAMELIJK WEINIG	TAMELIJK WEINIG	
Transportmiddelen	TAMELIJK VEEL	TAMELIJK WEINIG	1,74 (WGH)
Overige industrie	TAMELIJK VEEL	WEINIG	
Nutsvoorzieningen	TAMELIJK VEEL	WEINIG	
Bouw	VEEL	TAMELIJK VEEL	
Handel	VEEL	VEEL	
Horeca	TAMELIJK WEINIG	TAMELIJK VEEL	
Logistiek	VEEL	VEEL	
Financiële instellingen	TAMELIJK VEEL	TAMELIJK WEINIG	
Zakelijke dienstverlening	VEEL	VEEL	
Openb. Bestuur & defensie	WEINIG	TAMELIJK VEEL	
Onderwijs	WEINIG	VEEL	
Gezondheidszorg	TAMELIJK WEINIG	VEEL	
Overige gemeenschapsvoorzieningen	TAMELIJK WEINIG	TAMELIJK VEEL	
Huishoudens	WEINIG	WEINIG	
Andere	WEINIG		

Bijlage 4: Shift-and-share analyse 1998-2007

	Werkgelegenheid 2007			Werkgelegenheid 1998			Nationale shift	Sectoriële shift	Locationele shift
	Provincie Antwerpen	België		Provincie Antwerpen	België				
	Lir (t+1)	Li. (t+1)	L.. (t+1)	Lir (t)	Li.(t)	L.. (t)			
Bouw	37.526	208.201	3.708.122	32.984	184.065	3.307.788	3.9928	333	217
Zakelijke dienstverlening	92.344	471.264	3.708.122	57.688	329.249	3.307.788	6.982	17.901	9.773
Financiële instellingen	18.141	129.430	3.708.122	19.456	129.165	3.307.788	2.3552	-2.315	-1.355
Gezondheidszorg	76.623	502.757	3.708.122	53.222	360.372	3.307.788	6.441	14.587	2.373
Handel	92.844	483.481	3.708.122	76.334	414.842	3.307.788	9.239	3.392	3.880
Horeca	20.991	120.168	3.708.122	17.637	107.807	3.307.788	2.135	-112	1.332
Hout	1.150	11.540	3.708.122	1.298	11.399	3.307.788	157	-141	-164
Landbouw, bosbouw & visserij	6.141	26.886	3.708.122	4.849	31.016	3.307.788	587	-1.233	1.938
Onderwijs	57.456	371.262	3.708.122	53.310	358.084	3.307.788	6.452	-4.490	2.184
Openb. Bestuur & defensie	43.134	383.434	3.708.122	43.260	352.088	3.307.788	5.236	-1.384	-3.977
Overige gemeenschapsvoorzieningen	23.022	145.183	3.708.122	18.654	117.463	3.307.788	2.258	2.144	-34
Overige industrie	4.904	21.958	3.708.122	6.830	27.853	3.307.788	827	-2.272	-480
Huishoudens	501	6.409	3.708.122	1.813	25.002	3.307.788	219	-1.568	36
Nutsvoorzieningen	3.086	25.420	3.708.122	3.392	28.034	3.307.788	411	-727	10
Chemie	28.446	68.734	3.708.122	28.933	69.328	3.307.788	3.502	-3.750	-239
Raffinage	3.230	4.337	3.708.122	3.256	4.051	3.307.788	394	-164	-256
Elektrische & optische instrumenten	8.526	39.863	3.708.122	12.971	49.214	3.307.788	1.570	-4.034	-1.980
Leer	70	1.364	3.708.122	229	2.392	3.307.788	28	-126	-61
Machinebouw	7.575	43.938	3.708.122	7.417	42.385	3.307.788	898	-626	-114
Metaal	19.460	95.076	3.708.122	19.013	97.088	3.307.788	2.301	-2.695	841
Minerale producten	3.862	30.488	3.708.122	4.709	33.725	3.307.788	570	-1.022	-395
Rubber & kunststof	3.849	24.850	3.708.122	4.056	23.891	3.307.788	491	-328	-370
Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	8.712	41.843	3.708.122	10.245	48.173	3.307.788	1.240	-2.586	-187
Textiel	1.023	34.708	3.708.122	2.707	57.101	3.307.788	328	-1.389	-622
Transportmiddelen	18.484	60.397	3.708.122	19.537	74.403	3.307.788	2.365	-6.042	2.625
Voeding	18.614	90.530	3.708.122	18.700	89.755	3.307.788	2.263	-2.102	-247

Logistiek	53.470	261.348	3.708.122	50.825	235.604	3.307.788	6.151	-598	-2.909
Delfstoffen	216	3.253	3.708.122	266	4.239	3.307.788	32	-94	12
							69.420	-1.441	11.830

	Toegevoegde waarde 2007			Toegevoegde waarde 1998			Nationale shift	Sectoriële shift	Locatienele shift
	Provincie Antwerpen	België		Provincie Antwerpen	België				
	Lir (t+1)	Li. (t+1)	L.. (t+1)	Lir (t)	Li.(t)	L.. (t)			
Andere	67.254.324	782.488.270	169.910.186.700	105.911.945	686.411.710	114.274.575.168	51.564.189	-36.739.770	-53.482.041
Bouw	2.311.499.489	11.605.767.027	169.910.186.700	1.302.416.287	6.458.035.249	114.274.575.168	634.093.161	404.069.291	-29.079.250
Zakelijke dienstverlening	5.268.641.608	25.992.529.185	169.910.186.700	2.834.998.392	16.159.108.379	114.274.575.168	1.380.244.634	344.957.742	708.440.840
Financiële instellingen	909.442.104	7.405.594.310	169.910.186.700	262.453.149	2.894.185.974	114.274.575.168	127.777.692	281.329.855	237.881.408
Gezondheidszorg	395.073.308	3.126.121.660	169.910.186.700	126.386.311	1.151.074.858	114.274.575.168	61.532.320	155.324.888	51.829.789
Handel	7.084.524.366	35.779.453.875	169.910.186.700	4.175.061.462	21.837.671.324	114.274.575.168	2.032.666.473	632.809.996	243.986.436
Horeca	363.512.134	2.852.922.349	169.910.186.700	215.683.796	1.770.677.669	114.274.575.168	105.007.609	26.819.118	16.001.612
Hout	67.878.814	972.353.446	169.910.186.700	55.210.770	539.743.225	114.274.575.168	26.879.863	17.372.185	-31.584.005
Landbouw, bosbouw & visserij	141.812.369	608.047.602	169.910.186.700	100.207.544	524.453.553	114.274.575.168	48.786.950	-32.814.603	25.632.478
Onderwijs	29.344.711	128.022.221	169.910.186.700	15.142.040	86.907.612	114.274.575.168	7.372.039	-208.581	7.039.213
Openb. Bestuur & defensie	15.959.379	341.156.705	169.910.186.700	8.052.648	164.547.747	114.274.575.168	3.920.505	4.722.396	-736.169
Overige gemeenschapsvoorzieningen	379.901.540	2.311.942.172	169.910.186.700	456.783.714	2.274.060.095	114.274.575.168	222.389.287	-214.780.026	-84.491.435
Overige industrie	967.740.638	3.124.919.141	169.910.186.700	215.209.747	1.033.403.412	114.274.575.168	104.776.814	330.788.393	316.965.684
Huishoudens	0	1.884.664	169.910.186.700	0	301.637	114.274.575.168	0	0	0
Nutsvoorzieningen	621.027.611	6.891.039.773	169.910.186.700	693.084.613	5.933.053.105	114.274.575.168	337.434.519	-225.524.882	-183.966.639
Chemie	5.291.979.321	10.689.137.940	169.910.186.700	4.005.696.039	8.298.337.497	114.274.575.168	1.950.209.383	-796.144.503	132.218.402
Raffinage	1.650.144.084	1.665.550.597	169.910.186.700	873.927.353	1.039.903.995	114.274.575.168	425.479.444	100.309.169	250.428.118
Elektrische & optische instrumenten	478.624.196	3.075.136.918	169.910.186.700	685.382.952	1.759.379.456	114.274.575.168	333.684.895	178.880.902	-719.324.553
Leer	3.127.508	76.197.846	169.910.186.700	5.227.761	91.569.414	114.274.575.168	2.545.183	-3.422.756	-1.222.680
Machinebouw	866.089.180	3.242.180.866	169.910.186.700	698.709.585	4.064.893.135	114.274.575.168	340.173.087	-481.588.108	308.794.616
Metaal	1.061.370.272	4.382.264.607	169.910.186.700	714.708.032	5.699.817.701	114.274.575.168	347.962.076	-513.171.883	511.872.046
Minerale producten	257.029.510	2.528.595.838	169.910.186.700	196.412.261	2.086.108.517	114.274.575.168	95.625.088	-53.963.815	18.955.977
Rubber & kunststof	245.854.555	2.116.229.994	169.910.186.700	178.852.486	1.731.729.387	114.274.575.168	87.075.952	-47.364.846	27.290.963

Papier & Uitgeverijen en drukkerijen	885.421.546	3.533.380.082	169.910.186.700	668.630.766	3.145.764.988	114.274.575.168	325.528.942	-243.141.549	134.403.387
Textiel	43.524.902	1.822.726.758	169.910.186.700	42.221.564	2.241.780.457	114.274.575.168	20.555.951	-28.448.384	9.195.771
Transportmiddelen	988.046.835	3.138.974.719	169.910.186.700	1.106.539.339	3.029.742.666	114.274.575.168	538.728.696	-498.834.362	-158.386.837
Voeding	1.083.261.596	6.346.571.228	169.910.186.700	857.462.981	5.087.885.434	114.274.575.168	417.463.616	-205.336.891	13.671.890
Logistiek	5.560.543.475	24.998.581.351	169.910.186.700	2.040.094.605	14.152.864.952	114.274.575.168	993.238.529	570.140.164	1.957.070.177
Delfstoffen	54.348.680	370.415.556	169.910.186.700	66.909.686	331.162.020	114.274.575.168	32.575.586	-24.644.599	-20.491.993
							11.055.292.482	-358.605.460	3.688.913.205

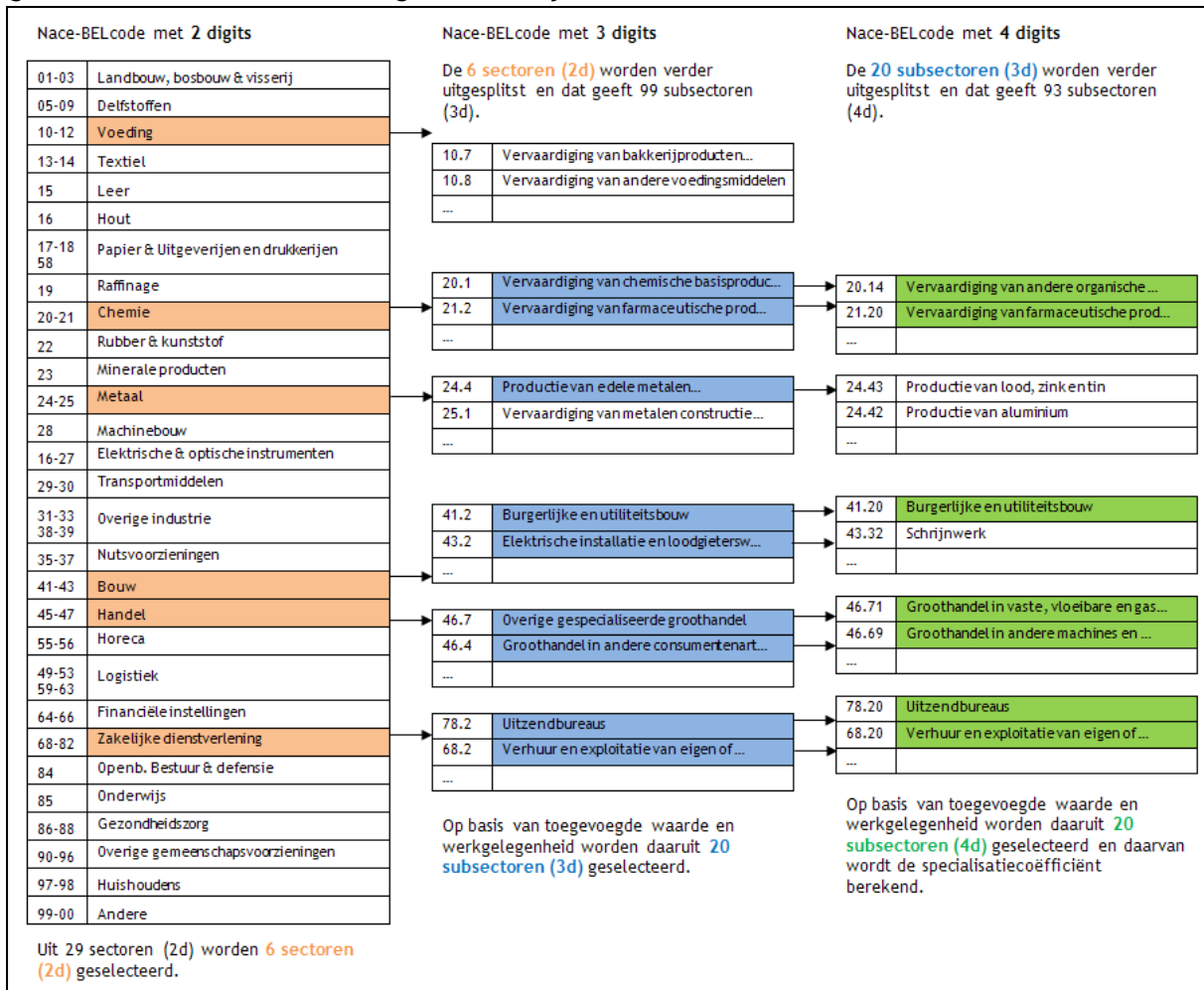
DEEL 2: Gedetailleerde analyse van veelbelovende sectoren

In dit deel zullen een aantal sectoren die in deel 1 naar voor komen verder worden bestudeerd. Het gaat om 6 sectoren, namelijk handel, zakelijke dienstverlening, chemie, bouw, voeding en metaal. Deze 6 sectoren werden, in overleg met het provinciebestuur van de provincie Antwerpen, geselecteerd omdat ze belangrijk zijn voor het economische beleid van de provincie.

Voor deze sectoren wordt een meer gedetailleerdere Nace-BELcode bekeken. Eerst wordt er gekeken naar de toegevoegde waarde en werkgelegenheid (in 2007) in de subsectoren met een Nace-BELcode met 3 digits. Daar worden de grootste subsectoren geselecteerd en hiervoor wordt de toegevoegde waarde en werkgelegenheid (in 2007) in subsectoren tot op het niveau van een Nace-BELcode met 4 digits geanalyseerd. Voor de sectoren die in deze 4-digit-analyse het grootst blijken, wordt een specialisatiecoëfficiënt berekend.

In deze tekst komen de woorden “sector” en “subsector” nogal veel aan bod. Om verwarring te voorkomen, wordt er telkens “2d” aan toegevoegd wanneer het gaat op sectoren tot op 2 digits. Hetzelfde geldt voor 3 digits (3d) en 4 digits (4d).

Figuur 1: Schematische voorstelling van werkwijze

Bron: Eigen samenstelling

Ook wordt nagegaan welke bedrijven de grootste zijn in deze subsectoren (3d en 4d). Hierdoor krijgt men een concreter beeld van de sectoren.

In een deel 3 wordt dezelfde analyse herhaald, maar dan worden de handel en de zakelijke dienstverlening buiten beschouwing gelaten, daardoor komen een tiental nieuwe subsectoren (3d en 4d) in zicht.

3. Analyse van de sectoren met een Nace-BELcode met 3 digits

Door de zes geselecteerde sectoren (2d) onder te verdelen volgens Nace-BELcodes met 3 digits, worden er 99 subsectoren (3d) bekomen. Voor deze subsectoren (3d) wordt eerst de toegevoegde waarde gezocht en daarna de werkgelegenheid.

De werkgelegenheidscijfers voor 2007 zijn terug te vinden in de databank van de RSZ en deze worden gerapporteerd worden volgens de Nace-BELcodering van 2003. De Nace-BELcodering van 2008 wordt gehanteerd voor de cijfers van de toegevoegde waarde (uit de Balanscentrale van de Nationale Bank van België). Via de conversietabel van de FOD Economie is het mogelijk om de cijfers voor werkgelegenheid te vertalen naar de Nace-BELcodering van 2008. Hier kunnen echter wel vertekeningen optreden. Zo kunnen er subsectoren zijn die in de codering van 2008 elk een aparte code meekrijgen, maar volgens de codering van 2003 onder slechts één code vallen.

De sociale balans wordt door de bedrijven de laatste jaren beter ingevuld en dus zijn de werkgelegenheidscijfers ook in de Balanscentrale terug te vinden. Uit nader onderzoek blijkt echter dat er toch nog veel lege cellen te bespeuren vallen. Om met zo weinig mogelijk onderschattingen te werken, is in deze studie dus geopteerd om te werken met werkgelegenheidscijfers van de RSZ. De cijfers voor de toegevoegde waarde worden, zoals reeds gezegd, wel uit de Balanscentrale gehaald.

De cijfers voor de provincie Antwerpen die uit de Balanscentrale worden gehaald, zijn cijfers van bedrijven die een jaarrekening neerleggen met een adres in de provincie Antwerpen. Bedrijven die elders hun jaarrekening neerleggen, maar toch een belangrijke productie in de provincie hebben, worden dus niet opgenomen. Wanneer bedrijven hun adres in de provincie Antwerpen hebben, dan worden de beslissende bestuursfuncties ook binnen de provincie uitgevoerd. Daarom kunnen we ervan uitgaan dat het provinciale economische beleid zich vooral kan richten op deze bedrijven.

3.1 Toegevoegde waarde en werkgelegenheid in de subsectoren van de zes geselecteerde sectoren

Om een concreter zicht te krijgen op de 6 geselecteerde sectoren (2d), worden de sectoren (2d) verder onderverdeeld naar 3 digits en wordt hiervoor de toegevoegde waarde en de werkgelegenheid bekeken. Ook worden de grootste bedrijven binnen de sector (2d) opgelijst. De grootste bedrijven per subsector (3d) zijn in bijlage 2 terug te vinden.

Voedingssector: Nace-BELcode met 3 digits				
2008	2003		Toegevoegde waarde	Werkgelegenheid
10.7	1581,1582,1585	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	229.607.096	6.677
10.8	1583,1584,1586, 1587,1588	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen	217.951.406	3.497
11.0	159	Vervaardiging van dranken	187.069.092	1.534
10.1	151	Verwerking en conservering van vlees en vervaardiging van vleesproducten	153.586.720	2.684
10.4	154	Vervaardiging van plantaardige en dierlijke oliën en vetten	64.518.767	61
10.5	155	Vervaardiging van zuivelproducten	59.843.069	1.261
10.3	153	Verwerking en conservering van groenten en fruit	56.575.411	777
12.0	160	Vervaardiging van tabaksproducten	48.260.951	546
10.9	157	Vervaardiging van diervoeders	44.076.826	716
10.6	156	Vervaardiging van maalderijproducten, zetmeel en zetmeelproducten	20.563.696	459
10.2	152	Verwerking en conservering van vis en van schaal- en weekdieren	1.208.562	91

Top 10 van bedrijven uit de voedingssector		
1	10.7	GENERAL BISCUITS BELGIË
2	11.0	BROUWERIJEN ALKEN - MAES - BRASSERIES ALKEN - MAES
3	10.4	CARGILL
4	11.0	DUVEL MOORTGAT
5	10.8	CAMPBELL FOODS BELGIUM
6	10.7	UNIPRO
7	10.3	MCCAIN FOODS BELGIUM
8	11.0	FRIESLANDS FOODS BELGIE
9	10.5	BELGIAN ICE CREAM GROUP
10	10.1	PLUMA

Chemische sector: Nace-BELcode met 3 digits				
2008	2003		Toegevoegde waarde	Werkgelegenheid
20.1	241	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	2.410.891.930	11.548
21.2	2442	Vervaardiging van farmaceutische producten	1.955.400.142	8.582
20.5	246	Vervaardiging van andere chemische producten	448.144.816	3.400
20.3	243	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	191.565.683	1.703
20.2	242	Vervaardiging van verdelgingsmiddelen en van andere chemische producten voor de landbouw	111.916.785	938
20.4	245	Vervaardiging van zeep, wasmiddelen, poets- en reinigingsmiddelen, parfums en toiletartikelen	92.045.998	2.132
21.1	2441	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen	81.930.961	118
20.6	247	Vervaardiging van synthetische en kunstmatige vezels	0	25

Top 10 van bedrijven uit de chemische sector		
1	21.2	JANSSEN PHARMACEUTICA
2	20.1	B.A.S.F. ANTWERPEN
3	20.5	AGFA-GEVAERT
4	20.1	BAYER ANTWERPEN
5	20.1	EVONIK DEGUSSA ANTWERPEN
6	21.2	PFIZER MANUFACTURING BELGIUM
7	20.3	DU PONT DE NEMOURS (BELGIUM)
8	20.1	LANXESS
9	20.1	FINA ANTWERP OLEFINS
10	20.1	BP CHEMBEL

Metaalsector: Nace-BELcode met 3 digits				
2008	2003		Toegevoegde waarde	Werkgelegenheid
24.4	274	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	392.299.075	5.695
25.1	281	Vervaardiging van metalen constructiewerken	214.112.779	5.706
25.6	285	Oppervlaktebehandeling van metalen; verspanend bewerken van metalen	160.451.786	3.217
25.9	287,3663	Vervaardiging van andere producten van metaal	96.189.266	1.212
25.2	282	Vervaardiging van tanks, reservoirs en bergingsmiddelen, van metaal	45.601.067	480
24.3	27	Vervaardiging van andere producten van de eerste verwerking van staal	44.774.613	449
24.5	275	Gieten van metalen	38.898.952	880
25.5	284	Smeden, persen, stampen en profielwalsen van metaal; poedermetallurgie	29.138.688	563
25.3	283	Vervaardiging van stoomketels, exclusief warmwaterketels voor centrale verwarming	17.655.057	955
25.7	286,2956	Vervaardiging van scharen, messen, bestekken, gereedschap en ijzerwaren	15.602.297	548
24.2	272	Vervaardiging van buizen, pijpen, holle profielen en fittings daarvoor, van staal	6.503.655	116
24.1	271	Vervaardiging van ijzer en staal en van ferrolegeringen	143.037	74
25.4	296	Vervaardiging van wapens en munitie	0	0

Top 10 van bedrijven uit de metaalsector		
1	24.4	NYRSTAR BELGIUM
2	24.4	ALERIS ALUMINUM DUFFEL
3	24.4	METALLO - CHIMIQUE
4	25.1	STORK MERCANTILE ENGINEERS AND CONTRACTORS
5	25.9	CROWN VERPAKKING BELGIE
6	24.3	BEKAERT HEMIKSEM
7	24.3	ARCELORMITTAL ESP N.V.
8	24.4	LAMIFIL
9	25.1	IEMANTS
10	25.2	HENRAD

Bouwsector: Nace-BELcode met 3 digits				
2008	2003		Toegevoegde waarde	Werkgelegenheid
41.2	203,2523,2811	Burgerlijke en utiliteitsbouw	617.033.244	5.100
43.2	452,453	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	396.747.322	28.964
43.3	454	Afwerking van gebouwen	349.045.526	7.197
43.9	4522,4525	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten	297.644.516	5.322
42.1	4523,7011	Bouw van wegen en spoorwegen	219.844.869	4.268
42.9	4524	Bouw van andere civieltechnische werken	137.823.200	735
41.1	701	Ontwikkeling van bouwprojecten	128.296.417	461
43.1	451	Slopen en bouwrijp maken van terreinen	93.953.274	1.050
42.2	4521	Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	71.111.121	11.932

Top 10 van bedrijven uit de bouwsector		
1	42.9	DREDGING INTERNATIONAL
2	42.1	VBG
3	43.2	HERTEL SERVICES
4	41.2	INDUSTRIEBOUW VERELST
5	41.2	INTERBUILD
6	41.2	STRABAG BELGIUM
7	42.2	VAN DEN BERG
8	41.2	ALGEMENE AANNEMINGEN VAN LAERE
9	42.1	HEIJMANS INFRA
10	42.9	DEME ENVIRONMENTAL CONTRACTORS

Handelssector: Nace-BELcode met 3 digits				
2008	2003		Toegevoegde waarde	Werkgelegenheid
46.7	515	Overige gespecialiseerde groothandel	1.855.951.825	11.204
46.4	514	Groothandel in andere consumentenartikelen	1.135.385.425	11.633
46.6	5181,5182,5183,5185,5187,5188,5143	Groothandel in andere machines en werktuigen en toebehoren	723.450.212	11.351
47.7	5231,5232,5233,5242,5243,5249,525	Detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels	527.005.087	10.661
45.1	501	Handel in auto's	445.924.667	3.527
46.3	513	Groothandel in voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen	380.645.931	6.027
47.5	5241,5244,5245,5246	Detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels	378.747.047	6.378
46.5	5184,5186	Groothandel in informatie- en communicatieapparatuur	367.822.301	2.228
47.1	521	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels	342.067.524	12.579
45.3	503	Handel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen	262.097.266	2.365
45.2	502	Onderhoud en reparatie van motorvoertuigen	175.150.266	4.727
46.1	511	Handelsbemiddeling	126.337.773	785
46.9	519	Niet-gespecialiseerde groothandel	82.953.579	674
47.2	522	Detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels	79.566.198	3.883
46.2	512	Groothandel in landbouwproducten en levende dieren	58.627.254	695
47.6	5247,5248	Detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels	55.674.103	3.942
47.3	505	Detailhandel in motorbrandstoffen in gespecialiseerde winkels	30.367.852	475
47.4	5248,5245	Detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels	25.205.640	4.765

47.9	5261,5263	Detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel	19.380.716	385
45.4	504	Handel in en onderhoud en reparatie van motorfietsen en delen en toebehoren van motorfietsen	6.700.889	139
47.8	5262	Markt- en straathandel	4.756.367	264

Top 10 van bedrijven uit de sector handel		
1	46.7	KUWAIT PETROLEUM (BELGIUM)
2	47.1	MAKRO CASH & CARRY BELGIUM
3	46.4	AGFA GRAPHICS
4	46.5	NOKIA SIEMENS NETWORKS
5	46.4	VF EUROPE
6	46.5	AGFA HEALTHCARE
7	45.1	BMW BELGIUM LUXEMBOURG
8	45.3	MAZDA MOTOR LOGISTICS EUROPE
9	47.5	CASA INTERNATIONAL
10	46.7	BP BELGIUM

Sector zakelijke dienstverlening: Nace-BELcode met 3 digits				
2008	2003		Toegevoegde waarde	Werkgelegenheid
78.1/78.2/78.3	745	Arbeidsbemiddeling/Uitzendbureaus/Andere vormen van arbeidsbemiddeling	38.669.023 + 1.383.899.440 + 9.858.897 = 1.432.427.360	39.429
78.2		<i>Uitzendbureaus</i>	<i>1.383.899.440</i>	
68.2	702	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	474.639.585	1.116
70.2	7414	Adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	450.519.876	2.391
71.1	742,7487	Architecten, ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	410.744.975	7.011
81.2	747	Reiniging	312.807.235	9.515
77.1	711,7121	Verhuur en lease van motorvoertuigen	297.680.975	411
70.1	7415	Activiteiten van hoofdkantoren	285.381.618	3.040
77.3	713,7122,7123	Verhuur en lease van andere machines en werktuigen en andere materiële goederen	201.576.622	852
69.1	7411	Rechtskundige dienstverlening	194.093.022	2.378
71.2	743	Technische testen en toetsen	169.283.258	2.739
69.2	7412	Accountants, boekhouders en belastingconsulenten	152.795.573	3.298
72.1	731	Speur- en ontwikkelingswerk op natuurwetenschappelijk gebied	120.687.659	2.325
68.3	703	Bemiddeling in en beheer van onroerend goed voor een vast bedrag of op contractbasis	107.955.077	1.753
82.1	7485	Administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren	92.886.290	2.289
73.1	744	Reclamewezen	86.914.121	1.177
82.9	Wordt elders al opgenomen	Zakelijke dienstverlening, n.e.g.	80.318.206	0
79.1	633	Reisbureaus en reisorganisatoren	74.652.603	1.497
81.3	014	Landschapsverzorging	57.205.052	1.209
68.1	701	Handel in eigen onroerend goed	48.460.619	461

73.2	741	Markt- en opinieonderzoekbureaus	46.589.907	11.510
81.1	703	Diverse ondersteunende activiteiten ten behoeve van voorzieningen	39.101.972	1.753
78.1		<i>Arbeidsbemiddeling</i>	<i>38.669.023</i>	
82.3	7487	Organisatie van congressen en beurzen	30.001.694	1.985
77.2	714	Verhuur en lease van consumentenartikelen	29.883.378	374
74.2	7481	Fotografen	12.096.680	96
78.3		<i>Andere vormen van arbeidsbemiddeling</i>	<i>9.858.897</i>	
74.1	7487,744	Gespecialiseerde designers	8.180.306	0
80.1/80.2/80.3	746	Particuliere beveiliging/Diensten in verband met beveiligingssystemen/Opsporingsdiensten	7.678.282+0+ 291.431 = 7.969.713	1.462
80.1		<i>Particuliere beveiliging</i>	<i>7.678.282</i>	
75.0	852	Veterinaire diensten	6.123.720	141
74.3	7485	Vertalers en tolken	5.954.526	2.289
82.2	7486	Callcenters	3.215.266	325
72.2	732	Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen	2.785.968	35
74.9	Wordt elders al opgenomen	Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten, n.e.g.	2.337.802	0
79.9	923	Reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten	716.719	2.593
80.3		<i>Opsporingsdiensten</i>	<i>291.431</i>	
77.4	Wordt elders al opgenomen	Lease van intellectuele eigendom en vergelijkbare producten, met uitzondering van werken onder auteursrecht	0	0
80.2		<i>Diensten in verband met beveiligingssystemen</i>	<i>0</i>	

Top 10 van bedrijven uit de sector zakelijke dienstverlening		
1	78.2	CENTRALE DER WERKGEVERS AAN DE HAVEN VAN ANTWERPEN
2	78.2	START PEOPLE
3	78.2	T - GROEP
4	77.1	ING CAR LEASE BELGIUM - LONG TERM RENTAL
5	78.2	SYNERGIE BELGIUM
6	71.2	SGS BELGIUM
7	77.1	BMW FINANCIAL SERVICES BELGIUM
8	70.1	BMW COORDINATION CENTER
9	81.2	GOM
10	72.1	TIBOTEC-VIRCO VIROLOGY

3.2 Top 15 van de subsectoren met Nace-BELcode met 3 digits: toegevoegde waarde

Door alle 99 subsectoren (3d) te rangschikken volgens de toegevoegde waarde kan een top 15 bekomen worden. Deze top 15 wordt weergegeven in tabel 12 en de volledige tabel, met de 99 sectoren (3d), is terug te vinden in bijlage 2.

Tabel 12: Subsectoren³ (met Nace-BELcode met 3 digits) met grootste toegevoegde waarde in de provincie Antwerpen in 2007

	Nace-BELcode		Sector	Toegevoegde waarde
1	20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	2.410.891.930
2	21.2	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1.955.400.142
3	46.7	Overige gespecialiseerde groothandel	Handel	1.855.951.825
4	78.2	Uitzendbureaus	Zakelijke dienstverlening	1.383.899.440
5	46.4	Groothandel in andere consumentenartikelen	Handel	1.135.385.425
6	46.6	Groothandel in andere machines en werktuigen en toebehoren	Handel	723.450.212
7	41.2	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	617.033.244
8	47.7	Detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	527.005.087
9	68.2	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	Zakelijke dienstverlening	474.639.585
10	70.2	Adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	Zakelijke dienstverlening	450.519.876
11	20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	448.144.816
12	45.1	Handel in auto's	Handel	445.924.667
13	71.1	Architecten, ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	410.744.975
14	43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	396.747.322
15	24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	392.299.075

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

³ Deze top bestaat uit subsectoren (3d) van de 6 eerder geselecteerde sectoren (2d) voeding, chemie, metaal, bouw, handel en zakelijke dienstverlening. De andere sectoren (2d) werden dus niet verder onderverdeeld naar 3 of meer digits en zullen dus ook niet in de tabel voorkomen.

3.3 Top 15 van de subsectoren met Nace-BELcode met 3 digits: werkgelegenheid

Na het rangschikken van de subsectoren (3d) op basis van toegevoegde waarde wordt ook de werkgelegenheid bekeken. Een rangschikking van de 99 subsectoren (3d) volgens werkgelegenheid is in bijlage 2 terug te vinden en tabel 13 geeft de top 15 weer. Het vergelijken van deze top met de top 15 op basis van toegevoegde waarde is interessant.

Er komen enkele sectoren naar voor die volgens werkgelegenheid in de top 15 staan en volgens toegevoegde waarde een lagere plaats in de rangschikking krijgen toebedeeld. Het gaat hier om:

- Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (handel)
- Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven (bouw)
- Reiniging (zakelijke dienstverlening)
- Afwerking van gebouwen (bouw)
- Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren (voeding).

Tabel 13: Subsectoren⁴ (met Nace-BELcode met 3 digits) met grootste werkgelegenheid in de provincie Antwerpen in 2007

	Nace-BELcode 2003	Nace-BELcode 2008		Sector	Werkgelegenheid	Plaats in rangschikking volgens TW
1	745	78.1	Arbeidsbemiddeling/Uitzendbureaus/Andere vormen van arbeidsbemiddeling	Zakelijke dienstverlening	39.429	4
2	452,453	43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	28.964	14
3	521	47.1	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels	Handel	12.579	20
4	2523,4521	41.2	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	12.295	7
5	4521	42.2	Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	Bouw	11.932	55
6	514	46.4	Groothandel in andere consumentenartikelen	Handel	11.633	5
7	241	20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	11.548	1
8	5181,5182,5183,5185,5187,5188,5143	46.6	Groothandel in andere machines en werktuigen en toebehoren	Handel	11.351	6
9	515	46.7	Overige gespecialiseerde groothandel	Handel	11.204	3
10	5231,5232,5233,5242,5243,5249,525	47.7	Detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	10.661	8
11	747	81.2	Reiniging	Zakelijke dienstverlening	9.515	21
12	2442	21.2	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	8.582	2
13	454	43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	7.197	19
14	742,7487	71.1	Architecten, ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	7.011	13
15	1581,1582,1585	10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	6.677	26

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

⁴ Deze top bestaat uit subsectoren (3d) van de 6 eerder geselecteerde sectoren (2d) voeding, chemie, metaal, bouw, handel en zakelijke dienstverlening. De andere sectoren (2d) werden dus niet verder onderverdeeld naar 3 of meer digits en zullen dus ook niet in de tabel voorkomen.

3.3 Toegevoegde waarde en werkgelegenheid in de subsectoren (3 digits) naast elkaar geplaatst

De vijf subsectoren (3d) met veel werkgelegenheid, maar weinig toegevoegde waarde worden toegevoegd aan de 15 subsectoren (3d) met veel toegevoegde waarde. De subsectoren (3d) die vermeld staan in tabel 14 zijn de resulterende 20 subsectoren (3d) (uit de 6 gesecteerde sectoren (2d)) die gekozen worden om verder te analyseren. Voor deze subsectoren (3d) wordt onder hoofdstuk 4 gekeken hoeveel toegevoegde waarde en werkgelegenheid ze vertegenwoordigen op een detail van Nace-BELcodes met 4 digits.

Wanneer de waarde (voor toegevoegde waarde en werkgelegenheid) bij de 15 beste behoort, wordt dit aangeduid met een donkergroene kleur. Wanneer een subsector een toegevoegde waarde heeft die meer dan 250 miljoen bedraagt, wordt dit aangeduid met een licht groene kleur wat duidt op tamelijk veel toegevoegde waarde. Wanneer de toegevoegde waarde tussen de 100 miljoen en de 250 miljoen ligt, krijgt de waarde een oranje kleur voor “tamelijk weinig” toegevoegde waarde. Alle sectoren met een toegevoegde waarde lager dan 100 miljoen worden beschouwd als weinig toegevoegde waarde en krijgen een rode kleur.

Sectoren met een werkgelegenheid boven de 3500 krijgen een lichtgroene kleur en wanneer de werkgelegenheid boven de 1000 ligt, wordt de cel oranje gekleurd. Wanneer de werkgelegenheid in de subsector onder de 1000 ligt, krijgt de cel een rode kleur.

Van de 20 subsectoren (3d) in tabel 14, zijn er tien subsectoren (3d) die zowel veel toegevoegde waarde als veel werkgelegenheid leveren.. De subsectoren “**Handel in auto's**” en “**Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen**” zijn sectoren met veel toegevoegde waarde en tamelijk veel werkgelegenheid. Ook zijn er drie sectoren die eerder arbeidsextensief zijn omdat ze met tamelijk weinig werkgelegenheid toch veel toegevoegde waarde genereren, namelijk de **verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed**, de **adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer** en het **vervaardigen van andere chemische producten**.

Verder zijn er drie sectoren met veel werkgelegenheid die tamelijk veel toegevoegde waarde leveren. Ook is er één sector met veel werkgelegenheid, maar tamelijk weinig toegevoegde waarde (het **vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren**) en één sector waar de werkgelegenheid hoogt ligt, maar de toegevoegde waarde laag, namelijk de **bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven**.

Tabel 14: Geselecteerde sectoren⁵ (3 digits) op basis van veel toegevoegde waarde of veel werkgelegenheid in de provincie Antwerpen in 2007

Nace-BELcode 2003	Nace-BELcode 2008		Sector	Toegevoegde waarde	Werkgelegenheid
241	20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	2.410.891.930	11.548
2442	21.2	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1.955.400.142	8.582
515	46.7	Overige gespecialiseerde groothandel	Handel	1.855.951.825	11.204
745	78.2	Uitzendbureaus	Zakelijke dienstverlening	1.383.899.440	39.429
514	46.4	Groothandel in andere consumentenartikelen	Handel	1.135.385.425	11.633
5181,5182,5183,5185,5187,5188,5143	46.6	Groothandel in andere machines en werktuigen en toebehoren	Handel	723.450.212	11.351
2523,4521	41.2	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	617.033.244	12.295
5231,5232,5233,5242,5243,5249,525	47.7	Detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	527.005.087	10.661
702	68.2	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	Zakelijke dienstverlening	474.639.585	1.116
7414	70.2	Adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	Zakelijke dienstverlening	450.519.876	2.391
246	20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	448.144.816	3.400
501	45.1	Handel in auto's	Handel	445.924.667	3.527
742,7487	71.1	Architecten, ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	410.744.975	7.011
452,453	43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	396.747.322	28.964
274	24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	392.299.075	5.695
521	47.1	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels	Handel	342.067.524	12.579
747	81.2	Reiniging	Zakelijke dienstverlening	312.807.235	9.515
454	43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	349.045.526	7.197
1581,1582,1585	10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	229.607.096	6.677

⁵ Deze tabel bestaat uit subsectoren (3d) van de 6 eerder geselecteerde sectoren (2d) voeding, chemie, metaal, bouw, handel en zakelijke dienstverlening. De andere sectoren (2d) werden dus niet verder onderverdeeld naar 3 of meer digits en zullen dus ook niet in de tabel voorkomen.

3.4 Grootste bedrijven in de subsectoren (3 digits)

Door de cijfers te bekijken, wordt er kwantitatief inzicht verworven, maar om dit meer te concretiseren, wordt in tabel 15 weergegeven welke de vijf grootste bedrijven zijn binnen elkvan de geselecteerde subsectoren (3d) in de provincie Antwerpen (op basis van de toegevoegde waarde). Voor de subsector (3d) “Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen” werden, op vraag van het provinciebestuur van de provincie Antwerpen, alle bedrijven toegevoegd.

Om meer gedetailleerde conclusies te kunnen geven, zullen deze 20 subsectoren (3d) in een volgend hoofdstuk verder geanalyseerd worden door te kijken naar de Nace-BELcode met 4 digits.

Tabel 15: Grootste bedrijven in subsectoren in de provincie Antwerpen in 2007

Nace-BELcode 2008		Sector		Grootste bedrijven
20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	1	B.A.S.F. ANTWERPEN
			2	BAYER ANTWERPEN
			3	EVONIK DEGUSSA ANTWERPEN
			4	LANXESS
			5	FINA ANTWERP OLEFINS
21.2	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1	JANSSEN PHARMACEUTICA
			2	PFIZER MANUFACTURING BELGIUM
			3	ALCON - COUVREUR
			4	SCHERING - PLOUGH LABO
			5	SANICO
46.7	Overige gespecialiseerde groothandel	Handel	1	KUWAIT PETROLEUM (BELGIUM)
			2	BP BELGIUM
			3	EVAL EUROPE
			4	WURTH BELUX
			5	EUROSTAR DIAMOND TRADERS
78.2	Uitzendbureaus	Zakelijke dienstverlening	1	CENTRALE DER WERKGEVERS AAN DE HAVEN VAN ANTWERPEN
			2	START PEOPLE
			3	T - GROEP
			4	SYNERGIE BELGIUM
			5	RITMO INTERIM
46.4	Groothandel in andere consumentenartikelen	Handel	1	AGFA GRAPHICS
			2	VF EUROPE
			3	JANSSEN-CILAG
			4	AVA - PAPIERWAREN
			5	COVIDIEN BELGIUM

46.6	Groothandel in andere machines en werktuigen en toebehoren	Handel	1	U O P
			2	TOYOTA MATERIAL HANDLING BELGIUM
			3	ERIKS
			4	FIRMA LUYCKX
			5	HYUNDAI HEAVY INDUSTRIES EUROPE
41.2	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	1	INDUSTRIEBOUW VERELST
			2	INTERBUILD
			3	STRABAG BELGIUM
			4	ALGEMENE AANNEMINGEN VAN LAERE
			5	MOURIK
47.7	Detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	1	KRUIDVAT
			2	ZEEMAN TEXTIEL SUPERS
			3	ESPRIT BELGIE RETAIL
			4	WE BELGIUM
			5	A.S. ADVENTURE BELGIUM
68.2	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	Zakelijke dienstverlening	1	HUISVESTING ANTWERPEN
			2	ONZE WONING
			3	DE IDEALE WONING-ARRONDISSEMENT ANTWERPEN
			4	DE GOEDE WONING
			5	MEHELSE GOEDKOPE WONING
70.2	Adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	Zakelijke dienstverlening	1	SD DIENSTEN - SD SERVICES - SD DIENSTEN
			2	DE WEIDE BLIK
			3	BERMASO
			4	SGS MANAGEMENT SERVICES
			5	V V BESTUURSMACHTSCHAAPPIJ

20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	1	AGFA-GEVAERT
			2	CAPSUGEL BELGIUM
			3	GE WATER & PROCESS TECHNOLOGIES
			4	EUROPEAN MASTER BATCH
			5	FUJIFILM ELECTRONIC MATERIALS (EUROPE)
45.1	Handel in auto's	Handel	1	BMW BELGIUM LUXEMBOURG
			2	KOREAN MOTOR COMPANY
			3	NISSAN BELGIUM
			4	SUZUKI BELGIUM
			5	BEHERMAN AUTO
71.1	Architecten, ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	1	JACOBS BELGIE - JACOBS BELGIQUE
			2	ARCADIS BELGIUM
			3	TECHNUM - TRACTEBEL ENGINEERING
			4	USG INNOTIV ENGINEERING
			5	SORESMA
43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	1	HERTEL SERVICES
			2	BIS INDUSTRIAL SERVICES BELGIË
			3	GACSSOLUTIONS
			4	DEVIS
			5	ELECTRO ZWIJSEN

24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	1	NYRSTAR BELGIUM
			2	ALERIS ALUMINUM DUFFEL
			3	METALLO - CHIMIQUE
			4	LAMIFIL
			5	CAMPINE
			6	NYRSTAR
			7	VERSCHUEREN ALUMINIUM VERKOOPKANTOOR
			8	IZO TONALA
			9	TRILINE
			10	H-3-0
			11	FONDALEUR
47.1	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels	Handel	1	MAKRO CASH & CARRY BELGIUM
			2	ALDI
			3	WARENHUIZEN ALMA
			4	EISMANN
			5	SUPERMARKT FRANCKEN
81.2	Reiniging	Zakelijke dienstverlening	1	GOM
			2	CLEANING MASTERS
			3	VICTOR PEETERS, OPENBARE EN INDUSTRIELE WERKEN
			4	CARE
			5	ANTWERP CLEANING SERVICES
43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	1	DE MEDTS
			2	BAETEN - VAN ES
			3	PLASTIEKBOUW PEETERS
			4	BRUYNSEELS - VOCHTEN
			5	SCHRIJNWERKERIJ R.D.K.

10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	1	GENERAL BISCUITS BELGIË
			2	UNIPRO
			3	PATROBA
			4	EAST BALT GUENTHER BELGIUM
			5	BISCUITERIE THIJS
42.2	Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	Bouw	1	VAN DEN BERG
			2	SMET-GROUNDWATER TECHNICS
			3	CANALCO
			4	GRAVO
			5	HEGROLA

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

4. Analyse van de sectoren met een Nace-BELcode met 4 digits

De 20 subsectoren (3d) die geselecteerd worden in hoofdstuk 3 zullen hier verder in detail geanalyseerd worden. Door onder te verdelen naar Nace-BELcodes met 4 digits komt men op 93 subsectoren (4d). Voor deze subsectoren (4d) wordt eerst de toegevoegde waarde en dan de werkgelegenheid bekeken.

4.1 Top 15 van de subsectoren met Nace-BELcode met 4 digits: toegevoegde waarde

Hier is een analyse terug te vinden voor de toegevoegde waarde per subsector met een Nace-BELcode van 4 digits in 2007.

Belangrijk is te vermelden dat sommige bedrijven in de Balanscentrale slechts een codering tot op 3 digits hebben. De sectoren (3d) waartoe deze bedrijven behoren, kunnen dus niet verder gedetailleerd worden. Om de totale som van de toegevoegde waarde te doen kloppen, wordt de toegevoegde waarde van al deze bedrijven opgeteld per sector (3d) en aan de tabel toegevoegd. Zo vinden we in de tabel bijvoorbeeld een waarde voor de subsector 201 (Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen). Dit is de som van alle bedrijven die in de Balanscentrale een Nace-BELcode hadden van 3 digits, namelijk 201.

Uit de volledige tabel met 93 subsectoren (4d) worden de 15 subsectoren (4d) met meeste toegevoegde waarde geselecteerd. Deze worden weergegeven in tabel 16.

Tabel 16: Subsectoren⁶ (met Nace-BELcode met 4 digits) met grootste toegevoegde waarde in de provincie Antwerpen in 2007

	Nace-BELcode		Sector	Toegevoegde waarde
1	20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	Chemie	2.025.614.036
2	21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1.955.400.142
3	78.20	Uitzendbureaus	Zakelijke dienstverlening	1.383.899.440
4	46.71	Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten	Handel	682.916.776
5	41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	617.033.244
6	46.69	Groothandel in andere machines en werktuigen	Handel	567.873.404
7	68.20	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	Zakelijke dienstverlening	474.639.585
8	45.11	Handel in auto's en lichte bestelwagens ($\leq 3,5$ ton)	Handel	436.582.279
9	70.22	Overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering	Zakelijke dienstverlening	434.150.609
10	20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	Chemie	360.880.141
11	46.76	Groothandel in andere intermediaire producten	Handel	352.083.615
12	71.12	Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	330.222.171
13	46.43	Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten	Handel	310.445.273
14	81.22	Overige reiniging van gebouwen; industriële reiniging	Zakelijke dienstverlening	301.799.257
15	46.73	Groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair	Handel	268.458.492

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

⁶ Deze top bestaat uit subsectoren (4d) van de 6 eerder geselecteerde sectoren (2d) voeding, chemie, metaal, bouw, handel en zakelijke dienstverlening. De andere sectoren (2d) werden dus niet verder onderverdeeld naar 3 of meer digits en zullen dus ook niet in de tabel voorkomen.

4.2 Top 15 van de subsectoren met Nace-BELcode met 4 digits: werkgelegenheid

Voor de 93 subsectoren met 4 digits wordt ook gekeken hoeveel werkgelegenheid ze leveren en daarna worden deze sectoren (4d) op basis daarvan gerangschikt. Aangezien de Nace-BELcodes geconverteerd moeten worden van het systeem van 2003 naar het systeem van 2008, worden enkele 2008-codes samen genomen. Dit resulteert in een lijst met slechts 85 subsectoren met 4 digits en deze is terug te vinden in bijlage 2.

Zoals reeds vermeld onder 4.1, zijn er in de tabel met subsectoren (4d) op basis van toegevoegde waarde enkele subsectoren te vinden met een code met slechts 3 digits (bijvoorbeeld subsector 201). Wanneer echter bij de conversie van 2008 naar 2003 hiermee rekening wordt gehouden, vallen deze 3 digits codes weg. Daarom worden ze in de tabel aangeduid met twee sterretjes.

Op basis van werkgelegenheid wordt gekeken naar de top 15 (tabel 17) en wordt dit vergeleken met de top 15 op basis van toegevoegde waarde. Vijf subsectoren (4d) leveren veel werkgelegenheid, maar staan op basis van toegevoegde waarde niet hoog gerangschikt. Deze sectoren (4d) zijn:

- Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen
- Detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels
- Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk
- Detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels/Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels
- Schrijnwerk.

Tabel 17: Subsectoren⁷ (met Nace-BELcode met 4 digits) met grootste werkgelegenheid in de provincie Antwerpen in 2007

	Nace-BELcode 2003	Nace-BELcode 2008		Sector	Werkgelegenheid	Plaats in rangschikking volgens TW
1	7450	78.20	Uitzendbureaus	Zakelijke dienstverlening	39.429	3
2	2523,,4521	41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	12.295	5
3	5010	47.11	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen	Handel	10.766	31
4	7470	81.21/81.22/ 81.29	Algemene reiniging van gebouwen / Overige reiniging van gebouwen; industriële reiniging / Andere reinigingsactiviteiten	Zakelijke dienstverlening	9.515	14
5	2442	21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	8.582	2
6	1592,2414	20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	Chemie	8.006	1
7	5187	46.69	Groothandel in andere machines en werktuigen	Handel	7.627	6
8	5242	47.71	Detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels	Handel	6.334	19
9	5143,5147	46.43/46.47/ 46.48/46.49	Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten	Handel	6.306	13
10	7420	71.12	Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	5.026	12
11	1581	10.71	Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	Voeding	4.627	38
12	5248,5249	47.76/47.77	Detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels / Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels	Handel	4.047	53
13	515,5156	46.76	Groothandel in andere intermediaire producten	Handel	3.936	11
14	2030,4542	43.32	Schrijnwerk	Bouw	3.645	24
15	5010	45.11	Handel in auto's en lichte bestelwagens (≤ 3,5 ton)	Handel	3.527	8

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

⁷ Deze top bestaat uit subsectoren (4d) van de 6 eerder geselecteerde sectoren (2d) voeding, chemie, metaal, bouw, handel en zakelijke dienstverlening. De andere sectoren (2d) werden dus niet verder onderverdeeld naar 3 of meer digits en zullen dus ook niet in de tabel voorkomen.

4.3 Toegevoegde waarde en werkgelegenheid in de subsectoren (4 digits) naast elkaar geplaatst

Onder 4.2 bleek dat er vijf subsectoren (4d) zijn die veel werkgelegenheid bieden, maar minder toegevoegde waarde. Deze vijf sectoren zullen worden toegevoegd aan de top 15 van subsectoren (met 4 digits) op basis van toegevoegde waarde en dit maakt dat er voor 20 subsectoren (4d) een specialisatiecoëfficiënt berekend zal worden. Deze 20 subsectoren (4d) zijn terug te vinden in tabel 18.

Ook nu worden cellen ingekleurd om een duidelijk overzicht te geven. Wanneer de subsectoren (op basis van toegevoegde waarde of werkgelegenheid) in de top 15 staan, krijgen ze een donkergroene kleur. Wanneer subsectoren meer dan 2500 tewerkstellingsplaatsen hebben of meer dan 150 miljoen toegevoegde waarde creëren, krijgen ze het tabel “tamelijk veel toegevoegde waarde/werkgelegenheid” en dus worden ze lichtgroen gekleurd. Oranje cellen staan voor “tamelijk weinig toegevoegde waarde/werkgelegenheid” en dat geldt wanneer het om sectoren gaat met meer dan 100 miljoen toegevoegde waarde of met meer dan 1000 tewerkgestelden. De rode cellen geeft aan wanneer er weinig toegevoegde waarde of werkgelegenheid geleverd wordt vanuit de subsectoren.

In tabel 18 zijn 9 subsectoren (4d) te vinden die veel toegevoegde waarde en veel werkgelegenheid leveren. In de sector (4d) **“Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten”** zien we dat er met weinig tewerkgestelden toch veel toegevoegde waarde geleverd kan worden. Dat zijn eigenschappen van een arbeidsextensieve sector. Verder zijn er nog 3 sectoren (4d) die ook eerder arbeidsextensief zijn. Het gaat hier om de **verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed, de overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering en het vervaardigen van andere chemische producten, n.e.g..**

Twee sectoren (4d) die veel werkgelegenheid creëren, leveren ook tamelijk veel toegevoegde waarde. De sector (4d) **“Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen”** levert met veel werkgelegenheid, maar tamelijk weinig toegevoegde waarde terwijl de sectoren (4d) **“Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk”** en **“Detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels / Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels”** weinig toegevoegde waarde leveren.

In hoofdstuk 5 zal voor deze 20 sectoren (4d) de specialisatiecoëfficiënt berekend worden.

Tabel 18: Geselecteerde sectoren⁸ (4 digits) op basis van veel toegevoegde waarde of veel werkgelegenheid in de provincie Antwerpen in 2007

Nace-BELcode 2003	Nace-BELcode 2008		Sector	Toegevoegde waarde
1592,2414	20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	Chemie	2.025.614.036
2442	21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1.955.400.142
7450	78.20	Uitzendbureaus	Zakelijke dienstverlening	1.383.899.440
5151	46.71	Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten	Handel	682.916.776
2523,4521	41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	617.033.244
5187	46.69	Groothandel in andere machines en werktuigen	Handel	567.873.404
7020	68.20	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	Zakelijke dienstverlening	474.639.585
5010	45.11	Handel in auto's en lichte bestelwagens (≤ 3,5 ton)	Handel	436.582.279
0501,7414	70.22	Overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering	Zakelijke dienstverlening	434.150.609
2464,2466	20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	Chemie	360.880.141
5155,5156	46.76	Groothandel in andere intermediaire producten	Handel	352.083.615
7420	71.12	Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	330.222.171
5143,5147	46.43	Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten	Handel	310.445.273
7470	81.22	Overige reiniging van gebouwen; industriële reiniging	Zakelijke dienstverlening	301.799.257
5153	46.73	Groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair	Handel	268.458.492
5242	47.71	Detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels	Handel	226.339.995
2030,4542	43.32	Schrijnwerk	Bouw	166.269.261
5211	47.11	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen	Handel	133.967.057
1581	10.71	Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	Voeding	83.983.325
5248,5249	47.76/47.77	Detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels / Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels	Handel	31.896.239 + 17.023.726 = 48.919.965

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB en RSZ

⁸ Deze tabel bestaat uit subsectoren (4d) van de 6 eerder geselecteerde sectoren (2d) voeding, chemie, metaal, bouw, handel en zakelijke dienstverlening. De andere sectoren (2d) werden dus niet verder onderverdeeld naar 3 of meer digits en zullen dus ook niet in de tabel voorkomen.

4.4 Grootste bedrijven in de subsectoren (4 digits)

Vooraleer over te gaan naar de berekening van de specialisatiecoëfficiënten, worden eerst de grootste bedrijven per subsector (met 4 digits) bekeken. Dit als illustratie bij de cijfers.

Tabel 19: Grootste bedrijven in subsectoren (4 digits) in de provincie Antwerpen in 2007

Nace-BELcode 2008		Sector		Grootste bedrijven
20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	Chemie	1	B.A.S.F. ANTWERPEN
			2	BAYER ANTWERPEN
			3	EVONIK DEGUSSA ANTWERPEN
			4	LANXESS
			5	FINA ANTWERP OLEFINS
21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1	JANSSEN PHARMACEUTICA
			2	PFIZER MANUFACTURING BELGIUM
			3	ALCON - COUVREUR
			4	SCHERING - PLOUGH LABO
			5	SANICO
78.20	Uitzendbureaus	Zakelijke dienstverlening	1	CENTRALE DER WERKGEVERS AAN DE HAVEN VAN ANTWERPEN
			2	START PEOPLE
			3	T – GROEP
			4	SYNERGIE BELGIUM
			5	RITMO INTERIM
46.71	Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten	Handel	1	KUWAIT PETROLEUM (BELGIUM)
			2	BP BELGIUM
			3	NAFTA (B)
			4	PETRONAS LUBRICANTS BELGIUM
			5	OILCHART INTERNATIONAL
41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	1	INDUSTRIEBOUW VERELST
			2	INTERBUILD
			3	STRABAG BELGIUM
			4	ALGEMENE AANNEMINGEN VAN LAERE
			5	MOURIK

46.69	Groothandel in andere machines en werktuigen	Handel	1	U O P
			2	TOYOTA MATERIAL HANDLING BELGIUM
			3	ERIKS
			4	FIRMA BAUDOIN
			5	AUTOBAR BELGIUM
68.20	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	Zakelijke dienstverlening	1	HUISVESTING ANTWERPEN
			2	ONZE WONING
			3	DE IDEALE WONING-ARRONDISSEMENT ANTWERPEN
			4	DE GOEDE WONING
			5	MECHELSE GOEDKOPE WONING
45.11	Handel in auto's en lichte bestelwagens ($\leq 3,5$ ton)	Handel	1	BMW BELGIUM LUXEMBOURG
			2	KOREAN MOTOR COMPANY
			3	NISSAN BELGIUM
			4	SUZUKI BELGIUM
			5	BEHERMAN AUTO
70.22	Overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering	Zakelijke dienstverlening	1	SD DIENSTEN - SD SERVICES - SD DIENSTEN
			2	DE WEIDE BLIK
			3	BERMASO
			4	SGS MANAGEMENT SERVICES
			5	V V BESTUURSMAATSCHAPPIJ
20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	Chemie	1	AGFA-GEVAERT
			2	GE WATER & PROCESS TECHNOLOGIES
			3	EUROPEAN MASTER BATCH
			4	FUJIFILM ELECTRONIC MATERIALS (EUROPE)
			5	FERRO (BELGIUM)

46.76	Groothandel in andere intermediaire producten	Handel	1	EUROSTAR DIAMOND TRADERS
			2	ROSY BLUE
			3	DIAROUGH
			4	ARJAV DIAMONDS
			5	RIO TINTO DIAMONDS
71.12	Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	1	JACOBS BELGIE - JACOBS BELGIQUE
			2	ARCADIS BELGIUM
			3	TECHNUM - TRACTEBEL ENGINEERING
			4	USG INNOTIV ENGINEERING
			5	SORESMA
46.43	Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten	Handel	1	AGFA GRAPHICS
			2	DE CEUNYNCK AND CO
			3	EURONICS BELGIUM
			4	GE SPECIALTY MATERIALS
			5	LOEWE OPTA BENELUX
81.22	Overige reiniging van gebouwen; industriële reiniging	Zakelijke dienstverlening	1	GOM
			2	CLEANING MASTERS
			3	VICTOR PEETERS, OPENBARE EN INDUSTRIELE WERKEN
			4	CARE
			5	ANTWERP CLEANING SERVICES
46.73	Groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair	Handel	1	BETONFABRIEK FRANS COECK
			2	PRIST
			3	SCHRAUWEN SANITAIR EN VERWARMING
			4	GAMMA BELGIE
			5	DE NEEF CONSTRUCTION CHEMICALS

47.71	Detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels	Handel	1	ZEEMAN TEXTIEL SUPERS
			2	ESPRIT BELGIE RETAIL
			3	WE BELGIUM
			4	A.S. ADVENTURE BELGIUM
			5	MODET
47.59	Detailhandel in meubelen, verlichtingsbenodigdheden en andere huishoudelijke artikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	1	CASA INTERNATIONAL
			2	BLOKKER
			3	LEEN BAKKER BELGIE
			4	SEATS AND SOFAS
			5	GOVA MEUBELEN
43.32	Schrijnwerk	Bouw	1	BAETEN - VAN ES
			2	PLASTIEKBOUW PEETERS
			3	BRUYNSEELS – VOCHTEN
			4	SCHRIJNWERKERIJ R.D.K.
			5	HERENTHOUTSE BOUW - EN SCHRIJNWERKERIJ
47.11	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen	Handel	1	ALDI
			2	WARENHUIZEN ALMA
			3	EISMANN
			4	SUPERMARKT FRANCKEN
			5	RESTORA
10.71	Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	Voeding	1	PATROBA
			2	EAST BALT GUENTHER BELGIUM
			3	BAKKERIJ - PATISSERIE VAN HEUCKELOM
			4	VAN DE PEER
			5	MARIEN BAKKERIJ PRODUCTEN

47.76/47.77	Detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels / Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels	Handel	1	CHABRY
			2	TUINCENTRUM VAN UYTSEL
			3	VIC MERTENS
			4	PELCKMANS
			5	RIJMENANTS

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

5. Specialisatie-analyse

Het bekijken van de absolute waarden voor de provincie Antwerpen is verhelderend, maar moet worden gekaderd. Zo is het belangrijk om de sectoren binnen de provincie Antwerpen te spiegelen aan deze sectoren in de andere provincies en aan België. Dit kan door de specialisatiecoëfficiënt te berekenen. Aan de hand van deze coëfficiënt wordt gemeten in hoeverre de provincie Antwerpen gespecialiseerd is in een subsector. Het nationale peil wordt daarbij aanzien als “normale peil”. Wanneer de specialisatiecoëfficiënt meer dan 1 bedraagt, geldt er positieve specialisatie in de provincie Antwerpen. Wanneer de coëfficiënt de waarde van 1,5 overstijgt, geldt er sterke positieve specialisatie.

Hieronder wordt de specialisatiecoëfficiënt voor de 20 geselecteerde subsectoren (4 digits) berekend en dat op basis van toegevoegde waarde en van werkgelegenheid.

5.1 Specialisatie op basis van toegevoegde waarde

Tabel 20 en figuur 2 geven de specialisatiecoëfficiënten (op basis van toegevoegde waarde) voor de 20 subsectoren (4d) weer. Daaruit valt af te leiden dat de provincie Antwerpen in 17 subsectoren (4d) positieve specialisatie vertoont. In zes van deze 17 subsectoren (4d) geldt zelfs sterke specialisatie, namelijk bij

- Groothandel in andere intermediaire producten,
- Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten,
- Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.,
- Vervaardiging van farmaceutische producten,
- Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten en
- Overige reiniging van gebouwen; industriële reiniging.

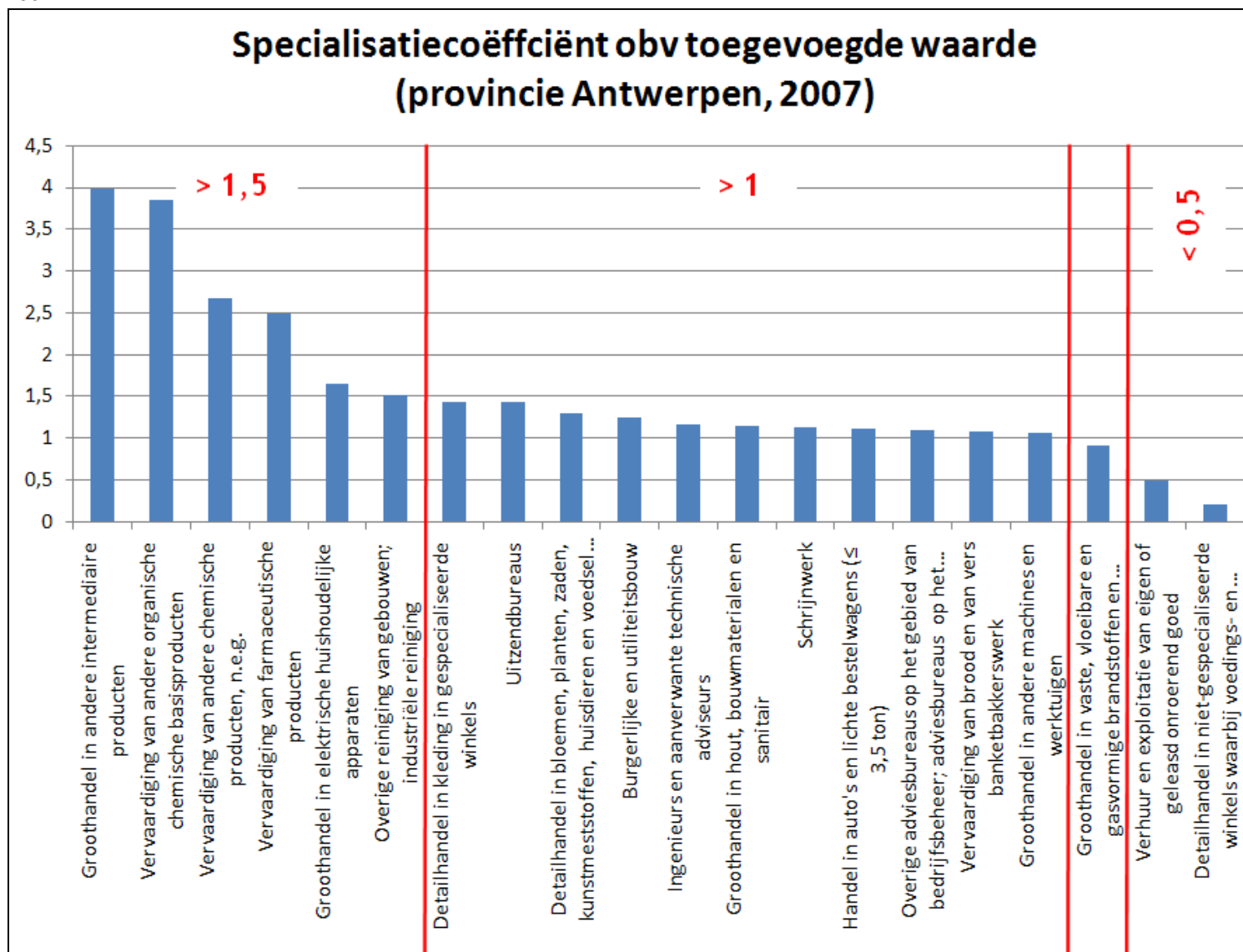
Deze zes sectoren (4d) worden geselecteerd op basis van een hoge toegevoegde waarde of werkgelegenheid. Het zijn dus sectoren die belangrijk zijn voor de economie in de provincie Antwerpen. Het feit dat de provincie Antwerpen in deze sectoren ook sterk gespecialiseerd is, geeft aan dat de provincie het beter doet in deze sectoren ten opzichte van de andere Belgische provincies.

Tabel 20: Specialisatiecoëfficiënten op basis van toegevoegde waarde van subsectoren (4 digit) in de provincie Antwerpen in 2007

	Nace-BELcode		Specialisatiecoëfficiënt obv toegevoegde waarde
1	46.76	Groothandel in andere intermediaire producten	3,987464833
2	20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	3,854563251
3	20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	2,677600019
4	21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	2,495803252
5	46.43	Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten	1,646891077
6	81.22	Overige reiniging van gebouwen; industriële reiniging	1,518502379
7	47.71	Detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels	1,428724092
8	78.20	Uitzendbureaus	1,424838333
9	47.76/47.77	Detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels / Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels	1,294526712
10	41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	1,241034756
11	71.12	Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	1,163556811
12	46.73	Groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair	1,138371318
13	43.32	Schrijnwerk	1,129282179
14	45.11	Handel in auto's en lichte bestelwagens ($\leq 3,5$ ton)	1,10489984
15	70.22	Overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering	1,091432663
16	10.71	Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	1,073046795
17	46.69	Groothandel in andere machines en werktuigen	1,065774249
18	46.71	Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten	0,905516043
19	68.20	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	0,488680503
20	47.11	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen	0,201339654

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

Figuur 2: Specialisatiecoëfficiënten (op basis van toegevoegde waarde) voor de 20 geselecteerde subsectoren (4d) in de provincie Antwerpen in 2007

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

5.2 Specialisatie op basis van werkgelegenheid

Wanneer dezelfde analyse wordt doorgevoerd op basis van werkgelegenheid, is te zien dat 14 van de 20 geselecteerde subsectoren (4d) positieve specialisatie vertonen. In slechts vier van deze subsectoren (4d) geldt sterke specialisatie, namelijk bij de **vervaardiging van andere organische chemische basisproducten**, de **vervaardiging van andere chemische producten**, n.e.g., de **groothandel in andere intermediaire producten** en de **vervaardiging van farmaceutische producten**. In tabel 21 en figuur 3 is hiervan een overzicht terug te vinden.

5.3 Specialisatie op basis van toegevoegde waarde en werkgelegenheid naast elkaar geplaatst

Zowel op basis van toegevoegde waarde als op basis van werkgelegenheid geldt er sterke specialisatie in 4 sectoren (4d):

- Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten
- Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.
- Groothandel in andere intermediaire producten
- Vervaardiging van farmaceutische producten.

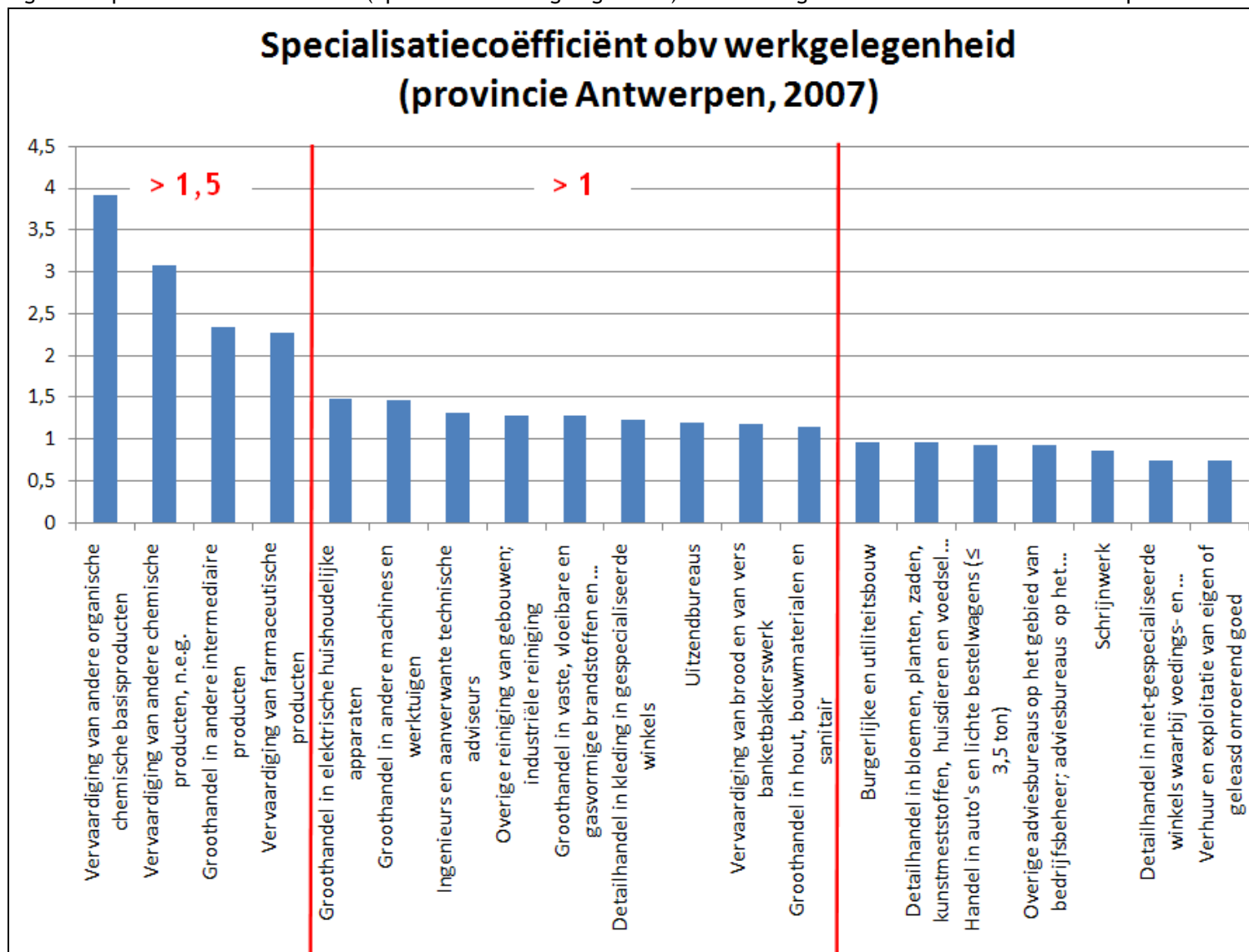
De andere 2 sectoren (4d) die op basis van toegevoegde waarde een sterke specialisatie vertonen (Overige reiniging van gebouwen; industriële reiniging en Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten), kennen ook positieve specialisatie op basis van werkgelegenheid. De sector “**groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten**”, met een coëfficiënt van 1,646891077 op basis van toegevoegde waarde, heeft een coëfficiënt op basis van werkgelegenheid die ook dicht tegen de grens van 1,5 ligt.

Tabel 21: Specialisatiecoëfficiënten op basis van werkgelegenheid van subsectoren (4 digit) in de provincie Antwerpen in 2007

	Nace-BELcode		Specialisatiecoëfficiënt obv werkgelegenheid
1	20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	3,924330642
2	20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	3,084942865
3	46.76	Groothandel in andere intermediaire producten	2,342952549
4	21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	2,269563527
5	46.43	Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten	1,477500095
6	46.69	Groothandel in andere machines en werktuigen	1,458831438
7	71.12	Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	1,316580268
8	81.22	Overige reiniging van gebouwen; industriële reiniging	1,288040834
9	46.71	Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten	1,281914579
10	47.71	Detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels	1,228744276
11	78.20	Uitzendbureaus	1,200160296
12	10.71	Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	1,178445196
13	46.73	Groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair	1,147206188
14	41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	0,96713653
15	47.76/47.77	Detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels / Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels	0,963731968
16	45.11	Handel in auto's en lichte bestelwagens ($\leq 3,5$ ton)	0,923868738
17	70.22	Overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering	0,921401342
18	43.32	Schrijnwerk	0,86658361
19	47.11	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen	0,750249119
20	68.20	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	0,739210773

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

Figuur 3: Specialisatiecoëfficiënten (op basis van werkgelegenheid) voor de 20 geselecteerde subsectoren in de provincie Antwerpen in 2007

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

6. Conclusie

In tabel 22 valt op dat er 5 subsectoren (4d) zijn die sterke specialisatie vertonen, zowel op basis van toegevoegde waarde als van werkgelegenheid. Vier van deze vijf subsectoren (4d) (**Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten, Vervaardiging van farmaceutische producten, Groothandel in andere intermediaire producten en Overige reiniging van gebouwen; industriële reiniging**) leveren zowel veel toegevoegde waarde als veel werkgelegenheid. De vijfde subsector, **Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.**, levert veel toegevoegde waarde, maar tamelijk weinig werkgelegenheid. Drie van de vijf subsectoren (4d) behoren tot de chemische sector, de twee andere tot de sector van de handel.

De overige subsector (4d) met een sterke specialisatie op basis van toegevoegde waarde, **overige reiniging van gebouwen; industriële reiniging**, kent op basis van werkgelegenheid een positieve specialisatie. Deze subsector (4d) vertoont veel toegevoegde waarde en werkgelegenheid.

Er zijn 11 subsectoren (4d) waar een positieve specialisatie op basis van toegevoegde waarde geldt. Zes sectoren (4d) daarvan vertonen ook op basis van werkgelegenheid een positieve specialisatie. Het gaat hier om:

- Detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels
- Uitzendbureaus
- Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs
- Groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair
- Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk
- Groothandel in andere machines en werktuigen.

Op de sector waar men brood en vers banketbakkerswerk vervaardigt na, leveren deze subsectoren (4d) allemaal tamelijk veel tot veel toegevoegde waarde en werkgelegenheid.

Verder zijn er vijf subsectoren (4d) die op basis van toegevoegde waarde een positieve specialisatie kennen en behalve de **Detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels / Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels** leveren deze subsectoren (4d) tamelijk veel tot veel toegevoegde waarde. Hoewel deze subsector (4d) in de provincie Antwerpen dus weinig toegevoegde waarde levert, doet hij het toch beter dan het nationaal gemiddelde. In de andere provincies doet men het dus overwegend slechter. Dit gaat ook op voor de sector waar brood en vers banketbakkerswerk vervaardigd wordt.

Hetzelfde geldt voor de **groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten**, maar dan op vlak van werkgelegenheid.

De sectoren (4d) “Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed” en “Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen” leveren respectievelijk veel toegevoegde waarde en werkgelegenheid.

Deze twee subsectoren (4d) zijn dus belangrijk voor de economie van de provincie Antwerpen, maar de provincie Antwerpen is er niet in gespecialiseerd. Anderen Belgische provincies zullen in deze sectoren dus meer toegevoegde waarde of werkgelegenheid kunnen realiseren.

Tabel 22: Tabel waarin voor de 20 geselecteerde subsectoren⁹ weergegeven wordt hoeveel de toegevoegde waarde en werkgelegenheid bedraagt en of er specialisatie geldt

	Sector	Toegevoegde waarde	Werkgelegenheid	Specialisatie
Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	Chemie	2.025.614.036	8.006	Sterk (TW en WGH)
Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1.955.400.142	8.582	Sterk (TW en WGH)
Groothandel in andere intermediaire producten	Handel	352.083.615	3.936	Sterk (TW en WGH)
Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten	Handel	310.445.273	6.306	Sterk (TW en WGH)
Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	Chemie	360.880.141	2.900	Sterk (TW en WGH)
Overige reiniging van gebouwen; industriële reiniging	Zakelijke dienstverlening	301.799.257	9.515	Sterk (TW), positief (WGH)
Uitzendbureaus	Zakelijke dienstverlening	1.383.899.440	39.429	Positief (TW en WGH)
Groothandel in andere machines en werktuigen	Handel	567.873.404	7.627	Positief (TW en WGH)
Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	330.222.171	5.026	Positief (TW en WGH)
Groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair	Handel	268.458.492	3.302	Positief (TW en WGH)
Detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels	Handel	226.339.995	6.334	Positief (TW en WGH)
Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	Voeding	83.983.325	4.627	Positief (TW en WGH)
Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	617.033.244	12.295	Positief (alleen TW)
Handel in auto's en lichte bestelwagens (≤ 3,5 ton)	Handel	436.582.279	3.527	Postief (alleen TW)
Overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering	Zakelijke dienstverlening	434.150.609	2.391	Postief (alleen TW)
Schrijnwerk	Bouw	166.269.261	3.645	Postief (alleen TW)
Detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels / Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels	Handel	31.896.239 + 17.023.726 = 48.919.965	4.047	Postief (alleen TW)
Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten	Handel	682.916.776	906	Positief (alleen WGH)
Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	Zakelijke dienstverlening	474.639.585	1.116	
Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen	Handel	133.967.057	10.766	

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB en RSZ

⁹ Deze tabel bestaat uit subsectoren (4d) van de 6 eerder geselecteerde sectoren (2d) voeding, chemie, metaal, bouw, handel en zakelijke dienstverlening. De andere sectoren (2d) werden dus niet verder onderverdeeld naar 3 of meer digits en zullen dus ook niet in de tabel voorkomen.

Bijlage 2 (bij deel 2) “Meer gedetailleerde analyse van veelbelovende sectoren”

10 grootste bedrijven per subsectoren met 3 digits voor de 6 geselecteerde sectoren (2d)

Top 10 van bedrijven uit de voedingssector per NaceBEL-code met 3 digits		
10.7	1	GENERAL BISCUITS BELGIË
	2	UNIPRO
	3	PATROBA
	4	EAST BALT GUENTHER BELGIUM
	5	BISCUITERIE THIJS
	6	BISCUITS BOFIN
	7	BAKKERIJ - PATISSERIE VAN HEUCKELOM
	8	VAN DE PEER
	9	WELDA
	10	MARIEN BAKKERIJ PRODUCTEN
10.8	1	CAMPBELL FOODS BELGIUM
	2	KOFFIE F. ROMBOUTS - CAFÉS F. ROMBOUTS
	3	ASTRA SWEETS
	4	BEYERS, KOFFIE
	5	PAUWELS
	6	STRUIKFOODS BELGIUM
	7	LEAF BELGIE PRODUCTION
	8	SAS
	9	DERA FOOD TECHNOLOGY
	10	PAB
11.0	1	BROUWERIJEN ALKEN - MAES - BRASSERIES ALKEN - MAES
	2	DUVEL MOORTGAT
	3	FRIESLANDS FOODS BELGIE
	4	MOUTERIJ ALBERT
	5	BOORTMALT
	6	BROUWERIJ DER TRAPPISTEN VAN WESTMALLE
	7	BROUWERIJ DE KONINCK
	8	HET ANKER
	9	ORDAL
	10	DINGEMANS MOUT

10.1	1	PLUMA
	2	HAMAL SIGNATURE
	3	MORA
	4	LINTOR
	5	KLAASEN EN CO
	6	HARRY VERBINNEN
	7	OLENSE VLEESWAREN INDUSTRIE
	8	COMMON MARKET MEAT COMPANY
	9	SLACHTHUIS VANLOMMEL
	10	TOPS FOODS
10.4	1	CARGILL
	2	BELGRAS
	3	ANTWERPSE VETCENTRALE VADA
	4	ARGRAS
	5	VETHANDEL V.H V.E.D.
	6	/
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/
10.5	1	BELGIAN ICE CREAM GROUP
	2	INTERCOOPERATIVE ZUIVELFABRIEK VAN ANTWERPEN INZA
	3	GLACIO
	4	JACQUES IJS
	5	KEMPICO
	6	VAN GILS
	7	DE LELIE
	8	IJSKLOKJE
	9	STE MARIE ZUIVEL
	10	'T BOERINNEKE

10.3	1	MCCAIN FOODS BELGIUM
	2	LA CORBEILLE INDUSTRIE
	3	MONDI FOODS
	4	TAURA NATURAL INGREDIENTS
	5	HERBAFROST
	6	GERONA
	7	COLAC
	8	KELKRO
	9	VEGROMIX
	10	AARDAPPELCENTRALE
12.0	1	AGIO CIGARS BELGIUM
	2	PHILIP MORRIS BELGIUM
	3	HENRI WINTERMANS CIGARS BELGIUM
	4	VERELLEN
	5	TAXANDER INTERNATIONAL TRADING CONCERN
	6	P P RUBENS
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/
10.9	1	KEMIN EUROPA
	2	VOEDERS VAN DEN BERGHE
	3	HENS VOEDERS
	4	BEDUCO
	5	HENDRIX
	6	BEPRO
	7	JOOSEN-LUYCKX
	8	NATURAL GRANEN GEBROEDERS DE SCHEEMAECKER - NATURAL GRAINS DE SCHEEMAECKER FRERES
	9	PMF PRODUCTIONS
	10	MAALDERIJ ROOSENS

10.6	1	BOOST NUTRITION
	2	MENKEN
	3	BLOEMMOLENS VAN GEEL
	4	BELGISCHE MAALDERIJ-MAATSCHAPPIJ - SOCIETE BELGE DE MEUNERIE
	5	PUFFEX
	6	MAALDERIJ MAAS
	7	MOLENS VERBRUGGEN
	8	BERTYN
	9	AFORTIORI
	10	W EN W VERMEERBERGEN
10.2	1	DELIMED
	2	SIMAR
	3	POOLSTER
	4	ROEM DER KEMPEN
	5	EASTWEST
	6	/
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/

Top 10 van bedrijven uit de chemische sector per NaceBEL-code met 3 digits		
20.1	1	B.A.S.F. ANTWERPEN
	2	BAYER ANTWERPEN
	3	EVONIK DEGUSSA ANTWERPEN
	4	LANXESS
	5	FINA ANTWERP OLEFINS
	6	BP CHEMBEL
	7	INEOS
	8	KANEKA BELGIUM
	9	LANXESS RUBBER
	10	SOUDAL
21.2	1	JANSSEN PHARMACEUTICA
	2	PFIZER MANUFACTURING BELGIUM
	3	ALCON - COUVREUR
	4	SCHERING - PLOUGH LABO
	5	SANICO
	6	LABORATORIA QUALIPHAR
	7	KEMPISCH LABORATORIUM - KELA LABORATORIA
	8	GENZYME FLANDERS
	9	PURNA PHARMACEUTICALS
	10	V.M.D.
20.5	1	AGFA-GEVAERT
	2	CAPSUGEL BELGIUM
	3	GE WATER & PROCESS TECHNOLOGIES
	4	EUROPEAN MASTER BATCH
	5	FUJIFILM ELECTRONIC MATERIALS (EUROPE)
	6	FERRO (BELGIUM)
	7	OMNICOL
	8	REWAH
	9	RESIPLAST
	10	ATOFINA POLYMERS ANTWERPEN

20.3	1	DU PONT DE NEMOURS (BELGIUM)
	2	ARETS GRAPHICS
	3	SIEGWERK BENELUX
	4	PAULY PAINT
	5	SIDEC
	6	TALENS BELGIUM
	7	DE MARKLANDEN
	8	ECO - COLORS
	9	MOLENBERGHS PAINTS
	10	ETABLISSEMENTEN L. MARICHAL
20.2	1	MONSANTO EUROPE
	2	EDIALUX-FORMULEX
	3	ASSISTANCE AND SERVICE OFFICE CONTINENTAL
	4	/
	5	/
	6	/
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/
20.4	1	ESTEE LAUDER
	2	ECOVER BELGIUM
	3	MYLENE
	4	PROFICOS
	5	COSMADE BELGIUM
	6	FRAVER
	7	ECU-PRODUCTS
	8	LEMA CHEMIE
	9	VIVET COSMETICS
	10	RENTOCLEAN

21.1	1	EVONIK OXENO ANTWERPEN NV
	2	BARIET
	3	DR. LINS
	4	CALLUNA PHARMA
	5	VPD ASSOCIATES
	6	EUROPEAN BUSINESS PROMOTION AND CONSULTING
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/
20.6	1	/
	2	/
	3	/
	4	/
	5	/
	6	/
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/

Top 10 van bedrijven uit de metaalsector per NaceBEL-code met 3 digits		
24.4	1	NYRSTAR BELGIUM
	2	ALERIS ALUMINUM DUFFEL
	3	METALLO - CHIMIQUE
	4	LAMIFIL
	5	CAMPINE
	6	NYRSTAR
	7	VERSCHUEREN ALUMINIUM VERKOOPKANTOOR
	8	IZO TONALA
	9	TRILINE
	10	H-3-0
25.1	1	STORK MERCANTILE ENGINEERS AND CONTRACTORS
	2	IEMANTS
	3	CHICAGO METALLIC CONTINENTAL
	4	CONSTANT VORSSELMANS
	5	COEK ENGINEERING
	6	VERONA
	7	JOS WILMS
	8	VERALU
	9	GROVEN +
	10	STAALBOUW VERELST
25.6	1	BMTECH
	2	KSB-MECHANICAL SERV. ON SITE
	3	CHEMETALL
	4	VDL KTI
	5	ALURAL BELGIUM
	6	KOMEK HELSEN
	7	COILPROFIL
	8	MEKANISCHE KONSTRUKTIE BAUDOIN
	9	INDUSTRIE SERVICE
	10	KSB ON SITE MACHINING

25.9	1	CROWN VERPAKKING BELGIE
	2	SAINT - GOBAIN PERFORMANCE PLASTICS KONTICH
	3	CROSBY EUROPE
	4	ADVANCED PRODUCTS
	5	COMET
	6	CROWN SPECIALITY PACKAGING BELGIË
	7	J. PENEN EN COMPAGNIE
	8	DEMEYERE
	9	MERKO
	10	SHETRON SOBEMI EUROPE
25.2	1	HENRAD
	2	G EN G INTERNATIONAL
	3	QUINN GROUP BELGIUM
	4	LAS- EN CONSTRUCTIEWERKEN IVENS
	5	CONSTRUCTIEBEDRIJF IVENS
	6	STRUYF
	7	FIRMA REMUE
	8	DIJKSMAN
	9	ATAG VERWARMING BELGIE
	10	RAES KONSTRUKTIES
24.3	1	BEKAERT HEMIKSEM
	2	ARCELORMITTAL ESP N.V.
	3	ORLIANS EN CO
	4	/
	5	/
	6	/
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/

24.5	1	DOVRE
	2	EQUIPMENT DEVELOPMENT SOLUTIONS
	3	ALLARD - EUROPE
	4	CAST IRON
	5	WERKHUIZEN VAN DEN BOSSCHE
	6	ALUWIEL
	7	KLOKKENGIETERIJ J. SERGEYS
	8	SSIMEX
	9	RVC
	10	GIETERIJ SCHUERMANS EN VAN DUNNEGEM
25.5	1	NON FERRO-METAALNIJVERHEID - L'INDUSTRIE DU NON-FERREUX
	2	COLOR PROFIL
	3	D-M-E EUROPE
	4	FEMSTAAL N.V.
	5	TOOLS & DIES
	6	TRUYENS
	7	ALURO BUIGTECHNIEK
	8	SMEGO
	9	SPRINGSTEEL
	10	FE+
25.3	1	CLAYTON OF BELGIUM
	2	ERMO BENELUX
	3	LEDA
	4	SANINDUS
	5	BW PROCESTECHNIEK
	6	MONTAGE ONDERNEMING BENELUX
	7	TECHNICAL CENTER BELGIUM
	8	BAS CONTRACTING
	9	BUISLEIDINGEN, MONTAGE, ENGINEERING
	10	I.D.C. ELECTRO MARINE

25.7	1	STUMABO INTERNATIONAL
	2	TUMAG
	3	IMDA
	4	ADAMAS DIAMOND TOOLS
	5	ALL MECANIC
	6	BELDÉ
	7	MODELMAKERIJ - VORMENBOUW G. DE FEYTER
	8	BELGISCHE ONDERNEMING VOOR DE COMMERCIALISATIE VAN PRODUCTEN VOOR DE DIAMANTSECTOR
	9	MAUQUOY ENGRAVING COMPANY
	10	ALCO IJZERWAREN & GEREEDSCHAPPEN
24.2	1	VADEB - WITZENMANN
	2	VAN PRAET PATRICK
	3	ALL PIPING SERVICES
	4	DIEVISION
	5	CARNOY FINTUBE
	6	/
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/
24.1	1	BEYENS JEF
	2	METALEASE
	3	GEBROEDERS VAN BOECKEL PLAATBEWERKING
	4	/
	5	/
	6	/
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/

25.4	1	/
	2	/
	3	/
	4	/
	5	/
	6	/
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/

Top 10 van bedrijven uit de bouwsector per NaceBEL-code met 3 digits		
41.2	1	INDUSTRIEBOUW VERELST
	2	INTERBUILD
	3	STRABAG BELGIUM
	4	ALGEMENE AANNEMINGEN VAN LAERE
	5	MOURIK
	6	VANHOUT
	7	VAN ROEY
	8	BOLCKMANS
	9	BOUWONDERNEMING VOORUITZICHT-ENTREPRISES DE CONSTRUCTION VOORUITZICHT
	10	INDUSTRIEBOUW VERELST
43.2	1	HERTEL SERVICES
	2	BIS INDUSTRIAL SERVICES BELGIË
	3	GACSSOLUTIONS
	4	DEVIS
	5	ELECTRO ZWIJSEN
	6	G + H MONTAGE
	7	WELEC
	8	KEYSERS
	9	JOS LAURYSSSEN
	10	NEXTEL
43.3	1	DE MEDTS
	2	BAETEN - VAN ES
	3	PLASTIEKBOUW PEETERS
	4	BRUYNSEELS - VOCHTEN
	5	SCHRIJNWERKERIJ R.D.K.
	6	EUROGLAS - DE LANDTSHEER
	7	BOUWSPECIALITEITEN FRANS DE RYCK
	8	DE WAAL
	9	HERENTHOUTSE BOUW - EN SCHRIJNWERKERIJ
	10	VERCAMMEN EN CO

43.9	1	ANTWERPS TEER EN ASPHALTBEDRIJF-ANVERSOISE DES GOUDRONS ET ASPHALTES
	2	ALBUKO
	3	RENOTEC
	4	SMET - F EN C
	5	PIT ANTWERPEN
	6	MICHELSENS KRANEN
	7	VERWATER BELGIUM
	8	BREBUILD ALGEMEEN BOUWBEDRIJF
	9	BODIMA
	10	FRISOMAT
42.1	1	VBG
	2	HEIJMANS INFRA
	3	DE CLERCQ AANNEMINGEN BOUW EN WEGENBOUW
	4	AANNEMINGEN VAN WELLEN
	5	DECKX ALGEMENE ONDERNEMINGEN
	6	KEMBO
	7	LOUIS MOLS, ALGEMENE AANNEMINGEN
	8	A.T.F.
	9	MARCEL NIJS
	10	A.B.W.
42.9	1	DREDGING INTERNATIONAL
	2	DEME ENVIRONMENTAL CONTRACTORS
	3	HYE
	4	GEOSEA
	5	ALGEMENE ONDERNEMINGEN COUWBERGHS FRANS
	6	BENELUX DIVING CORPORATION
	7	VAN RAAK LOUIS
	8	DE BOER DREGGING
	9	DUIKWERKEN PELLEGRIMS R.
	10	HYDRO SOIL SERVICES

41.1	1	WILMA PROJECT DEVELOPMENT
	2	P X 3 DEVELOPMENT
	3	ABELIM
	4	HIMMOS
	5	ACA PROJECT
	6	PROJECT RK BRUGMANN
	7	IMPACT VASTGOED
	8	HEIJMANS VASTGOED
	9	BOUWONDERNEMING PEETERS EN ZOON
	10	REAL ESTATE IS
43.1	1	AANNEMINGSBEDRIJF AERTSSEN
	2	HENS
	3	MICHIELS H AANNEMINGSBEDRIJF
	4	VERVOERUITBATING FRANS CEULEMANS EN CIE
	5	VANLOMMEL
	6	AERTSSEN GRONDVERZET
	7	ADAMS MASSENHOVEN
	8	BODEN
	9	FIRMA V. DE CNODDER
	10	GEBROEDERS GOEYVAERTS
42.2	1	VAN DEN BERG
	2	SMET-GROUNDWATER TECHNICS
	3	CANALCO
	4	GRAVO
	5	HEGROLA
	6	BIS INTERNATIONAL CONSTRUCTION AND TRADING
	7	TELECOMMUNICATIE, GROND- EN KABELWERKEN
	8	HCMB
	9	AGERES
	10	VERHOEVEN G.

Top 10 van bedrijven uit de sector handel per NaceBEL-code met 3 digits		
46.7	1	KUWAIT PETROLEUM (BELGIUM)
	2	BP BELGIUM
	3	EVAL EUROPE
	4	WURTH BELUX
	5	EUROSTAR DIAMOND TRADERS
	6	REYNAERS ALUMINIUM
	7	ROSY BLUE
	8	RAVAGO DISTRIBUTION CENTER
	9	SCHOTMANS EN DEDECKER - DESCO
	10	ACROS ORGANICS
46.4	1	AGFA GRAPHICS
	2	VF EUROPE
	3	JANSSEN-CILAG
	4	AVA - PAPIERWAREN
	5	COVIDIEN BELGIUM
	6	BREPOLS
	7	ORTHO - CLINICAL DIAGNOSTICS
	8	LOUIS DREYFUS COTTON INTERNATIONAL
	9	ESPRIT BELGIE WHOLESALE
	10	BARD BENELUX
46.6	1	U O P
	2	TOYOTA MATERIAL HANDLING BELGIUM
	3	ERIKS
	4	FIRMA LUYCKX
	5	HYUNDAI HEAVY INDUSTRIES EUROPE
	6	FIRMA BAUDOIN
	7	AUTOBAR BELGIUM
	8	PAUWELS INTERNATIONAL
	9	OFFICE DEPOT INTERNATIONAL
	10	STILL

47.7	1	KRUIDVAT
	2	ZEEMAN TEXTIEL SUPERS
	3	ESPRIT BELGIE RETAIL
	4	WE BELGIUM
	5	A.S. ADVENTURE BELGIUM
	6	PEARLE BELGIUM
	7	DE LINDEBOOM APOTHEEK
	8	MODET
	9	AXEL VERVOORDT
	10	DE VOORZORG
45.1	1	BMW BELGIUM LUXEMBOURG
	2	KOREAN MOTOR COMPANY
	3	NISSAN BELGIUM
	4	SUZUKI BELGIUM
	5	BEHERMAN AUTO
	6	AUTOMOBIELBEDRIJF VAN DOORNE HERENTALS
	7	BEERENS
	8	BEHERMAN EUROPEAN
	9	MERCEDES - BENZ ANTWERPEN
	10	CENTRAUTO
46.3	1	LEGUMEX CONVENIENCE
	2	CAPESPAN CONTINENT
	3	ALVO
	4	LYFRA
	5	HOTTLET SUGAR TRADING
	6	SPECIAL FRUIT
	7	LEGUMEX TRADE
	8	UNI - VEG IMPORT
	9	MIKO COFFEE SERVICE
	10	AOR

47.5	1	CASA INTERNATIONAL
	2	BLOKKER
	3	LEEN BAKKER BELGIE
	4	HUBO BELGIË
	5	BRICORAMA
	6	FREE RECORD SHOP BELGIUM
	7	MEDIA MARKT CENTURY CENTER
	8	SEATS AND SOFAS
	9	VERITAS
	10	THE SELFMADE COMPANY
46.5	1	NOKIA SIEMENS NETWORKS
	2	AGFA HEALTHCARE
	3	THOMSON TELECOM BELGIUM
	4	QUADRAT
	5	ROLAND D.G. BENELUX
	6	XTENSO
	7	EUROPEA TRADE
	8	LXE BELGIUM
	9	TELEREX
	10	BIS BUSINESS INFORMATION SYSTEMS
47.1	1	MAKRO CASH & CARRY BELGIUM
	2	ALDI
	3	WARENHUIZEN ALMA
	4	EISMANN
	5	SUPERMARKT FRANCKEN
	6	DILLE EN KAMILLE (BELGIUM)
	7	RESTORA
	8	DREAMLAND
	9	AGERI
	10	WIDI

45.3	1	MAZDA MOTOR LOGISTICS EUROPE
	2	CUMMINS
	3	DELDO AUTOBANDEN
	4	GOODYEAR DUNLOP TIRES BELGIUM
	5	KNORR BREMSE BENELUX
	6	DONCKERS
	7	CENTRAL AUTO
	8	CUMMINS BELGIUM
	9	BRIDGESTONE BELUX NV/SA
	10	STARCO
45.2	1	VAB
	2	CDMZ
	3	DECKX WERKHUIZEN
	4	TRUCK TRADING ASSOCIATION
	5	MIDAS
	6	COTAC BELGIUM
	7	VERMANT
	8	DEPANNAGE 2000
	9	GARAGE DE LAAK
	10	R.B.M. SERVICES
46.1	1	MECHELSE VEILINGEN
	2	MANUCHAR STEEL
	3	ESTEE LAUDER NORTHERN EUROPEAN DISTRIBUTION CENTER
	4	FASHION CLUB 70
	5	BARD EUROPEAN DISTRIBUTION CENTER
	6	ALLAN THOMSEN EN CO.
	7	LUKOIL CHEMICAL TRADING
	8	BOBST GROUP BENELUX
	9	CYTEC COORDINATION CENTER
	10	STERIGENICS

46.9	1	VERBEKE BUNKERING
	2	MAN DIESEL BENELUX
	3	JAMES WALKER BENELUX
	4	OVERSEAS TRADING COMPANY
	5	LC PACKAGING BELGIUM
	6	VETS SHIPSTORES
	7	VAN HULLE SHIPSUPPLIERS IMPORTERS - EXPORTERS
	8	SILGAN WHITE CAP BELIGUM
	9	DECAPAC
	10	PROIOS MARITIME
47.2	1	PEETERS GOVERS
	2	VERSO FOOD
	3	NIKA
	4	RIVB INVEST
	5	VEGOBEL
	6	HÉT NATUURHUIS
	7	ARIJS
	8	SLAGERIJ VAN HOOF
	9	HERWEST
	10	DE LOBERGE
46.2	1	IMPEXTRACO
	2	FLORIS
	3	HORTIPLAN
	4	SERAX
	5	AGRIMEX
	6	PLANTIMEX
	7	ZAADHANDEL HOLLANDIA
	8	AFT INTERNATIONAL
	9	NUTREX
	10	HEIDPARK

47.6	1	BART SMIT SPEELGOEDPALEIZEN BELGIE
	2	FOOT LOCKER BELGIUM
	3	PM UNITED BRANDS
	4	BOEKHANDEL J. DE SLEGTE
	5	A.S. ADVENTURE CITY
	6	BOEKENFONDSSERVICE VAN IN-IDDINK
	7	IMPORT POELMANS
	8	'T KLAVERTJE VIER
	9	HANOLUX
	10	INTERTOYS BELGIË
47.3	1	RETAIL OPERATING COMPANY
	2	AUTOCENTER2 ((AUTOCENTER 2))
	3	DE SMET EN VAN DIEST
	4	IMMOTO
	5	LAMBAERTS & VAN REETH ENERGIE
	6	POLLET
	7	VAN RAAK BENZINESTATIONS
	8	EVERVELD
	9	FIRMA DE MEURICHY
	10	SUZY VAN DEN BULCKE
47.4	1	ARCO INFORMATION
	2	ITPRO
	3	MOBILE ACCESS
	4	FULL TELECOM
	5	CREATIVE LABS
	6	TONES
	7	I-WAY COMPUTERS
	8	EXPERCOM
	9	SOFTCOMPUTER REVA
	10	NEW VAN HEUKELOM

47.9	1	MAAS INTERNATIONAL
	2	CONWAY VENDING SERVICES
	3	SMART & CO
	4	P.D.V. BENELUX
	5	POSTLAND
	6	POSTALUX
	7	DE VAROMARKT
	8	PRO MAIL
	9	TRADCOM
	10	DE CENTRALE BOEKHANDEL
45.4	1	GREGOOR TRUCKS
	2	VANDERHULST BELGIUM
	3	HARLEY-DAVIDSON CLAASSEN
	4	RINO TRADING COMPANY
	5	SMOUT
	6	IMMO MEEUSEN MEERHOUT
	7	CENMOTO
	8	JORSSSEN MOTOR SPORT
	9	HERMAN VERBOVEN
	10	RACING CENTER
47.8	1	HET IJSMANNEKE
	2	DE RIJDENDE KIP
	3	E_FISH
	4	MVK
	5	MARKTSLAGERIJ VRINS
	6	DAVITHAJA
	7	SCHOT ESSEN
	8	DE KROES
	9	BLOND MADAMMEKE
	10	DEHAES-MEULDERS

Top 10 van bedrijven uit de sector zakelijke dienstverlening per NaceBEL-code met 3 digits		
78.2	1	CENTRALE DER WERKGEVERS AAN DE HAVEN VAN ANTWERPEN
	2	START PEOPLE
	3	T - GROEP
	4	SYNERGIE BELGIUM
	5	RITMO INTERIM
	6	PLUS UITZENDKRACHTEN
	7	EXPRESS MEDICAL
	8	SELECT HUMAN RESOURCES
	9	VIVALDI'S INTERIM
	10	USG FINANCIAL FORCES
68.2	1	HUISVESTING ANTWERPEN
	2	ONZE WONING
	3	DE IDEALE WONING-ARRONDISSEMENT ANTWERPEN
	4	DE GOEDE WONING
	5	MECHELSE GOEDKOPE WONING
	6	IMMOROC
	7	LUITHAGEN
	8	TURNHOUTSE MAATSCHAPPIJ VOOR DE HUISVESTING
	9	WOONHAVEN ANTWERPEN
	10	ABC
70.2	1	SD DIENSTEN - SD SERVICES - SD DIENSTEN
	2	DE WEIDE BLIK
	3	BERMASO
	4	SGS MANAGEMENT SERVICES
	5	V V BESTUURSMATSCHAPPIJ
	6	ALCOPA TWO WHEELS
	7	JOOS CONSULTING
	8	SECRETARY PLUS DIRECT TEAM
	9	ZWEIBRUCKEN FACTORY OUTLET
	10	THE HOUSE OF MARKETING

71.1	1	JACOBS BELGIE - JACOBS BELGIQUE
	2	ARCADIS BELGIUM
	3	TECHNUM - TRACTEBEL ENGINEERING
	4	USG INNOTIV ENGINEERING
	5	SORESMA
	6	KEPPEL SEGHERS BELGIUM
	7	AUTONOOM GEMEENTEBEDRIJF VOOR VASTGOEDBEHEER EN STADSPROJECTEN - VESPA
	8	CYPRESS SEMICONDUCTOR CORPORATION (BELGIUM)
	9	AZO.
	10	HASKONING BELGIUM
81.2	1	GOM
	2	CLEANING MASTERS
	3	VICTOR PEETERS, OPENBARE EN INDUSTRIELE WERKEN
	4	CARE
	5	ANTWERP CLEANING SERVICES
	6	RENTOKIL
	7	HYDRO CLEANING INTERNATIONAL
	8	BUCHEN INDUSTRIAL SERVICES NV
	9	CH CLEANING SERVICES
	10	ASBESTOS REMOVAL
77.1	1	ING CAR LEASE BELGIUM - LONG TERM RENTAL
	2	BMW FINANCIAL SERVICES BELGIUM
	3	ALPHABET BELGIUM
	4	J EN T AUTOLEASE
	5	T.I.P. TRAILER RENTALS
	6	MASTERLEASE BELGIUM
	7	A.T.L. - RENTING
	8	ALL CAR LEASE
	9	ING CAR LEASE BELGIUM - SHORT TERM RENTAL
	10	ANTWERP MOTOR EXTENSION COMPANY

70.1	1	BMW COORDINATION CENTER
	2	J.C. GENERAL SERVICES
	3	H.J. HEINZ BELGIUM
	4	PHILIP MORRIS BENELUX
	5	BASF COORDINATION CENTER
	6	STANLEY EUROPE
	7	TIBOTEC-VIRCO
	8	RAVAGO COORDINATION CENTER
	9	TRUVO CORPORATE
	10	CROMPTON SERVICES
77.3	1	CHEP BENELUX
	2	GUNCO
	3	CUYPERS VORKLIFTEN
	4	CWS-BOCO BELUX
	5	SARENS TELE
	6	AERTSSEN KRANEN
	7	ATLAS COPCO RENTAL EUROPE
	8	STALIL
	9	2RENT
	10	A.E.D. RENT
69.1	1	COMPU-MARK
	2	CELIS, CELIS & LIESSE
	3	GERECHTSDEURWAARDERSKANTOOR DE MEUTER & CORSTJENS
	4	GERECHTSDEURWAARDERS DE PROOST - VAN DEUN - VANDENSAVEL - BROSENS - HANNES
	5	DECKERS, DE GRAEVE, SLEDSSENS & VAN DEN BERGH GEASSOCIEERDE NOTARISSEN
	6	COPPENS & COPPENS
	7	SEGERS & EYSKENS, GEASSOCIEERDE NOTARISSEN
	8	DAUGINET
	9	ANTWERPS OCTROOI- EN MERKENBUREAU M.F.J. BOCKSTAELE - BUREAU DES BREVETS ET DES MARQUES M.F.J. BOCKSTAELE
	10	F. JENNES, J. BEHAEGHEL, P. DE NEEF - GERECHTSDEURWAARDERS

71.2	1	SGS BELGIUM
	2	AUTOVEILIGHEID
	3	BUREAU VOOR TECHNISCHE CONTROLE
	4	STORK INTERMES
	5	Q R S
	6	INTERTEK TESTING SERVICES BELGIUM
	7	SAYBOLT BELGIUM
	8	RONTGEN TECHNISCHE DIENST
	9	GÖBEL EN PARTNER
	10	THE SNIFFERS
69.2	1	PKF ACCOUNTANTS EN BELASTINGCONSULENTEN - PKF EXPERTS - COMPTABLES ET CONSEILS FISCAUX
	2	MOORE STEPHENS VERSCHULDEN, ACCOUNTANTS & BELASTINGCONSULENTEN
	3	AC'S ACCOUNTANTS EN BELASTINGCONSULENTEN
	4	ANTWERPSE FIDUCIA - FIDUCIA ANVERSOISE
	5	PKF BEDRIJFSREVISOREN - REVISEURS D'ENTREPRISES
	6	PANIS, HENDRICKX EN CO
	7	B EN R
	8	TBW ACCOUNTANTS
	9	ACCOUNTANCY KAVA
	10	ACCOUNTANTSKANTOOR J. VERSCHAEREN EN H. MERTENS
72.1	1	TIBOTEC-VIRCO VIROLOGY
	2	VLAAMSE INSTELLING VOOR TECHNOLOGISCH ONDERZOEK
	3	GALAPAGOS
	4	ESOTERIX CLINICAL TRIALS SERVICES
	5	DEVOTEAM TELECOM & MEDIA
	6	BARRIER THERAPEUTICS
	7	HEALTH CARE PROJECTS
	8	PHARMACEUTICAL RESEARCH ASSOCIATES BELGIUM
	9	DIAMED EUROGEN
	10	KEMIN PHARMA

68.3	1	BREEVAST DEVELOPMENT BELGIUM
	2	ECOM SERVICES
	3	IMMOVAAR
	4	N.B. SUD
	5	EUROPEAN PROPERTY MANAGEMENT CORPORATION
	6	IMMO GEM INVEST
	7	CENTURY 21 BENELUX
	8	IMMO DE LAET
	9	IMMO R.D.K.
	10	MARCONTI
82.1	1	CARGILL EUROPE
	2	CHIQUITA SHARED SERVICES
	3	PITNEY BOWES MANAGEMENT SERVICES BELGIUM
	4	MERAK
	5	ACTO PRINT AND MAIL SERVICES
	6	COMS-MAIL
	7	PAUWELS PRINT & MAIL
	8	PRESTAANLAB
	9	MAINTENANCE PARTNERS
	10	INTERNATIONAL MANAGEMENT COMPANY
73.1	1	THESE DAYS
	2	PROMOTIE VOOR SPECIALE EVENEMENTEN - BELGIUM
	3	"THINK MEDIA OUTDOOR"
	4	VINTAGE PRODUCTIONS
	5	SPECTRON BUSINESS SOLUTIONS
	6	LDV/UNITED
	7	BELUGA ADVERTISING & COMMUNICATION
	8	PEOPLE AT THE POINT OF PURCHASE
	9	DUBOIS MEETS FUGGER
	10	10 ADVERTISING

82.9	1	ATLAS COPCO ASAP
	2	DDH PACKING
	3	BOPACK SYSTEMS
	4	ADITRO CUSTOMER SERVICES BELGIUM
	5	NOORDKASTEEL
	6	DIAMANTCLUB VAN ANTWERPEN
	7	INTERCAN
	8	B.K.S.I. PACKING
	9	ECI DIRECT SALES
	10	MANAGEMENT, CONSULTING AND LIST BROKING SERVICES
79.1	1	BCD TRAVEL BELGIUM
	2	JETAIRCENTER
	3	JOKER - JONG TOERISME, JOKER - YOUTH TOURISM
	4	REIZEN SPILLEMAECKERS
	5	MASTER TOURS
	6	INTERMED TRAVEL GROUP
	7	ODYSSEUS
	8	DE REISSPECIALIST
	9	TRAVEL PLUS
	10	ROBINS TRAVEL
81.3	1	AMBIUS
	2	DE CEUSTER
	3	WIRTZ TUINARCHITECTUUR
	4	GROENSERVICE
	5	LUDO DIERCKX TUINBOUWONDERNEMING
	6	WILMS-SAS
	7	VITALIS
	8	BELCOFEED
	9	PEETERS - VERVOORT ONDERHOUD
	10	SPRANGERS

68.1	1	IMOBE
	2	ROYVELDEN
	3	INTERCOMMUNALE GRONDBELEID EN EXPANSIE ANTWERPEN-DIENSTVERLENING
	4	LEBELCO
	5	MDB PROJECTS
	6	ILPALONA
	7	SKIMMO
	8	SPORTAVAN ONROEREND GOED
	9	VAN DER VEKEN VASTGOED
	10	MOORTGAT IMMO SERVICES
73.2	1	SNT BELGIUM
	2	SYNOVATE
	3	FUTURE VISION MARKETING
	4	TRADING PLACES
	5	CENSYDIAM
	6	NETWERK
	7	BARE ASSOCIATES INTERNATIONAL EUROPE
	8	INDUSTRIAL MARKETING SYSTEMS
	9	HAMILTON BRIGHT
	10	MANHEIM
81.1	1	C.B.S. IMMO II
	2	FONCIA ALGEMEEN BEHEER
	3	DEN BOSUIL
	4	IMASCO
	5	IMMO BIJKHOEVE
	6	TRI, INVESTERING-INDUSTRIE-IMMOBILIËN
	7	FINIS TERRAE
	8	MAYFAIR ESTATE INVEST
	9	BEHEER
	10	OSSEHOEVE

78.1	1	EUROPROMOTION
	2	USG HR FORCES
	3	DIP
	4	DIENSTENTHUIS TURNHOUT
	5	USG FINANCIAL FORCES INTERIM MANAGEMENT
	6	B ` G JOBCONSULT
	7	LOWLAND INTERNATIONAL
	8	SODEVA CONSULTING H.R. AUDIT EN ADVICE
	9	BONACHE
	10	MAGRACON
82.3	1	VEILING HOOGSTRATEN
	2	EASY FAIRS
	3	BEURS VOOR DIAMANTHANDEL
	4	V EN V PARTNERSHIP
	5	TOTAL CONCEPT
	6	P.S.I.
	7	KUNSTVEILINGEN M. BERNAERTS
	8	TECHNOPOLIS
	9	CAMPO GUY EN MICHEL
	10	EXPOSAS
77.2	1	BLYCOLIN LEASE
	2	FLASHLIGHT/APR BELGIUM
	3	EXPO RENT
	4	IN - LEASE
	5	NOVID
	6	PARTY RENT
	7	BLUE MOON TEAM
	8	ASSIST
	9	DEMON
	10	DELTA-TENTEN

74.2	1	AERODATA INTERNATIONAL SURVEYS
	2	CEWE COLOR BELGIUM
	3	MILO PROFI FOTOGRAFIE
	4	PELEGRIE
	5	COLORCOPY 2000
	6	FREESTYLE PRODUCTIONS
	7	STUDIO 73
	8	FOTOSTUDIO VAN DEN BOSCH
	9	ASAP PHOTOGRAPHIC SERVICES
	10	Q-DIGIPRINT
78.3	1	RECEPTEL
	2	/
	3	/
	4	/
	5	/
	6	/
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/
74.1	1	CREANO
	2	KAN CREATIVE CONSULTANTS
	3	ELEGIA
	4	EDVERIM
	5	ON-LINE
	6	LEMENTO
	7	BLIXA
	8	ATELIER HAIDER ACKERMANN
	9	N.T.E.
	10	ADFORMA

80.1	1	SAFETY FIRST BELGIUM
	2	M.O.T. SECURITY SERVICE
	3	SCORPIONS SECURITY
	4	TERCASA
	5	H.I.T.S. ACROTECHNOLOGY CONSULTING
	6	VAN PELT & CO
	7	DMG SECURITY
	8	MD GROUP
	9	ICARUS EVENT CONTROL
	10	STALLION SECURITY
75.0	1	ANUBIS
	2	DIERENKLINIEK VENHEI
	3	DIERENARTSENPRAKTIJK HET GANZENPAD
	4	DIERENARTSPRAKTIJK DE LINDE
	5	GROEPSPRAKTIJK DIERENARTSEN KASTERLEE
	6	DIERENKLINIEK DE VLIET
	7	DIERENKLINIEK DE BREM
	8	DIERENKLINIEK MOL
	9	DR VAN HAERINGEN POLYGEN
	10	ALGEMENE DIERENKLINIEK RANDSTAD
74.3	1	DHAXLEY
	2	ANDRE WINANDY COMMUNICATION
	3	HOME OFFICE
	4	STATION
	5	AMBIENTE
	6	USABILITY CONSULTING
	7	BUREAU PIET H. VERMEEREN CONSULTING
	8	THE SUBTITLING COMPANY
	9	ANTHOLOGIE
	10	HUBCO

82.2	1	ANTWERP REGIONAL CALL CENTER
	2	ADMINISTRATION AND ANSWERING CENTRE
	3	DIMAR
	4	INNUENDO
	5	CALL CENTER EUROPE BVBA
	6	2 CALL
	7	MILLENNIUM BEHEER
	8	H&M ENTERPRISE
	9	TELE - SERVICE 24H
	10	SAM
72.2	1	HISTOGENEX
	2	EMDOKA
	3	ANTHROPEIA
	4	NEDCORN
	5	/
	6	/
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/
74.9	1	CNR RECORDS
	2	PIET ROELEN PRODUCTIONS
	3	PIET ROELEN PUBLISHING
	4	MTC WORLDWIDE MANAGEMENT
	5	R. & CO
	6	3 P QUALITY SERVICES
	7	ALL SET
	8	BACHMAN SERVICES
	9	VERVECKEN'S ARTIESTEN CLUB
	10	BACKLINE

79.9	1	ADVANCED TRAVEL PARTNERS BELGIUM
	2	BIG V
	3	WAUTERS F
	4	EURIDICE
	5	KONNEKT INTERNATIONAL
	6	POLDER LEISURE MANAGEMENT
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/
80.3	1	DE KORT & PARTNERS
	2	ABYSS INVESTIGATIONS
	3	VANGENECHTEN RECHERCHE
	4	CLAUS & PARTNERS
	5	VERHAERT BOSMANS & PARTNERS
	6	SESECO
	7	CORPORATE CRIME SECURITY & INVESTIGATIONS
	8	DE KORT & PARTNERS
	9	ABYSS INVESTIGATIONS
	10	VANGENECHTEN RECHERCHE
77.4	1	/
	2	/
	3	/
	4	/
	5	/
	6	/
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/

80.2	1	/
	2	/
	3	/
	4	/
	5	/
	6	/
	7	/
	8	/
	9	/
	10	/

99 subsectoren (Nace-BELcode 3 digit) gerangschikt volgens toegevoegde waarde in provincie Antwerpen in 2007

		Nace-BELcode		Sector	Toegevoegde waarde
VEEL TOEGVOEGDE WAARDE (TW top 15)	1	20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	2.410.891.930
	2	21.2	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1.955.400.142
	3	46.7	Overige gespecialiseerde groothandel	Handel	1.855.951.825
	4	78.2	Uitzendbureaus	Zakelijke dienstverlening	1.383.899.440
	5	46.4	Groothandel in andere consumentenartikelen	Handel	1.135.385.425
	6	46.6	Groothandel in andere machines en werktuigen en toebehoren	Handel	723.450.212
	7	41.2	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	617.033.244
	8	47.7	Detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	527.005.087
	9	68.2	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	Zakelijke dienstverlening	474.639.585
	10	70.2	Adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	Zakelijke dienstverlening	450.519.876
	11	20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	448.144.816
	12	45.1	Handel in auto's	Handel	445.924.667
	13	71.1	Architecten, ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	410.744.975
	14	43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	396.747.322
	15	24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	392.299.075
TAMELIJK VEEL TOEGVOEGDE WAARDE (TW > 250 miljoen)	16	46.3	Groothandel in voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen	Handel	380.645.931
	17	47.5	Detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	378.747.047
	18	46.5	Groothandel in informatie- en communicatieapparatuur	Handel	367.822.301
	19	43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	349.045.526
	20	47.1	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels	Handel	342.067.524
	21	81.2	Reiniging	Zakelijke dienstverlening	312.807.235
	22	77.1	Verhuur en lease van motorvoertuigen	Zakelijke dienstverlening	297.680.975
	23	43.9	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten	Bouw	297.644.516
	24	70.1	Activiteiten van hoofdkantoren	Zakelijke dienstverlening	285.381.618
	25	45.3	Handel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen	Handel	262.097.266

TAMELIJK WEINIG TOEGEVOEGDE WAARDE (TW > 100 miljoen)	26	10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	229.607.096
	27	42.1	Bouw van wegen en spoorwegen	Bouw	219.844.869
	28	10.8	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen	Voeding	217.951.406
	29	25.1	Vervaardiging van metalen constructiewerken	Metaal	214.112.779
	30	77.3	Verhuur en lease van andere machines en werktuigen en andere materiële goederen	Zakelijke dienstverlening	201.576.622
	31	69.1	Rechtskundige dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	194.093.022
	32	20.3	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	191.565.683
	33	11.0	Vervaardiging van dranken	Voeding	187.069.092
	34	45.2	Onderhoud en reparatie van motorvoertuigen	Handel	175.150.266
	35	71.2	Technische testen en toetsen	Zakelijke dienstverlening	169.283.258
	36	25.6	Oppervlaktebehandeling van metalen; verspanend bewerken van metalen	Metaal	160.451.786
	37	10.1	Verwerking en conservering van vlees en vervaardiging van vleesproducten	Voeding	153.586.720
	38	69.2	Accountants, boekhouders en belastingconsulenten	Zakelijke dienstverlening	152.795.573
	39	42.9	Bouw van andere civieltechnische werken	Bouw	137.823.200
	40	41.1	Ontwikkeling van bouwprojecten	Bouw	128.296.417
	41	46.1	Handelsbemiddeling	Handel	126.337.773
	42	72.1	Speur- en ontwikkelingswerk op natuurwetenschappelijk gebied	Zakelijke dienstverlening	120.687.659
	43	20.2	Vervaardiging van verdelingsmiddelen en van andere chemische producten voor de landbouw	Chemie	111.916.785
	44	68.3	Bemiddeling in en beheer van onroerend goed voor een vast bedrag of op contractbasis	Zakelijke dienstverlening	107.955.077
	WEINIG TOEGEVOEGDE WAARDE	45	25.9	Vervaardiging van andere producten van metaal	Metaal
46		43.1	Slopen en bouwrijp maken van terreinen	Bouw	93.953.274
47		82.1	Administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren	Zakelijke dienstverlening	92.886.290
48		20.4	Vervaardiging van zeep, wasmiddelen, poets- en reinigingsmiddelen, parfums en toiletartikelen	Chemie	92.045.998
49		73.1	Reclamewezen	Zakelijke dienstverlening	86.914.121
50		46.9	Niet-gespecialiseerde groothandel	Handel	82.953.579
51		21.1	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen	Chemie	81.930.961
52		82.9	Zakelijke dienstverlening, n.e.g.	Zakelijke dienstverlening	80.318.206
53		47.2	Detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels	Handel	79.566.198
54		79.1	Reisbureaus en reisorganisatoren	Zakelijke dienstverlening	74.652.603

55	42.2	Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	Bouw	71.111.121
56	10.4	Vervaardiging van plantaardige en dierlijke oliën en vetten	Voeding	64.518.767
57	10.5	Vervaardiging van zuivelproducten	Voeding	59.843.069
58	46.2	Groothandel in landbouwproducten en levende dieren	Handel	58.627.254
59	81.3	Landschapsverzorging	Zakelijke dienstverlening	57.205.052
60	10.3	Verwerking en conservering van groenten en fruit	Voeding	56.575.411
61	47.6	Detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	55.674.103
62	68.1	Handel in eigen onroerend goed	Zakelijke dienstverlening	48.460.619
63	12.0	Vervaardiging van tabaksproducten	Voeding	48.260.951
64	73.2	Markt- en opinieonderzoekbureaus	Zakelijke dienstverlening	46.589.907
65	25.2	Vervaardiging van tanks, reservoirs en bergingsmiddelen, van metaal	Metaal	45.601.067
66	24.3	Vervaardiging van andere producten van de eerste verwerking van staal	Metaal	44.774.613
67	10.9	Vervaardiging van diervoeders	Voeding	44.076.826
68	81.1	Diverse ondersteunende activiteiten ten behoeve van voorzieningen	Zakelijke dienstverlening	39.101.972
69	24.5	Gieten van metalen	Metaal	38.898.952
70	78.1	Arbeidsbemiddeling	Zakelijke dienstverlening	38.669.023
71	47.3	Detailhandel in motorbrandstoffen in gespecialiseerde winkels	Handel	30.367.852
72	82.3	Organisatie van congressen en beurzen	Zakelijke dienstverlening	30.001.694
73	77.2	Verhuur en lease van consumentenartikelen	Zakelijke dienstverlening	29.883.378
74	25.5	Smeden, persen, stampen en profielwalsen van metaal; poedermetallurgie	Metaal	29.138.688
75	47.4	Detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels	Handel	25.205.640
76	10.6	Vervaardiging van maalderijproducten, zetmeel en zetmeelproducten	Voeding	20.563.696
77	47.9	Detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel	Handel	19.380.716
78	25.3	Vervaardiging van stoomketels, exclusief warmwaterketels voor centrale verwarming	Metaal	17.655.057
79	25.7	Vervaardiging van scharen, messen, bestekken, gereedschap en ijzerwaren	Metaal	15.602.297
80	74.2	Fotografen	Zakelijke dienstverlening	12.096.680
81	78.3	Andere vormen van arbeidsbemiddeling	Zakelijke dienstverlening	9.858.897
82	74.1	Gespecialiseerde designers	Zakelijke dienstverlening	8.180.306
83	80.1	Particuliere beveiliging	Zakelijke dienstverlening	7.678.282
84	45.4	Handel in en onderhoud en reparatie van motorfietsen en delen en toebehoren van motorfietsen	Handel	6.700.889

85	24.2	Vervaardiging van buizen, pijpen, holle profielen en fittings daarvoor, van staal	Metaal	6.503.655
86	75.0	Veterinaire diensten	Zakelijke dienstverlening	6.123.720
87	74.3	Vertalers en tolken	Zakelijke dienstverlening	5.954.526
88	47.8	Markt- en straathandel	Handel	4.756.367
89	82.2	Callcenters	Zakelijke dienstverlening	3.215.266
90	72.2	Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen	Zakelijke dienstverlening	2.785.968
91	74.9	Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten, n.e.g.	Zakelijke dienstverlening	2.337.802
92	10.2	Verwerking en conservering van vis en van schaal- en weekdieren	Voeding	1.208.562
93	79.9	Reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten	Zakelijke dienstverlening	716.719
94	80.3	Opsporingsdiensten	Zakelijke dienstverlening	291.431
95	24.1	Vervaardiging van ijzer en staal en van ferrolegeringen	Metaal	143.037
96	77.4	Lease van intellectuele eigendom en vergelijkbare producten, met uitzondering van werken onder auteursrecht	Zakelijke dienstverlening	0
97	80.2	Diensten in verband met beveiligingssystemen	Zakelijke dienstverlening	0
98	20.6	Vervaardiging van synthetische en kunstmatige vezels	Chemie	0
99	25.4	Vervaardiging van wapens en munitie	Metaal	0

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

99 subsectoren (Nace-BELcode 3 digit) gerangschikt volgens werkgelegenheid in provincie Antwerpen in 2007

		Nace-BELcode 2008		Sector	Werkgelegenheid
VEEL WERKGELEGENHEID (WGH top 15)	1	78.1	Arbeidsbemiddeling/Uitzendbureaus/Andere vormen van arbeidsbemiddeling	Zakelijke dienstverlening	39.429
	2	43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	28.964
	3	47.1	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels	Handel	12.579
	4	41.2	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	12.295
	5	42.2	Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	Bouw	11.932
	6	46.4	Groothandel in andere consumentenartikelen	Handel	11.633
	7	20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	11.548
	8	46.6	Groothandel in andere machines en werktuigen en toebehoren	Handel	11.351
	9	46.7	Overige gespecialiseerde groothandel	Handel	11.204
	10	47.7	Detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	10.661
	11	81.2	Reiniging	Zakelijke dienstverlening	9.515
	12	21.2	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	8.582
	13	43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	7.197
	14	71.1	Architecten, ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	7.011
	15	10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	6.677
TAMELIJK VEEL WERKGELEGENHEID (WGH > 3500)	16	47.5	Detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	6.378
	17	46.3	Groothandel in voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen	Handel	6.027
	18	25.1	Vervaardiging van metalen constructiewerken	Metaal	5.706
	19	24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	5.695
	20	43.9	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten	Bouw	5.322
	21	47.4	Detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels	Handel	4.765
	22	45.2	Onderhoud en reparatie van motorvoertuigen	Handel	4.727
	23	42.1	Bouw van wegen en spoorwegen	Bouw	4.268
	24	47.6	Detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	3.942
	25	47.2	Detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels	Handel	3.883
	26	45.1	Handel in auto's	Handel	3.527

TAMELIJK WEINIG WERKGELEGENHEID (WGH > 1000)	27	10.8	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen	Voeding	3.497
	28	20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	3.400
	29	69.2	Accountants, boekhouders en belastingconsulenten	Zakelijke dienstverlening	3.298
	30	25.6	Oppervlaktebehandeling van metalen; verspanend bewerken van metalen	Metaal	3.217
	31	70.1	Activiteiten van hoofdkantoren	Zakelijke dienstverlening	3.040
	32	71.2	Technische testen en toetsen	Zakelijke dienstverlening	2.739
	33	10.1	Verwerking en conservering van vlees en vervaardiging van vleesproducten	Voeding	2.684
	34	79.9	Reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten	Zakelijke dienstverlening	2.593
	35	70.2	Adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	Zakelijke dienstverlening	2.391
	36	69.1	Rechtskundige dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	2.378
	37	45.3	Handel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen	Handel	2.365
	38	72.1	Speur- en ontwikkelingswerk op natuurwetenschappelijk gebied	Zakelijke dienstverlening	2.325
	39	74.3	Vertalers en tolken	Zakelijke dienstverlening	2.289
	40	82.1	Administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren	Zakelijke dienstverlening	2.289
	41	46.5	Groothandel in informatie- en communicatieapparatuur	Handel	2.228
	42	20.4	Vervaardiging van zeep, wasmiddelen, poets- en reinigingsmiddelen, parfums en toiletartikelen	Chemie	2.132
	43	82.3	Organisatie van congressen en beurzen	Zakelijke dienstverlening	1.985
	44	68.3	Bemiddeling in en beheer van onroerend goed voor een vast bedrag of op contractbasis	Zakelijke dienstverlening	1.753
	47	81.1	Diverse ondersteunende activiteiten ten behoeve van voorzieningen	Zakelijke dienstverlening	1.753
	48	20.3	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	1.703
49	11.0	Vervaardiging van dranken	Voeding	1.534	
52	79.1	Reisbureaus en reisorganisatoren	Zakelijke dienstverlening	1.497	
53	80.1	Particuliere beveiliging/Diensten in verband met beveiligingssystemen/Opsporingsdiensten	Zakelijke dienstverlening	1.462	

	54	10.5	Vervaardiging van zuivelproducten	Voeding	1.261
	55	25.9	Vervaardiging van andere producten van metaal	Metaal	1.212
	56	81.3	Landschapsverzorging	Zakelijke dienstverlening	1.209
	57	73.1	Reclamewezen	Zakelijke dienstverlening	1.177
	58	68.2	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	Zakelijke dienstverlening	1.116
	59	43.1	Slopen en bouwrijp maken van terreinen	Bouw	1.050
WEINIG WERKGELEGENHEID	60	25.3	Vervaardiging van stoomketels, exclusief warmwaterketels voor centrale verwarming	Metaal	955
	61	20.2	Vervaardiging van verdelgsmiddelen en van andere chemische producten voor de landbouw	Chemie	938
	62	24.5	Gieten van metalen	Metaal	880
	63	77.3	Verhuur en lease van andere machines en werktuigen en andere materiële goederen	Zakelijke dienstverlening	852
	64	46.1	Handelsbemiddeling	Handel	785
	65	10.3	Verwerking en conservering van groenten en fruit	Voeding	777
	66	42.9	Bouw van andere civieltechnische werken	Bouw	735
	67	10.9	Vervaardiging van diervoeders	Voeding	716
	68	46.2	Groothandel in landbouwproducten en levende dieren	Handel	695
	69	46.9	Niet-gespecialiseerde groothandel	Handel	674
	70	25.5	Smeden, persen, stampen en profielwalsen van metaal; poedermetallurgie	Metaal	563
	71	25.7	Vervaardiging van scharen, messen, bestekken, gereedschap en ijzerwaren	Metaal	548
	72	12.0	Vervaardiging van tabaksproducten	Voeding	546
	73	25.2	Vervaardiging van tanks, reservoirs en bergingsmiddelen, van metaal	Metaal	480
	74	47.3	Detailhandel in motorbrandstoffen in gespecialiseerde winkels	Handel	475
	75	68.1	Handel in eigen onroerend goed	Zakelijke dienstverlening	461
	76	41.1	Ontwikkeling van bouwprojecten	Bouw	461
	77	10.6	Vervaardiging van maalterijproducten, zetmeel en zetmeelproducten	Voeding	459
	78	24.3	Vervaardiging van andere producten van de eerste verwerking van staal	Metaal	449
	79	77.1	Verhuur en lease van motorvoertuigen	Zakelijke dienstverlening	411
80	73.2	Markt- en opinieonderzoekbureaus	Zakelijke dienstverlening	403	

81	47.9	Detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel	Handel	385
82	77.2	Verhuur en lease van consumentenartikelen	Zakelijke dienstverlening	374
83	82.2	Callcenters	Zakelijke dienstverlening	325
84	47.8	Markt- en straathandel	Handel	264
85	75.0	Veterinaire diensten	Zakelijke dienstverlening	141
86	45.4	Handel in en onderhoud en reparatie van motorfietsen en delen en toebehoren van motorfietsen	Handel	139
87	21.1	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen	Chemie	118
88	24.2	Vervaardiging van buizen, pijpen, holle profielen en fittings daarvoor, van staal	Metaal	116
89	74.2	Fotografen	Zakelijke dienstverlening	96
90	10.2	Verwerking en conservering van vis en van schaal- en weekdieren	Voeding	91
91	24.1	Vervaardiging van ijzer en staal en van ferrolegeringen	Metaal	74
92	10.4	Vervaardiging van plantaardige en dierlijke oliën en vetten	Voeding	61
93	72.2	Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen	Zakelijke dienstverlening	35
94	20.6	Vervaardiging van synthetische en kunstmatige vezels	Chemie	25
95	74.1	Gespecialiseerde designers	Zakelijke dienstverlening	0
96	74.9	Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten, n.e.g.	Zakelijke dienstverlening	0
97	77.4	Lease van intellectuele eigendom en vergelijkbare producten, met uitzondering van werken onder auteursrecht	Zakelijke dienstverlening	0
98	82.9	Zakelijke dienstverlening, n.e.g.	Zakelijke dienstverlening	0
99	25.4	Vervaardiging van wapens en munitie	Metaal	0

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

93 subsectoren (Nace-BELcode 4 digit) gerangschikt volgens toegevoegde waarde in provincie Antwerpen in 2007

		Nace-BELcode		Sector	Toegevoegde waarde
VEEL TOEGEVOEGDE WAARDE (TW top 15)	1	20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	Chemie	2.025.614.036
	2	21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1.955.400.142
	3	78.20	Uitzendbureaus	Zakelijke dienstverlening	1.383.899.440
	4	46.71	Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten	Handel	682.916.776
	5	41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	617.033.244
	6	46.69	Groothandel in andere machines en werktuigen	Handel	567.873.404
	7	68.20	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	Zakelijke dienstverlening	474.639.585
	8	45.11	Handel in auto's en lichte bestelwagens ($\leq 3,5$ ton)	Handel	436.582.279
	9	70.22	Overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering	Zakelijke dienstverlening	434.150.609
	10	20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	Chemie	360.880.141
	11	46.76	Groothandel in andere intermediaire producten	Handel	352.083.615
	12	71.12	Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	330.222.171
	13	46.43	Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten	Handel	310.445.273
	14	81.22	Overige reiniging van gebouwen; industriële reiniging	Zakelijke dienstverlening	301.799.257
	15	46.73	Groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair	Handel	268.458.492
TAMELIJK VEEL TOEGEVOEGDE WAARDE (TW > 150 miljoen)	16	46.42	Groothandel in kleding en schoeisel	Handel	267.394.067
	17	20.16	Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen	Chemie	235.985.895
	18	46.46	Groothandel in farmaceutische producten	Handel	229.073.422
	19	47.71	Detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels	Handel	226.339.995
	20	46.75	Groothandel in chemische producten	Handel	223.694.266
	21	47.19	Overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels	Handel	208.100.467
	22	46.49	Groothandel in andere consumentenartikelen	Handel	194.773.079
	23	43.32	Schrijnwerk	Bouw	166.269.261
	24	46.74	Groothandel in ijzerwaren en in installatiemateriaal voor loodgieterswerk en verwarming	Handel	165.807.568
	25	24.43	Productie van lood, zink en tin	Metaal	162.137.947
	26	43.22	Loodgieterswerk, installatie van verwarming en klimaatregeling	Bouw	161.041.461
	27	46.72	Groothandel in metalen en metaalertsen	Handel	151.864.410

TAMELIJK WEINIG TOEGEV WAARDE	28	43.21	Elektrische installatie	Bouw	143.609.824
	29	24.42	Productie van aluminium	Metaal	136.837.229
	30	47.11	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen	Handel	133.967.057
	31	10.72	Vervaardiging van beschuit en biscuit en van ander houdbaar banketbakkerswerk	Voeding	114.213.011
	32	47.73	Apothekers in gespecialiseerde winkels	Handel	100.925.187
WEINIG TOEGEVOEGDE WAARDE (TW < 100 miljoen)	33	43.29	Overige bouwinstallatie	Bouw	91.270.367
	34	20.52	Vervaardiging van lijm	Chemie	86.371.377
	35	24.44	Productie van koper	Metaal	84.092.578
	36	10.71	Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	Voeding	83.983.325
	37	43.34	Schilderen en glaszetten	Bouw	82.368.519
	38	71.11	Architecten	Zakelijke dienstverlening	79.370.565
	39	42.22	Bouw van civieltechnische werken voor elektriciteit en telecommunicatie	Bouw	69.389.442
	40	20.17	Vervaardiging van synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	65.119.652
	41	47.78	Overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	59.338.563
	42	46.41	Groothandel in textiel	Handel	58.392.713
	43	43.33	Vloerafwerking en behangen	Bouw	54.260.992
	44	46.63	Groothandel in machines voor de mijnbouw, de bouwnijverheid en de weg- en waterbouw	Handel	48.689.546
	45	47.75	Detailhandel in cosmetica en toiletartikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	46.756.740
	46	20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	42.962.155
	47	46.61	Groothandel in machines, werktuigen en toebehoren voor de landbouw	Handel	41.283.616
	48	46.66	Groothandel in andere kantoormachines en kantoorbenodigdheden	Handel	35.773.031
	49	20.11	Vervaardiging van industriële gassen	Chemie	35.234.518
	50	47.76	Detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels	Handel	31.896.239
	51	43.31	Stukadoorswerk	Bouw	31.445.558
	52	10.73	Vervaardiging van macaroni, noedels, koeskoes en dergelijke deegwaren	Voeding	31.410.760
	53	47.72	Detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels	Handel	28.132.291
	54	46.45	Groothandel in parfumerieën en cosmetica	Handel	26.494.774
	55	46.44	Groothandel in porselein, glaswerk en reinigingsmiddelen	Handel	24.478.318
	56	46.62	Groothandel in gereedschapswerktuigen	Handel	22.047.391

57	46.48	Groothandel in uurwerken en sieraden	Handel	18.849.515
58	47.77	Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels	Handel	17.023.726
59	70.21	Adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie	Zakelijke dienstverlening	14.662.843
60	43.39	Overige werkzaamheden in verband met de afwerking van gebouwen	Bouw	14.165.239
61	47.79	Detailhandel in antiques en tweedehandsgoederen in winkels	Handel	12.629.201
62	46.77	Groothandel in afval en schroot	Handel	11.100.532
63	81.21	Algemene reiniging van gebouwen	Zakelijke dienstverlening	9.613.285
64	24.45	Productie van andere non-ferrometalen	Metaal	9.213.761
65	45.19	Handel in andere motorvoertuigen	Handel	8.184.729
66	46.47	Groothandel in huismeubilair, tapijten en verlichtingsapparatuur	Handel	5.068.780
67	46.65	Groothandel in kantoormeubelen	Handel	5.054.570
68	20.15	Vervaardiging van kunstmeststoffen en stikstofverbindingen	Chemie	4.488.127
69	47.74	Detailhandel in medische en orthopedische artikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	3.963.145
70	46.64	Groothandel in machines voor de textielindustrie en in naai- en breimachines	Handel	1.937.912
71	42.21	Bouw van civieltechnische werken voor vloeistoffen	Bouw	1.721.679
72	70.2	Adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	Zakelijke dienstverlening	1.706.424
73	81.29	Andere reinigingsactiviteiten	Zakelijke dienstverlening	1.394.693
74	45.1	Handel in auto's	Handel	1.157.659
75	71.1	Architecten, ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	1.152.239
76	20.53	Vervaardiging van etherische oliën	Chemie	893.298
77	43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	825.670
78	46.6	Groothandel in andere machines en werktuigen en toebehoren	Handel	790.742
79	20.13	Vervaardiging van andere anorganische chemische basisproducten	Chemie	785.631
80	20.12	Vervaardiging van kleurstoffen en pigmenten	Chemie	701.916
81	43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	535.957
82	46.4	Groothandel in andere consumentenartikelen	Handel	415.484
83	46.7	Overige gespecialiseerde groothandel	Handel	26.166
84	24.41	Productie van edelmetalen	Metaal	17.560
85	20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	0
86	20.51	Vervaardiging van kruit en springstoffen	Chemie	0

87	24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	0
88	24.46	Bewerking van splijt- en kweekstoffen	Metaal	0
89	47.7	Detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	0
90	47.1	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels	Handel	0
91	81.2	Reiniging	Zakelijke dienstverlening	0
92	10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	0
93	42.2	Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	Bouw	0

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

85 subsectoren (Nace-BELcode 4 digit) gerangschikt volgens werkgelegenheid in provincie Antwerpen in 2007

		Nace-BELcode		Sector	Werkgelegenheid
VEEL WERKGELEGENHEID (WGH top 15)	1	78.20	Uitzendbureaus	Zakelijke dienstverlening	39.429
	2	41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	12.295
	3	47.11	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen	Handel	10.766
	4	81.21/81.22/81.29	Algemene reiniging van gebouwen / Overige reiniging van gebouwen; industriële reiniging / Andere reinigingsactiviteiten	Zakelijke dienstverlening	9.515
	5	21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	8.582
	6	20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	Chemie	8.006
	7	46.69	Groothandel in andere machines en werktuigen	Handel	7.627
	8	47.71	Detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels	Handel	6.334
	9	46.43/46.47/46.48/ 46.49	Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten	Handel	6.306
	10	71.12	Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	5.026
	11	10.71	Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	Voeding	4.627
	12	47.76/47.77	Detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels / Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels	Handel	4.047
	13	46.76	Groothandel in andere intermediaire producten	Handel	3.936
	14	43.32	Schrijnwerk	Bouw	3.645
TAMELIJK VEEL WGH (WGH > 2500)	15	45.11	Handel in auto's en lichte bestelwagens ($\leq 3,5$ ton)	Handel	3.527
	16	45.19	Handel in andere motorvoertuigen	Handel	3.527
	17	46.73	Groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair	Handel	3.302
	18	43.21	Elektrische installatie	Bouw	3.105
	19	24.43	Productie van lood, zink en tin	Metaal	3.041
	20	43.22	Loodgieterswerk, installatie van verwarming en klimaatregeling	Bouw	2.987

TAMELIJK WEINIG WERKGELEGENHEID (WGH > 1000)	21	20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	Chemie	2.900
	22	70.22	Overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering	Zakelijke dienstverlening	2.391
	23	70.21	Adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie	Zakelijke dienstverlening	2.391
	24	46.46	Groothandel in farmaceutische producten	Handel	2.384
	25	43.34	Schilderen en glaszetten	Bouw	2.223
	26	46.75	Groothandel in chemische producten	Handel	2.163
	27	20.16	Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen	Chemie	2.137
	28	43.29	Overige bouwinstallatie	Bouw	2.008
	29	71.11	Architecten	Zakelijke dienstverlening	1.985
	30	47.19	Overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels	Handel	1.813
	31	10.72	Vervaardiging van beschuit en biscuit en van ander houdbaar banketbakkerswerk	Voeding	1.641
	32	47.73	Apothekers in gespecialiseerde winkels	Handel	1.595
	33	24.42	Productie van aluminium	Metaal	1.574
	34	46.42	Groothandel in kleding en schoeisel	Handel	1.531
	35	46.74	Groothandel in ijzerwaren en in installatiemateriaal voor loodgieterswerk en verwarming	Handel	1.500
	36	46.72	Groothandel in metalen en metaalertsen	Handel	1.289
	37	46.65/46.66	Groothandel in kantoormeubelen / Groothandel in andere kantoor machines en kantoorbenodigdheden	Handel	1.246
	38	68.20	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	Zakelijke dienstverlening	1.116
	39	47.72	Detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels	Handel	1.010

WEINIG WERKGELEGENHEID	40	24.44	Productie van koper	Metaal	980
	41	46.71	Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten	Handel	906
	42	43.33	Vloerafwerking en behangen	Bouw	863
	43	47.75	Detailhandel in cosmetica en toiletartikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	685
	44	47.78	Overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	658
	45	43.31	Stukadoorswerk	Bouw	599
	46	46.41	Groothandel in textiel	Handel	560
	47	24.46	Bewerking van splijt- en kweekstoffen	Metaal	554
	48	20.52	Vervaardiging van lijm	Chemie	480
	49	20.17	Vervaardiging van synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	480
	50	46.44	Groothandel in porselein, glaswerk en reinigingsmiddelen	Handel	469
	51	47.79	Detailhandel in antiquiteiten en tweedehandsgoederen in winkels	Handel	466
	52	20.11	Vervaardiging van industriële gassen	Chemie	432
	53	42.21/42.22	Bouw van civieltechnische werken voor vloeistoffen / Bouw van civieltechnische werken voor elektriciteit en telecommunicatie	Bouw	422
	54	10.73	Vervaardiging van macaroni, noedels, koeskoes en dergelijke deegwaren	Voeding	409
	55	46.45	Groothandel in parfumerieën en cosmetica	Handel	383
	56	46.61	Groothandel in machines, werktuigen en toebehoren voor de landbouw	Handel	367
	57	46.63	Groothandel in machines voor de mijnbouw, de bouwnijverheid en de weg- en waterbouw	Handel	299
	58	46.62	Groothandel in gereedschapswerktuigen	Handel	299
	59	46.77	Groothandel in afval en schroot	Handel	271
	60	43.39	Overige werkzaamheden in verband met de afwerking van gebouwen	Bouw	241
	61	20.15	Vervaardiging van kunstmeststoffen en stikstofverbindingen	Chemie	236
	62	47.74	Detailhandel in medische en orthopedische artikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	179
	63	20.13	Vervaardiging van andere anorganische chemische basisproducten	Chemie	161
	64	24.45	Productie van andere non-ferrometalen	Metaal	100
	65	20.12	Vervaardiging van kleurstoffen en pigmenten	Chemie	96
	66	20.51	Vervaardiging van kruit en springstoffen	Chemie	87
	67	46.64	Groothandel in machines voor de textielindustrie en in naai- en breimachines	Handel	41
68	20.53	Vervaardiging van etherische oliën	Chemie	16	

69	24.41	Productie van edelmetalen	Metaal	0
70	20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	**
71	70.2	Adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	Zakelijke dienstverlening	**
72	45.1	Handel in auto's	Handel	**
73	71.1	Architecten, ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Zakelijke dienstverlening	**
74	43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	**
75	46.6	Groothandel in andere machines en werktuigen en toebehoren	Handel	**
76	43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	**
77	46.4	Groothandel in andere consumentenartikelen	Handel	**
78	46.7	Overige gespecialiseerde groothandel	Handel	**
79	20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	**
80	24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	**
81	47.7	Detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels	Handel	**
82	47.1	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels	Handel	**
83	81.2	Reiniging	Zakelijke dienstverlening	**
84	10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	**
85	42.2	Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	Bouw	**

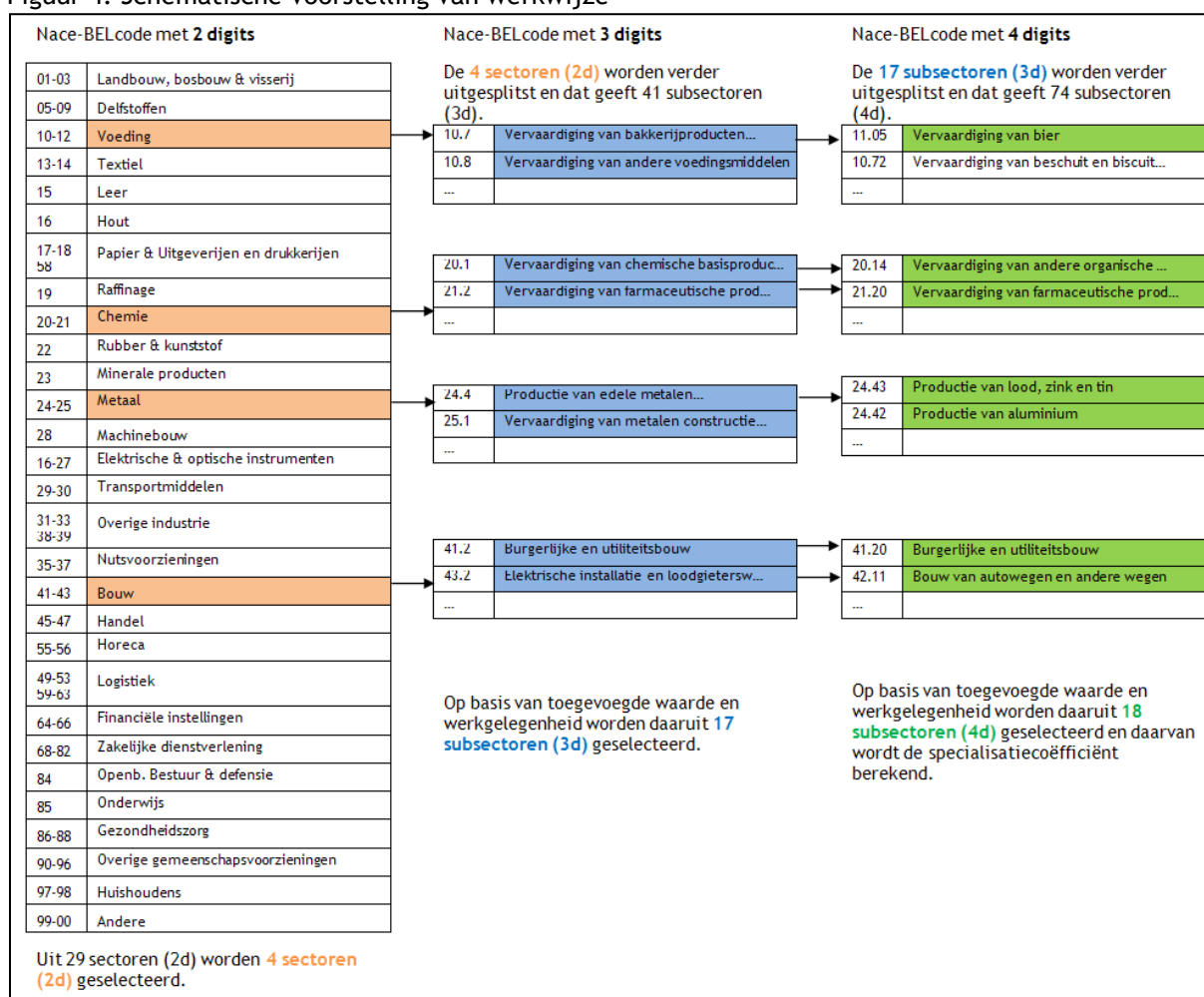
Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

DEEL 3: Gedetailleerde analyse van de 6 veelbelovende sectoren, zonder de sectoren handel en zakelijke dienstverlening mee te nemen

In deel 2 valt op dat de sectoren (2d) handel en zakelijke dienstverlening veel voorkomen in de analyse. Door de prominente plaatsen van deze sectoren worden industriële sectoren naar onder in de rangschikking geduwd.

Het kan dus verhelderend zijn om dezelfde analyse te maken zonder de sectoren (2d) handel en zakelijke dienstverlening mee te nemen. Hierbij wordt op dezelfde manier tewerk gegaan: eerst worden de overige vier sectoren (2d) (chemie, bouw, voeding en metaal) verder onderverdeeld aan de hand van de Nace-BELcodes met 3 digits en daarna worden de grootste subsectoren verder onderverdeeld naar 4 digits.

Figuur 4: Schematische voorstelling van werkwijze

Bron: Eigen samenstelling

Door de sectoren (2d) handel en zakelijke dienstverlening komen andere industriële sectoren (3d en 4d) meer naar voor in de rangschikking. Deze sectoren zullen in het grijs worden aangeduid.

7. Analyse van de vier veelbelovende sectoren met de Nace-BELcode met 3 digits

Door de resterende vier sectoren (2d) verder onder te verdelen naar 3 digits, worden 41 subsectoren (3d) bekomen. Hiervoor wordt de toegevoegde waarde en daarna de werkgelegenheid bekeken.

7.1 Top 15 van de subsectoren met Nace-BELcode met 3 digits (zonder handel en zakelijke dienstverlening): toegevoegde waarde

Per subsector (3d) wordt gekeken hoeveel toegevoegde waarde geleverd worden. De 41 subsectoren (3d) worden dan gerangschikt volgens de toegevoegde waarde en de volledige tabel daarvan is te vinden in bijlage 3. De top 15 die bekomen wordt, staat in tabel 23.

In deze top 15 komt de bouwsector vijf keer naar voor, de chemische sector vier keer en de metaal- en voedingssector elk drie keer.

Tabel 23: Subsectoren¹⁰ (met Nace-BELcode met 3 digits) (zonder handel en zakelijke dienstverlening) met grootste toegevoegde waarde in de provincie Antwerpen in 2007

	Nace-BELcode		Sector	Toegevoegde waarde
1	20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	2.410.891.930
2	21.2	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1.955.400.142
3	41.2	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	617.033.244
4	20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	448.144.816
5	43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	396.747.322
6	24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	392.299.075
7	43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	349.045.526
8	43.9	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten	Bouw	297.644.516
9	10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	229.607.096
10	42.1	Bouw van wegen en spoorwegen	Bouw	219.844.869
11	10.8	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen	Voeding	217.951.406
12	25.1	Vervaardiging van metalen constructiewerken	Metaal	214.112.779
13	20.3	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	191.565.683
14	11.0	Vervaardiging van dranken	Voeding	187.069.092
15	25.6	Oppervlaktebehandeling van metalen; verspanend bewerken van metalen	Metaal	160.451.786

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

¹⁰ Deze top bestaat uit subsectoren (3d) van de 6 eerder geselecteerde sectoren (2d) voeding, chemie, metaal, bouw, handel en zakelijke dienstverlening. De andere sectoren (2d) werden dus niet verder onderverdeeld naar 3 of meer digits en zullen dus ook niet in de tabel voorkomen.

7.2 Top 15 van de subsectoren met Nace-BELcode met 3 digits (zonder handel en zakelijke dienstverlening): werkgelegenheid

Wanneer de 41 subsectoren (3d) ook worden gerangschikt op basis van werkgelegenheid, kan weer een top 15 worden afgeleid. Deze is terug te vinden in tabel 24; de volledige tabel staat in bijlage 3.

In tabel 24 is te zien dat er twee subsectoren (3d) in de top 15 staan welke op basis van toegevoegde waarde een lagere plaats in de rangschikking krijgen. Het gaat hier om de **bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven** en de **verwerking en conservering van vlees en vervaardiging van vleesproducten**. Deze subsectoren (3d) zullen dan ook worden toegevoegd aan de 15 subsectoren (3d) met veel toegevoegde waarde voor verdere analyse.

Tabel 24: Subsectoren¹¹ (met Nace-BELcode met 3 digits) (zonder handel en zakelijke dienstverlening) met grootste werkgelegenheid in de provincie Antwerpen in 2007

	Nace-BELcode 2003	Nace-BELcode 2008		Sector	Werkgelegenheid	Plaats in rangschikking volgens TW
1	452,453	43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	28.964	5
2	4521	42.2	Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	Bouw	11.932	24
3	241	20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	11.548	1
4	2442	21.2	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	8.582	2
5	454	43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	7.197	7
6	1581,1582,1585	10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	6.677	9
7	281	25.1	Vervaardiging van metalen constructiewerken	Metaal	5.706	12
8	274	24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	5.695	6
9	4522,4525	43.9	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten	Bouw	5.322	8
10	203,2523,2811	41.2	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	5.100	3
11	4523,7011	42.1	Bouw van wegen en spoorwegen	Bouw	4.268	10
12	1583,1584,1586,1587,1588	10.8	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen	Voeding	3.497	11
13	246	20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	3.400	4
14	285	25.6	Oppervlaktebehandeling van metalen; verspanend bewerken van metalen	Metaal	3.217	15
15	151	10.1	Verwerking en conservering van vlees en vervaardiging van vleesproducten	Voeding	2.684	16

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

¹¹ Deze top bestaat uit subsectoren (3d) van de 6 eerder geselecteerde sectoren (2d) voeding, chemie, metaal, bouw, handel en zakelijke dienstverlening. De andere sectoren (2d) werden dus niet verder onderverdeeld naar 3 of meer digits en zullen dus ook niet in de tabel voorkomen.

7.3 Toegevoegde waarde en werkgelegenheid in de subsectoren (3 digits) (zonder handel en zakelijke dienstverlening) naast elkaar geplaatst

Wanneer de 15 subsectoren (3d) met veel toegevoegde waarde en de 2 subsectoren (3d) met veel werkgelegenheid (maar weinig toegevoegde waarde) in één tabel gezet worden, kunnen toegevoegde waarde en werkgelegenheid van de 17 subsectoren (3d) vergeleken worden. Het resultaat ervan staat in tabel 25.

In vergelijking met deel twee worden er minder sectoren (3d) geselecteerd om verder te analyseren. Bovendien staan in deel 2 veel van deze sectoren (3d) meer onderaan in de rangschikking wat samengaat met lagere waarden voor toegevoegde waarde en werkgelegenheid. Wanneer de sectoren (3d) onderling vergeleken worden, moeten de afkapwaarden dus lager liggen dan in deel 2. Wanneer de subsector in de top 15 staat, krijgt het toegevoegde waarde cijfer of werkgelegenheidscijfer een donkergroene kleur. Een lichtgroene kleur wordt gegeven aan subsectoren waarvan de toegevoegde waarde meer dan 80 miljoen en de werkgelegenheid meer dan 1000 bedraagt. Wanneer de toegevoegde waarde boven de 40 miljoen ligt en de werkgelegenheid boven de 500, dan wordt dit aanzien als “tamelijk weinig” en worden de cellen oranje gekleurd. Als de waarden lager liggen dan deze cijfers, dan leveren de subsectoren weinig toegevoegde waarde of werkgelegenheid en verschijnen er rode cellen.

Op één subsector (3d) na, leveren alle subsectoren tamelijk veel tot veel toegevoegde waarde en werkgelegenheid. Enkel bij de **bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven** zien we dat veel werknemers tamelijk weinig toegevoegde waarde leveren. Dit kan erop duiden dat de subsector eerder arbeidsintensief is.

Tabel 25: Geselecteerde subsectoren¹² (3 digits) (zonder handel en zakelijke dienstverlening) op basis van veel toegevoegde waarde of werkgelegenheid in de provincie Antwerpen in 2007

Nace-BELcode 2003	Nace-BELcode 2008		Sector	Toegevoegde waarde	Werkgelegenheid
241	20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	2.410.891.930	11.548
2442	21.2	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1.955.400.142	8.582
203,2523,2811	41.2	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	617.033.244	5.100
246	20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	448.144.816	3.400
452,453	43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	396.747.322	28.964
274	24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	392.299.075	5.695
454	43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	349.045.526	7.197
4522,4525	43.9	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten	Bouw	297.644.516	5.322
1581,1582,1585	10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	229.607.096	6.677
4523,7011	42.1	Bouw van wegen en spoorwegen	Bouw	219.844.869	4.268
1583,1584,1586,1587,1588	10.8	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen	Voeding	217.951.406	3.497
281	25.1	Vervaardiging van metalen constructiewerken	Metaal	214.112.779	5.706
243	20.3	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	191.565.683	1.703
159	11.0	Vervaardiging van dranken	Voeding	187.069.092	1.534
285	25.6	Oppervlaktebehandeling van metalen; verspanend bewerken van metalen	Metaal	160.451.786	3.217
151	10.1	Verwerking en conservering van vlees en vervaardiging van vleesproducten	Voeding	153.586.720	2.684
4521	42.2	Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	Bouw	71.111.121	11.932

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB en RSZ

¹² Deze tabel bestaat uit subsectoren (3d) van de 6 eerder geselecteerde sectoren (2d) voeding, chemie, metaal, bouw, handel en zakelijke dienstverlening. De andere sectoren (2d) werden dus niet verder onderverdeeld naar 3 of meer digits en zullen dus ook niet in de tabel voorkomen.

7.4 Grootste bedrijven in de subsectoren (3 digits) (zonder handel of zakelijke dienstverlening)

Ook hier is het nuttig om de cijfers te plaatsen naast de namen van de grootste bedrijven op basis van toegevoegde waarde.

Voor de subsectoren die tot de metaalsector behoren, worden alle bedrijven weergegeven, hetzij in bijlage. De vijf grootste bedrijven van elke subsector worden in tabel 26 gezet.

Tabel 26: Grootste bedrijven in subsectoren (zonder handel en zakelijke dienstverlening) in de provincie Antwerpen in 2007

Nace-BELcode 2008		Sector		Grootste bedrijven
20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	1	B.A.S.F. Antwerpen
			2	Bayer Antwerpen
			3	Evonik Degussa Antwerpen
			4	LANXESS
			5	FINA ANTWERP OLEFINS
21.2	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1	Janssen Pharmaceutica
			2	PFIZER MANUFACTURING BELGIUM
			3	Alcon - Couvreur
			4	SCHERING - PLOUGH LABO
			5	Sanico
41.2	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	1	INDUSTRIEBOUW VERELST
			2	Interbuild
			3	STRABAG BELGIUM
			4	Algemene Aannemingen Van Laere
			5	Mourik
20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	1	Agfa-Gevaert
			2	CAPSUGEL BELGIUM
			3	GE WATER & PROCESS TECHNOLOGIES
			4	EUROPEAN MASTER BATCH
			5	FUJIFILM ELECTRONIC MATERIALS (EUROPE)
43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	1	HERTEL SERVICES
			2	BIS INDUSTRIAL SERVICES BELGIË
			3	GACSSOLUTIONS
			4	DEVIS
			5	ELECTRO ZWIJSEN

24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	1	NYRSTAR BELGIUM
			2	ALERIS ALUMINUM DUFFEL
			3	METALLO - CHIMIQUE
			4	LAMIFIL
			5	CAMPINE
43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	1	DE MEDTS
			2	BAETEN - VAN ES
			3	PLASTIEKBOUW PEETERS
			4	BRUYNSEELS - VOCHTEN
			5	SCHRIJNWERKERIJ R.D.K.
43.9	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten	Bouw	1	ANTWERPS TEER EN ASPHALTBEDRIJF-ANVERSOISE DES GOUDRONS ET ASPHALTES
			2	ALBUKO
			3	RENOTEC
			4	SMET - F EN C
			5	PIT ANTWERPEN
10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	1	GENERAL BISCUITS BELGIË
			2	UNIPRO
			3	PATROBA
			4	EAST BALT GUENTHER BELGIUM
			5	BISCUITERIE THUIS
42.1	Bouw van wegen en spoorwegen	Bouw	1	VBG
			2	HEIJMANS INFRA
			3	DE CLERCQ AANNEMINGEN BOUW EN WEGENBOUW
			4	AANNEMINGEN VAN WELLEN
			5	DECKX ALGEMENE ONDERNEMINGEN

10.8	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen	Voeding	1	CAMPBELL FOODS BELGIUM
			2	KOFFIE F. ROMBOUTS - CAFÉS F. ROMBOUTS
			3	ASTRA SWEETS
			4	BEYERS, KOFFIE
			5	PAUWELS
25.1	Vervaardiging van metalen constructiewerken	Metaal	1	STORK MERCANTILE ENGINEERS AND CONTRACTORS
			2	IEMANTS
			3	CHICAGO METALLIC CONTINENTAL
			4	CONSTANT VORSSSELMANS
			5	COEK ENGINEERING
20.3	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	1	DU PONT DE NEMOURS (BELGIUM)
			2	ARETS GRAPHICS
			3	SIEGWERK BENELUX
			4	PAULY PAINT
			5	SIDEC
11.0	Vervaardiging van dranken	Voeding	1	BROUWERIJEN ALKEN - MAES - BRASSERIES ALKEN - MAES
			2	DUVEL MOORTGAT
			3	FRIESLANDS FOODS BELGIE
			4	MOUTERIJ ALBERT
			5	BOORTMALT
25.6	Oppervlaktebehandeling van metalen; verspanend bewerken van metalen	Metaal	1	BMTECH
			2	KSB-MECHANICAL SERV. ON SITE
			3	CHEMETALL
			4	VDL KTI
			5	ALURAL BELGIUM

10.1	Verwerking en conservering van vlees en vervaardiging van vleesproducten	Voeding	1	PLUMA
			2	HAMAL SIGNATURE
			3	MORA
			4	LINTOR
			5	KLAASEN EN CO
42.2	Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	Bouw	1	VAN DEN BERG
			2	SMET-GROUNDWATER TECHNICS
			3	CANALCO
			4	GRAVO
			5	HEGROLA

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

8. Analyse van de vier sectoren met een Nace-BELcode met 4 digits

De 17 sectoren (3d) die op basis van toegevoegde waarde en werkgelegenheid worden behouden in hoofdstuk 7, zullen hier verder geanalyseerd worden. Daarvoor wordt gekeken naar de Nace-BELcode met 4 digits. Ook nu wordt eerst de toegevoegde waarde en daarna de werkgelegenheid bekeken.

8.1 Top 15 van de subsectoren met Nace-BELcode met 4 digits (zonder handel en zakelijke dienstverlening): toegevoegde waarde

Wanneer de 17 subsectoren met 3 digits verder worden onderverdeeld naar codes met 4 digits, worden 74 subsectoren (4d) bekomen. Deze zijn in bijlage 3 te vinden en ook hier zijn nog enkele subsectoren met 3 digits opgenomen die in de databank niet verder onderverdeeld konden worden. Wanneer tabel 27 bekeken wordt, is te zien welke de 15 subsectoren (4d) zijn met de meeste toegevoegde waarde.

Tabel 27: Subsectoren¹³ (met Nace-BELcode met 4 digits) (zonder handel en zakelijke dienstverlening) met grootste toegevoegde waarde in de provincie Antwerpen in 2007

	NaceBEL-code		Sector	Toegevoegde waarde
1	20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	Chemie	2.025.614.036
2	21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1.955.400.142
3	41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	617.033.244
4	20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	Chemie	360.880.141
5	20.16	Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen	Chemie	235.985.895
6	42.11	Bouw van autowegen en andere wegen	Bouw	215.374.774
7	43.99	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten, n.e.g.	Bouw	207.920.469
8	20.30	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	191.565.683
9	43.32	Schrijnwerk	Bouw	166.269.261
10	24.43	Productie van lood, zink en tin	Metaal	162.137.947
11	43.22	Loodgieterswerk, installatie van verwarming en klimaatregeling	Bouw	161.041.461
12	43.21	Elektrische installatie	Bouw	143.609.824
13	11.05	Vervaardiging van bier	Voeding	138.087.047
14	24.42	Productie van aluminium	Metaal	136.837.229
15	25.11	Vervaardiging van metalen constructiewerken en delen daarvan	Metaal	130.331.104

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

¹³ Deze top bestaat uit subsectoren (4d) van de 6 eerder geselecteerde sectoren (2d) voeding, chemie, metaal, bouw, handel en zakelijke dienstverlening. De andere sectoren (2d) werden dus niet verder onderverdeeld naar 3 of meer digits en zullen dus ook niet in de tabel voorkomen.

8.2 Top 15 van de subsectoren met Nace-BELcode met 4 digits (zonder handel en zakelijke dienstverlening): werkgelegenheid

Voor de 74 subsectoren (4d) wordt ook de werkgelegenheid gezocht. Vermits, door de conversie, sommige subsectoren samengenomen worden, blijven er nog 71 subsectoren (4d) over welke ook nog enkele sectoren tot op 3 digits omvatten. Deze krijgen geen waarde voor werkgelegenheid omdat de conversie toelaat te specificeren tot op 4 digits. Ook hier werd het met sterretjes aangeduid.

De 71 subsectoren (4d) (die terug te vinden zijn in bijlage 3) worden gerangschikt op basis van werkgelegenheid en de top 15 wordt weergegeven in tabel 28.

Wanneer deze top 15 vergeleken wordt met de rangschikking volgens toegevoegde waarde, valt op dat er 3 subsectoren (4d) met veel werkgelegenheid slechts tamelijk veel toegevoegde waarde leveren. Het gaat hier om de sectoren **“Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk”**, **“Verspanend bewerken van metalen”** en **“Schilderen en glaszetten”**. Voor deze drie sectoren (4d) en de top 15 op basis van toegevoegde waarde wordt de specialisatiecoëfficiënt berekend.

Tabel 28: Subsectoren¹⁴ (met Nace-BELcode met 4 digits) (zonder handel en zakelijke dienstverlening) met grootste werkgelegenheid in de provincie Antwerpen in 2007

	Nace-BELcode 2003	Nace-BELcode 2008		Sector	Werkgelegenheid	Plaats in rangschikking volgens TW
1	2523,4521	41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	12.295	3
2	2442	21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	8.582	2
3	1592,2414	20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	Chemie	8.006	1
4	1581	10.71	Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	Voeding	4.627	23
5	4525,4524	43.99	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten, n.e.g.	Bouw	4.477	7
6	2811	25.11	Vervaardiging van metalen constructiewerken en delen daarvan	Metaal	4.364	15
7	4523	42.11/42.12/42.13	Bouw van autowegen en andere wegen / Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen / Bouw van bruggen en tunnels	Bouw	3.846	6
8	4542,2030	43.32	Schrijnwerk	Bouw	3.645	9
9	4531,4534	43.21	Elektrische installatie	Bouw	3.105	12
10	2743	24.43	Productie van lood, zink en tin	Metaal	3.041	10
11	4533	43.22	Loodgieterswerk, installatie van verwarming en klimaatregeling	Bouw	2.987	11
12	2464,2466	20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	Chemie	2.900	4
13	2852	25.62	Verspanend bewerken van metalen	Metaal	2.605	16
14	4544	43.34	Schilderen en glaszetten	Bouw	2.223	25
15	2416	20.16	Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen	Chemie	2.137	5

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

¹⁴ Deze top bestaat uit subsectoren (4d) van de 6 eerder geselecteerde sectoren (2d) voeding, chemie, metaal, bouw, handel en zakelijke dienstverlening. De andere sectoren (2d) werden dus niet verder onderverdeeld naar 3 of meer digits en zullen dus ook niet in de tabel voorkomen.

8.3 Toegevoegde waarde en werkgelegenheid in de subsectoren (4 digits) (zonder handel en zakelijke dienstverlening) naast elkaar geplaatst

Wanneer de 15 sectoren (4d) die geselecteerd werden op basis van toegevoegde waarde worden samengebracht met de 3 extra sectoren (4d) op basis van werkgelegenheid, wordt tabel 29 bekomen.

De subsectoren die volgens toegevoegde waarde of werkgelegenheid in de top 15 staan, krijgen een donkergroene kleur. Wanneer er tamelijk veel toegevoegde waarde of werkgelegenheid geldt, i.e. wanneer de toegevoegde waarde meer dan 80 miljoen en de werkgelegenheid meer dan 1000 bedraagt, worden de cellen lichtgroen gekleurd. Oranje cellen staan voor tamelijk weinig toegevoegde waarde of werkgelegenheid. Alle cellen waar de toegevoegde waarde lager ligt dan 40 miljoen of de werkgelegenheid onder de 500 ligt, zijn rood.

De **vervaardiging van bier** is een sector waar met weinig werknemers toch veel toegevoegde waarde geleverd kan worden. Dit maakt dat het een eerder arbeidsextensieve sector is. Opvallend is dat de 3 extra sectoren (4d) met veel werkgelegenheid (**Verspanend bewerken van metalen**, **Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk** en **Schilderen en glaszetten**) toch ook tamelijk veel toegevoegde waarde leveren.

In een volgend hoofdstuk zal voor deze 18 sectoren een specialisatiecoëfficiënt berekend worden.

Tabel 29: Geselecteerde subsectoren¹⁵ (4 digits) (zonder handel en zakelijke dienstverlening) op basis van veel toegevoegde waarde of werkgelegenheid in de provincie Antwerpen in 2007

NaceBEL-code 2003	NaceBEL-code 2008		Sector	Toegevoegde waarde	Werkgelegenheid
1592,2414	20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	Chemie	2.025.614.036	8.006
2442	21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1.955.400.142	8.582
2523,4521	41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	617.033.244	12.295
2464,2466	20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	Chemie	360.880.141	2.900
2416	20.16	Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen	Chemie	235.985.895	2.137
4523	42.11/42.12/42.13	Bouw van autowegen en andere wegen / Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen / Bouw van bruggen en tunnels	Bouw	215.374.774 + 0 + 4.470.095 = 219.844.869	3.846
4524,4525	43.99	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten, n.e.g.	Bouw	207.920.469	4.477
2430	20.30	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	191.565.683	1.703
2030,4542	43.32	Schrijnwerk	Bouw	166.269.261	3.645
2743	24.43	Productie van lood, zink en tin	Metaal	162.137.947	3.041
4533	43.22	Loodgieterswerk, installatie van verwarming en klimaatregeling	Bouw	161.041.461	2.987
4531,4534	43.21	Elektrische installatie	Bouw	143.609.824	3.105
1596	11.05	Vervaardiging van bier	Voeding	138.087.047	649
2742	24.42	Productie van aluminium	Metaal	136.837.229	1.574
2811	25.11	Vervaardiging van metalen constructiewerken en delen daarvan	Metaal	130.331.104	4.364
2852	25.62	Verspanend bewerken van metalen	Metaal	129.375.959	2.605
1581	10.71	Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	Voeding	83.983.325	4.627
4544	43.34	Schilderen en glaszetten	Bouw	82.368.519	2.223

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB en RSZ

¹⁵ Deze tabel bestaat uit subsectoren (4d) van de 6 eerder geselecteerde sectoren (2d) voeding, chemie, metaal, bouw, handel en zakelijke dienstverlening. De andere sectoren (2d) werden dus niet verder onderverdeeld naar 3 of meer digits en zullen dus ook niet in de tabel voorkomen.

8.4 Grootste bedrijven in de subsectoren (4 digits) (zonder handel of zakelijke dienstverlening)

Om de cijfers te duiden, wordt gekeken naar de grootste bedrijven (op basis van toegevoegde waarde) binnen elke subsector met 4 Nace-BELcode digits. Deze zijn terug te vinden in tabel 30.

De metaalsubsectoren krijgen extra aandacht en daarvoor worden alle bedrijven opgelijst. Deze zijn te vinden in bijlage 3. De 5 grootste bedrijven voor elke metaalsubsector staan in tabel 30.

Tabel 30: Grootste bedrijven in subsectoren (zonder handel en zakelijke dienstverlening) in de provincie Antwerpen in 2007

Nace-BELcode 2008		Sector		Grootste bedrijven
20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	Chemie	1	B.A.S.F. ANTWERPEN
			2	BAYER ANTWERPEN
			3	EVONIK DEGUSSA ANTWERPEN
			4	LANXESS
			5	FINA ANTWERP OLEFINS
21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1	JANSSEN PHARMACEUTICA
			2	PFIZER MANUFACTURING BELGIUM
			3	ALCON - COUVREUR
			4	SCHERING - PLOUGH LABO
			5	SANICO
41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	1	INDUSTRIEBOUW VERELST
			2	INTERBUILD
			3	STRABAG BELGIUM
			4	ALGEMENE AANNEMINGEN VAN LAERE
			5	MOURIK
20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	Chemie	1	AGFA-GEVAERT
			2	GE WATER & PROCESS TECHNOLOGIES
			3	EUROPEAN MASTER BATCH
			4	FUJIFILM ELECTRONIC MATERIALS (EUROPE)
			5	FERRO (BELGIUM)
20.16	Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen	Chemie	1	KANEKA BELGIUM
			2	SOUDAL
			3	A. SCHULMAN PLASTICS
			4	TOTAL PETROCHEMICALS ANTWERPEN
			5	NIPPON SHOKUBAI EUROP

42.11/42.12/42.13	Bouw van autowegen en andere wegen / Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen / Bouw van bruggen en tunnels	Bouw	1	VBG
			2	HEIJMANS INFRA
			3	DE CLERCQ AANNEMINGEN BOUW EN WEGENBOUW
			4	AANNEMINGEN VAN WELLEN
			5	DECKX ALGEMENE ONDERNEMINGEN
43.99	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten, n.e.g.	Bouw	1	ALBUKO
			2	RENOTEC
			3	SMET - F EN C
			4	PIT ANTWERPEN
			5	MICHELSENS KRANEN
20.30	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	1	DU PONT DE NEMOURS (BELGIUM)
			2	ARETS GRAPHICS
			3	SIEGWERK BENELUX
			4	PAULY PAINT
			5	SIDEC
43.32	Schrijnwerk	Bouw	1	BAETEN - VAN ES
			2	PLASTIEKBOUW PEETERS
			3	BRUYNSEELS – VOCHTEN
			4	SCHRIJNWERKERIJ R.D.K.
			5	HERENTHOUTSE BOUW - EN SCHRIJNWERKERIJ
24.43	Productie van lood, zink en tin	Metaal	1	NYRSTAR BELGIUM
			2	NYRSTAR
			3	FONDALEUR
			4	/
			5	/

43.22	Loodgieterswerk, installatie van verwarming en klimaatregeling	Bouw	1	GACSSOLUTIONS
			2	DEVIS
			3	KEYSERS
			4	JOS LAURYSSSEN
			5	THERMOCO EN COFATHEC THERMOCO
43.21	Elektrische installatie	Bouw		ELECTRO ZWIJSEN
			2	WELEC
			3	MAES ELEKTRO
			4	SIEGERS TECHNICS
			5	SKYSCAN
11.05	Vervaardiging van bier	Voeding	1	BROUWERIJEN ALKEN - MAES - BRASSERIES ALKEN - MAES
			2	DUVEL MOORTGAT
			3	BROUWERIJ DER TRAPPISTEN VAN WESTMALLE
			4	BROUWERIJ DE KONINCK
			5	HET ANKER
24.42	Productie van aluminium	Metaal	1	ALERIS ALUMINIUM DUFFEL
			2	VERSCHUEREN ALUMINIUM VERKOOPKANTOOR
			3	IZO TONALA
			4	TRILINE
			5	/
25.11	Vervaardiging van metalen constructiewerken en delen daarvan	Metaal	1	STORK MERCANTILE ENGINEERS AND CONTRACTORS
			2	IEMANTS
			3	CHICAGO METALLIC CONTINENTAL
			4	COEK ENGINEERING
			5	GROVEN +

25.62	Verspanend bewerken van metalen	Metaal	1	BMTECH
			2	KSB-MECHANICAL SERV. ON SITE
			3	VDL KTI
			4	KOMECH HELSEN
			5	COILPROFIL
10.71	Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	Voeding	1	PATROBA
			2	EAST BALT GUENTHER BELGIUM
			3	BAKKERIJ - PATISSERIE VAN HEUCKELOM
			4	VAN DE PEER
			5	MARIEN BAKKERIJ PRODUCTEN
43.34	Schilderen en glaszetten	Bouw	1	DE MEDTS
			2	EUROGLAS - DE LANDTSHEER
			3	DE WAAL
			4	VERCAMMEN EN CO
			5	MARTENS GLASINDUSTRIE

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

9. Specialisatie-analyse (zonder handel en zakelijke dienstverlening)

Omdat in dit deel van de analyse de sectoren handel en zakelijke dienstverlening zijn weggelaten, zijn er andere sectoren die hoger komen te staan in de rangschikking. Ook voor deze “nieuwe” subsectoren is het nuttig te kijken in hoeverre de provincie Antwerpen erin gespecialiseerd is ten opzichte van de andere Belgische provincies. Voor de 18 subsectoren met 4 digits (tabel 29) wordt de coëfficiënt op basis van toegevoegde waarde en op basis van werkgelegenheid berekend.

9.1 Specialisatie op basis van toegevoegde waarde

Uit tabel 31 en figuur 5 valt af te leiden dat de provincie Antwerpen in 2007 in 6 subsectoren van de 18 sterk gespecialiseerd is. Dat is in de sectoren:

- Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten
- Productie van aluminium
- Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.
- Vervaardiging van farmaceutische producten
- Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek
- Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen.

In 7 andere sectoren geldt ook een positieve specialisatie.

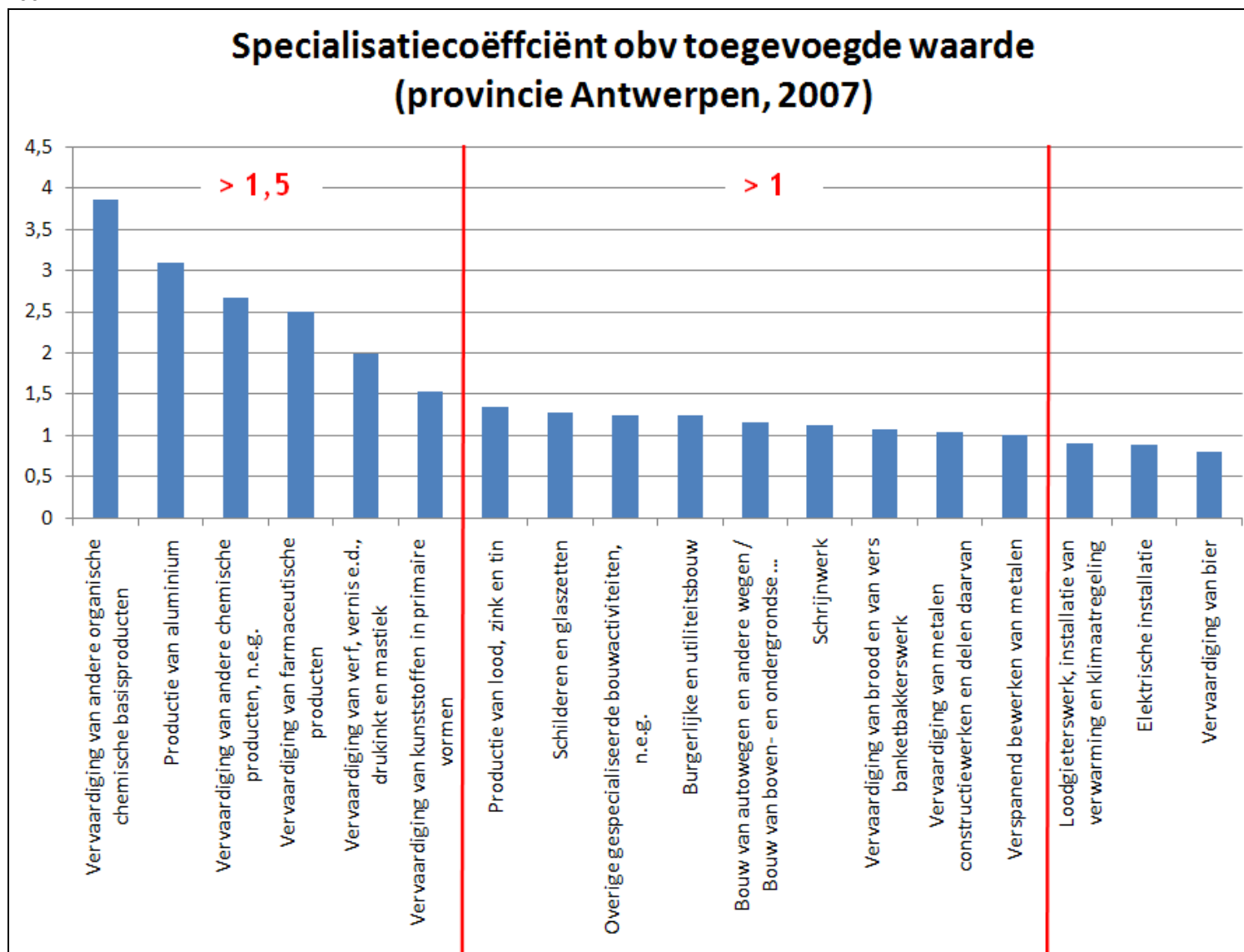
Sectoren met een lagere specialisatiecoëfficiënt zijn dus wel belangrijk voor de provincie Antwerpen omdat ze veel toegevoegde waarde leveren. De lage coëfficiënt duidt er enkel op dat deze sectoren in de andere Belgische provincies ook belangrijk zijn.

Tabel 31: Specialisatiecoëfficiënten op basis van toegevoegde waarde van subsectoren (4 digit) (zonder handel en zakelijke dienstverlening) in de provincie Antwerpen in 2007

	NaceBEL- code		Specialisatiecoëfficiënt obv toegevoegde waarde
1	20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	3,854563251
2	24.42	Productie van aluminium	3,090948762
3	20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	2,677600019
4	21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	2,495803252
5	20.30	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	1,994800764
6	20.16	Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen	1,541051995
7	24.43	Productie van lood, zink en tin	1,349830863
8	43.34	Schilderen en glaszetten	1,273165941
9	43.99	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten, n.e.g.	1,245208752
10	41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	1,241034756
11	42.11/42.12/ 42.13	Bouw van autowegen en andere wegen / Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen / Bouw van bruggen en tunnels	1,157767033
12	43.32	Schrijnwerk	1,129282179
13	10.71	Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	1,073046795
14	25.11	Vervaardiging van metalen constructiewerken en delen daarvan	1,037282111
15	25.62	Verspanend bewerken van metalen	1,001190657
16	43.22	Loodgieterswerk, installatie van verwarming en klimaatregeling	0,906281632
17	43.21	Elektrische installatie	0,886906391
18	11.05	Vervaardiging van bier	0,802080739

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

Figuur 5: Specialisatiecoëfficiënten (op basis van toegevoegde waarde) voor de 18 geselecteerde subsectoren in de provincie Antwerpen in 2007

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

5.2 Specialisatie op basis van werkgelegenheid

Op basis van werkgelegenheid doet de provincie Antwerpen het nog beter: in 14 van de 18 subsectoren (4d) geldt positieve specialisatie en in 8 daarvan geldt sterke specialisatie. Het gaat hier om de sectoren:

- Productie van lood, zink en tin
- Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten
- Productie van aluminium
- Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.
- Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek
- Vervaardiging van farmaceutische producten
- Vervaardiging van metalen constructiewerken en delen daarvan
- Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen.

Dit alles is weergegeven in tabel 32 en op figuur 6.

5.3 Specialisatie op basis van toegevoegde waarde en werkgelegenheid naast elkaar geplaatst

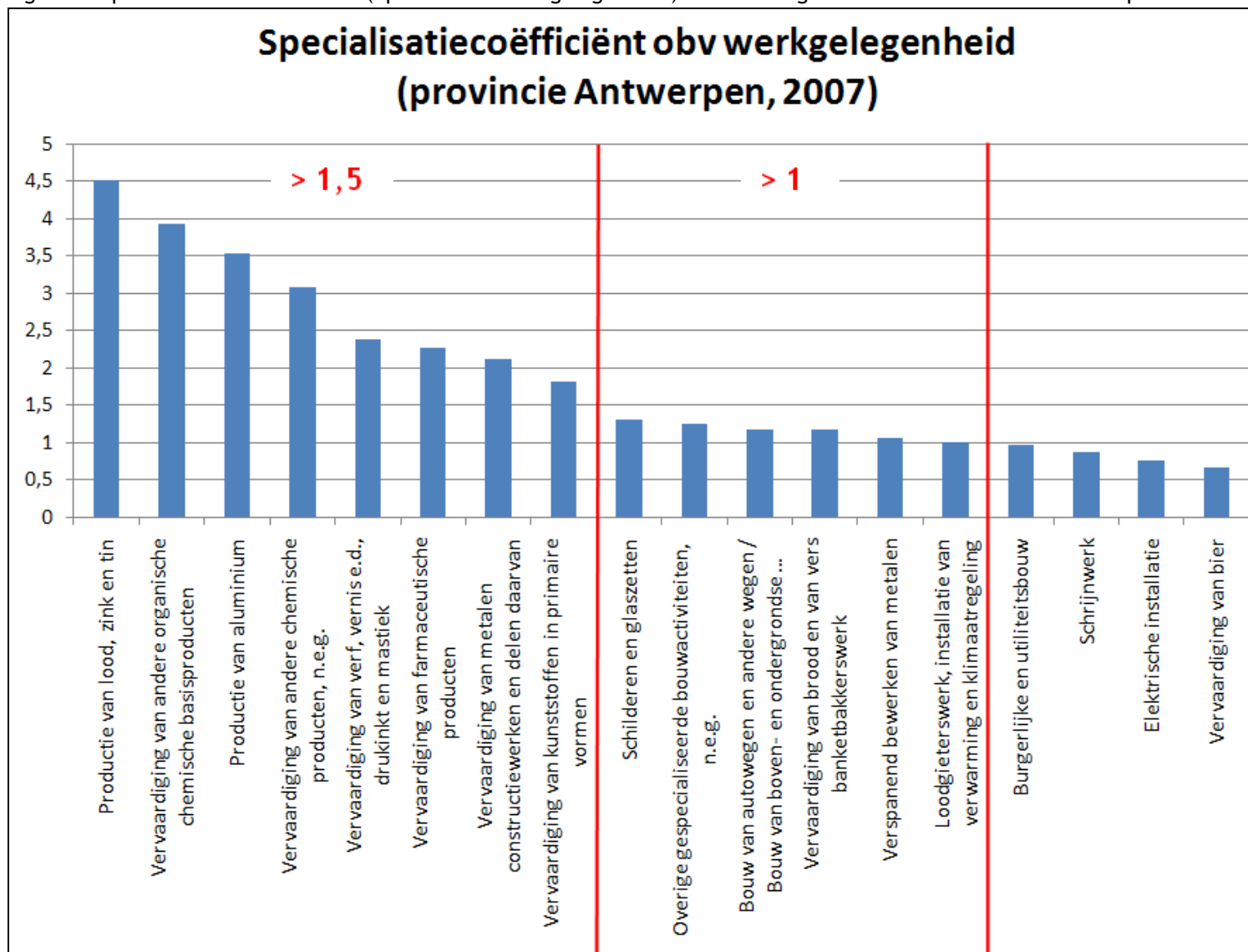
Wanneer beide specialisatiecoëfficiënten naast elkaar gelegd worden, is te zien dat er 6 sectoren (4d) zijn waar sterke specialisatie geldt, zowel op basis van toegevoegde waarde als op basis van werkgelegenheid. Deze sectoren (4d) zijn “Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten”, “Productie van aluminium”, “Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.”, “Vervaardiging van farmaceutische producten”, “Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek” en “Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen”.

Tabel 32: Specialisatiecoëfficiënten op basis van werkgelegenheid van subsectoren (4 digit) (zonder handel en zakelijke dienstverlening) in de provincie Antwerpen in 2007

	NaceBEL- code		Specialisatiecoëfficiënt obv werkgelegenheid
1	24.43	Productie van lood, zink en tin	4,521450818
2	20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	3,924330642
3	24.42	Productie van aluminium	3,533549743
4	20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	3,084942865
5	20.30	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	2,381108293
6	21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	2,269563527
7	25.11	Vervaardiging van metalen constructiewerken en delen daarvan	2,119167324
8	20.16	Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen	1,813663655
9	43.34	Schilderen en glaszetten	1,311302228
10	43.99	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten, n.e.g.	1,250517257
11	42.11/42.12/ 42.13	Bouw van autowegen en andere wegen / Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen / Bouw van bruggen en tunnels	1,181878861
12	10.71	Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	1,178445196
13	25.62	Verspanend bewerken van metalen	1,059403584
14	43.22	Loodgieterswerk, installatie van verwarming en klimaatregeling	1,004617476
15	41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	0,96713653
16	43.32	Schrijnwerk	0,86658361
17	43.21	Elektrische installatie	0,764958871
18	11.05	Vervaardiging van bier	0,664482227

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

Figuur 6: Specialisatiecoëfficiënten (op basis van werkgelegenheid) voor de 18 geselecteerde subsectoren in de provincie Antwerpen in 2007

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

10. Conclusie over de 4 sectoren

De gedetailleerde analyse van de 4 veelbelovende sectoren (noem ze op) op niveau van 4 digits, resulteert in 6 subsectoren (hoe gaan we dat noemen) met een sterke specialisatie in de provincie Antwerpen (enz) ... Vijf van deze zes subsectoren behoren tot de chemische sector en één tot de metaal sector, namelijk de **productie van aluminium**. Alle zes sectoren leveren tamelijk veel tot veel toegevoegde waarde en werkgelegenheid.

In tabel 33 zijn twee subsectoren uit de metaalsector te vinden waarvoor sterke specialisatie geldt op vlak van werkgelegenheid en positieve specialisatie op basis van toegevoegde waarde. Het gaat hier om de sectoren “**productie van lood, zink en tin**” en “**vervaardiging van metalen constructiewerken en delen daarvan**”. Bij beide sectoren liggen de cijfers van toegevoegde waarde en werkgelegenheid hoog.

Voor vijf sectoren is er zowel op basis van toegevoegde waarde als op basis van werkgelegenheid positieve specialisatie. Drie van deze vijf sectoren behoren tot de bouw, namelijk “**Bouw van autowegen en andere wegen / Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen / Bouw van bruggen en tunnels**”, “**Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten n.e.g.**” en “**Schilderen en glaszetten**”. Ook is er één subsector die tot de metaalsector behoort en dat is “**Verspanend bewerken van metalen**” en het vervaardigen van brood en vers banketbakkerswerk behoort tot de voedingsector.

Verder zijn er twee sectoren in de bouw waarvoor er op vlak van werkgelegenheid een positieve specialisatie is en dat zijn de sectoren “**Burgerlijke en utiliteitsbouw**” en “**Schrijnwerk**”. Ook is er één bouwsubsector waar positieve specialisatie geldt op basis van toegevoegde waarde en dat is het **loodgieterswerk, installatie van verwarming en klimaatregeling**.

Alle **chemische subsectoren** in de tabel staan trouwens bovenaan in de rangschikking. De chemie was ook in deel twee al een belangrijke sector, maar wanneer de handel en zakelijke dienstverlening niet beschouwd worden, treedt de chemische sector nog meer naar de voorgrond.

De **metaalsector** komt nu vier keer in de rangschikking voor terwijl hij in deel twee slechts eenmaal verscheen. Deze sector staat ook meer vooraan in de rangschikking, terwijl de **bouwsector**, die hier ook duidelijk meer vertegenwoordigd is, meer onderaan in de rangschikking staat.

De **voedingsector** verscheen eenmaal in tabel 22 en komt ook slechts tweemaal in tabel 33 naar voor. Deze sector is dus minder belangrijk dan de vorige in de provincie Antwerpen.

Ook hier valt op dat er 2 sectoren (4d) zijn die veel toegevoegde waarde leveren en daardoor dus belangrijk zijn voor de economie in de provincie Antwerpen. Het gaat hier om de sectoren “Elektrische installaties” en “Vervaardiging van bier”. Doordat deze sectoren ook belangrijk zijn voor de andere Belgische provincies, hebben deze sectoren in de provincie Antwerpen slechts een lage specialisatiecoëfficiënt.

Tabel 33: Tabel waarin voor de 18 geselecteerde subsectoren¹⁶ weergegeven wordt hoeveel de toegevoegde waarde en werkgelegenheid bedraagt en of er specialisatie geldt (zonder handel en zakelijke dienstverlening)

	Sector	Toegevoegde waarde	Werkgelegenheid	Specialisatie
Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	Chemie	2.025.614.036	8.006	Sterk (TW en WGH)
Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1.955.400.142	8.582	Sterk (TW en WGH)
Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	Chemie	360.880.141	2.900	Sterk (TW en WGH)
Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen	Chemie	235.985.895	2.137	Sterk (TW en WGH)
Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	191.565.683	1.703	Sterk (TW en WGH)
Productie van aluminium	Metaal	136.837.229	1.574	Sterk (TW en WGH)
Productie van lood, zink en tin	Metaal	162.137.947	3.041	Sterk (WGH) Positief (TW)
Vervaardiging van metalen constructiewerken en delen daarvan	Metaal	130.331.104	4.364	Sterk (WGH) Positief (TW)
Bouw van autowegen en andere wegen / Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen / Bouw van bruggen en tunnels	Bouw	215.374.774 + 0 + 4.470.095 = 219.844.869	3.846	Positief (TW en WGH)
Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten, n.e.g.	Bouw	207.920.469	4.477	Positief (TW en WGH)
Verspanend bewerken van metalen	Metaal	129.375.959	2.605	Positief (TW en WGH)
Vervaardiging van brood en van vers banketbakerswerk	Voeding	83.983.325	4.627	Positief (TW en WGH)
Schilderen en glazetten	Bouw	82.368.519	2.223	Positief (TW en WGH)
Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	617.033.244	12.295	Positief (WGH)
Schrijnwerk	Bouw	166.269.261	3.645	Positief (WGH)
Loodgieterswerk, installatie van verwarming en klimaatregeling	Bouw	161.041.461	2.987	Positief (TW)
Elektrische installatie	Bouw	143.609.824	3.105	
Vervaardiging van bier	Voeding	138.087.047	649	

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB en RSZ

¹⁶ Deze tabel bestaat uit subsectoren (4d) van de 6 eerder geselecteerde sectoren (2d) voeding, chemie, metaal, bouw, handel en zakelijke dienstverlening. De andere sectoren (2d) werden dus niet verder onderverdeeld naar 3 of meer digits en zullen dus ook niet in de tabel voorkomen.

Bijlage 3 (bij deel 3) - Analyse zonder handel of zakelijke dienstverlening

41 subsectoren (Nace-BELcode 3 digit) gerangschikt volgens toegevoegde waarde in provincie Antwerpen in 2007

		Nace-BELcode		Sector	Toegevoegde waarde
VEEL TOEGEVOEGDE WAARDE (TW top 15)	1	20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	2.410.891.930
	2	21.2	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1.955.400.142
	3	41.2	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	617.033.244
	4	20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	448.144.816
	5	43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	396.747.322
	6	24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	392.299.075
	7	43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	349.045.526
	8	43.9	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten	Bouw	297.644.516
	9	10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	229.607.096
	10	42.1	Bouw van wegen en spoorwegen	Bouw	219.844.869
	11	10.8	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen	Voeding	217.951.406
	12	25.1	Vervaardiging van metalen constructiewerken	Metaal	214.112.779
	13	20.3	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	191.565.683
	14	11.0	Vervaardiging van dranken	Voeding	187.069.092
	15	25.6	Oppervlaktebehandeling van metalen; verspanend bewerken van metalen	Metaal	160.451.786
TAMELIJK VEEL TOEGEV. WAARDE (TW > 80 miljoen)	16	10.1	Verwerking en conservering van vlees en vervaardiging van vleesproducten	Voeding	153.586.720
	17	42.9	Bouw van andere civieltechnische werken	Bouw	137.823.200
	18	41.1	Ontwikkeling van bouwprojecten	Bouw	128.296.417
	19	20.2	Vervaardiging van verdelgingsmiddelen en van andere chemische producten voor de landbouw	Chemie	111.916.785
	20	25.9	Vervaardiging van andere producten van metaal	Metaal	96.189.266
	21	43.1	Slopen en bouwrijp maken van terreinen	Bouw	93.953.274
	22	20.4	Vervaardiging van zeep, wasmiddelen, poets- en reinigingsmiddelen, parfums en toiletartikelen	Chemie	92.045.998
	23	21.1	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen	Chemie	81.930.961

TAMELIJK WEINIG TOEGEV. WAARDE (TW > 40 miljoen)	24	42.2	Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	Bouw	71.111.121	
	25	10.4	Vervaardiging van plantaardige en dierlijke oliën en vetten	Voeding	64.518.767	
	26	10.5	Vervaardiging van zuivelproducten	Voeding	59.843.069	
	27	10.3	Verwerking en conservering van groenten en fruit	Voeding	56.575.411	
	28	12.0	Vervaardiging van tabaksproducten	Voeding	48.260.951	
	29	25.2	Vervaardiging van tanks, reservoirs en bergingsmiddelen, van metaal	Metaal	45.601.067	
	30	24.3	Vervaardiging van andere producten van de eerste verwerking van staal	Metaal	44.774.613	
	31	10.9	Vervaardiging van diervoeders	Voeding	44.076.826	
	WEINIG TOEGEVOEGDE WAARDE	32	24.5	Gieten van metalen	Metaal	38.898.952
		33	25.5	Smeden, persen, stampen en profielwalsen van metaal; poedermetallurgie	Metaal	29.138.688
34		10.6	Vervaardiging van maalderijproducten, zetmeel en zetmeelproducten	Voeding	20.563.696	
35		25.3	Vervaardiging van stoomketels, exclusief warmwaterketels voor centrale verwarming	Metaal	17.655.057	
36		25.7	Vervaardiging van scharen, messen, bestekken, gereedschap en ijzerwaren	Metaal	15.602.297	
37		24.2	Vervaardiging van buizen, pijpen, holle profielen en fittings daarvoor, van staal	Metaal	6.503.655	
38		10.2	Verwerking en conservering van vis en van schaal- en weekdieren	Voeding	1.208.562	
39		24.1	Vervaardiging van ijzer en staal en van ferrolegeringen	Metaal	143.037	
40		20.6	Vervaardiging van synthetische en kunstmatige vezels	Chemie	0	
41		25.4	Vervaardiging van wapens en munitie	Metaal	0	

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

41 subsectoren (Nace-BELcode 3 digit) gerangschikt volgens werkgelegenheid in provincie Antwerpen in 2007

		Nace-BELcode 2003	Nace-BELcode 2008		Sector	Werkgelegenheid
VEEL WERKGELEGENHEID (WGH top 15)	1	452,453	43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	28.964
	2	4521	42.2	Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	Bouw	11.932
	3	241	20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	11.548
	4	2442	21.2	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	8.582
	5	454	43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	7.197
	6	1581,1582,1585	10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	6.677
	7	281	25.1	Vervaardiging van metalen constructiewerken	Metaal	5.706
	8	274	24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	5.695
	9	4522,4525	43.9	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten	Bouw	5.322
	10	203,2523,2811	41.2	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	5.100
	11	4523,7011	42.1	Bouw van wegen en spoorwegen	Bouw	4.268
	12	1583,1584,1586,1587,1588	10.8	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen	Voeding	3.497
	13	246	20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	3.400
	14	285	25.6	Oppervlaktebehandeling van metalen; verspanend bewerken van metalen	Metaal	3.217
	15	151	10.1	Verwerking en conservering van vlees en vervaardiging van vleesproducten	Voeding	2.684
TAMELIJK VEEL WGH (WGH > 1000)	16	245	20.4	Vervaardiging van zeep, wasmiddelen, poets- en reinigingsmiddelen, parfums en toiletartikelen	Chemie	2.132
	17	243	20.3	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	1.703
	18	159	11.0	Vervaardiging van dranken	Voeding	1.534
	19	155	10.5	Vervaardiging van zuivelproducten	Voeding	1.261
	20	287,3663	25.9	Vervaardiging van andere producten van metaal	Metaal	1.212
	21	451	43.1	Slopen en bouwrijp maken van terreinen	Bouw	1.050

TAMELIJK WEINIG WGH (WGH > 500)	22	283	25.3	Vervaardiging van stoomketels, exclusief warmwaterketels voor centrale verwarming	Metaal	955
	23	242	20.2	Vervaardiging van verdelgingsmiddelen en van andere chemische producten voor de landbouw	Chemie	938
	24	275	24.5	Gieten van metalen	Metaal	880
	25	153	10.3	Verwerking en conservering van groenten en fruit	Voeding	777
	26	4524	42.9	Bouw van andere civieltechnische werken	Bouw	735
	27	157	10.9	Vervaardiging van diervoeders	Voeding	716
	28	284	25.5	Smeden, persen, stampen en profielwalsen van metaal; poedermetallurgie	Metaal	563
	29	286,2956	25.7	Vervaardiging van scharen, messen, bestekken, gereedschap en ijzerwaren	Metaal	548
	30	160	12.0	Vervaardiging van tabaksproducten	Voeding	546
	WEINIG WGH	31	282	25.2	Vervaardiging van tanks, reservoirs en bergingsmiddelen, van metaal	Metaal
32		701	41.1	Ontwikkeling van bouwprojecten	Bouw	461
33		156	10.6	Vervaardiging van maalterijproducten, zetmeel en zetmeelproducten	Voeding	459
34		273	24.3	Vervaardiging van andere producten van de eerste verwerking van staal	Metaal	449
35		2441	21.1	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen	Chemie	118
36		272	24.2	Vervaardiging van buizen, pijpen, holle profielen en fittings daarvoor, van staal	Metaal	116
37		152	10.2	Verwerking en conservering van vis en van schaal- en weekdieren	Voeding	91
38		271	24.1	Vervaardiging van ijzer en staal en van ferrolegeringen	Metaal	74
39		154	10.4	Vervaardiging van plantaardige en dierlijke oliën en vetten	Voeding	61
40		247	20.6	Vervaardiging van synthetische en kunstmatige vezels	Chemie	25
41		296	25.4	Vervaardiging van wapens en munitie	Metaal	0

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

Grootste bedrijven in metaalsubsectoren in de provincie Antwerpen in 2007

24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	1	NYRSTAR BELGIUM
			2	ALERIS ALUMINUM DUFFEL
			3	METALLO - CHIMIQUE
			4	LAMIFIL
			5	CAMPINE
			6	NYRSTAR
			7	VERSCHUEREN ALUMINIUM VERKOOPKANTOOR
			8	IZO TONALA
			9	TRILINE
			10	H-3-0
			11	FONDALEUR
25.1	Vervaardiging van metalen constructiewerken	Metaal	1	STORK MERCANTILE ENGINEERS AND CONTRACTORS
			2	IEMANTS
			3	CHICAGO METALLIC CONTINENTAL
			4	CONSTANT VORSSELMANS
			5	COEK ENGINEERING
			6	VERONA
			7	JOS WILMS
			8	VERALU
			9	GROVEN +
			10	STAALBOUW VERELST
			11	GESBO
			12	IPSAM TECHNOLOGY
			13	BRUVO
			14	B.C.M.
			15	METAALCONSTRUCTIES COUWENBERG EN SCHELLENS

			16	VOSSAL
			17	ERAP
			18	BEVA METAL
			19	STAALBOUW WEEDE INTERNATIONAL
			20	LAEREMANS GEERT
			21	SLEURS INDUSTRIES
			22	METAALCONSTRUCTIES SLEURS
			23	INTERALU
			24	WUYTS
			25	METAALWERKEN CLAESSEN EN ZN
			26	DE RIDDER M.
			27	CS STAALCONSTRUCTIES
			28	ACOBO
			29	MF CONSTRUCTION
			30	DIVO
			31	SPRANCO
			32	BAECK INDUSTRIES
			33	INDOOR COLLECTION
			34	SMULDERS PROJECTS BELGIUM
			35	ATELFOND INVEST
			36	BOUWSMEDERIJ VERMAT
			37	T.C.I.
			38	FRISOFER
			39	LOADING SYSTEMS BELGIUM
			40	VAN DER LINDEN
			41	VAN DEN HEUVEL - MARTENS

			42	ALUPRODUCTIONS
			43	ANMECO
			44	TURNHOUTSE METAALWERKEN
			45	STAAL STRAAL WEELDE INTERNATIONAL
			46	MICHIELSEN GEBROEDERS
			47	METAALKONSTRUKTIES VERLOOY
			48	KONSTRUKTIES WALTER VAN DOORSLAER
			49	DEVINOXS
			50	ALDERA
			51	CONSTRUCTIEWERKHUIZEN JEF LEONARD
			52	METAALCONSTRUCTIE MEYNEN
			53	SPCM
			54	BELCOMO
			55	NUYTS - MEYNENDONCKX
			56	DE DECKER METALCON
			57	VAN HOVE
			58	A+ ALU
			59	METAALWERKEN VAN ROEY
			60	BEERSE ALLUMINIUMWERKEN
			61	VERHOEVEN CONTRACTING
			62	ADR CONSTRUCT
			63	E.V.C.
			64	RAES CONSTRUCTIES
			65	DALCO
			66	KONSTRUKTIEWERKHUIS JOS JANSSENS
			67	D.C. LOGISTICS

			68	SIRO CONSTRUCT
			69	ALLMETAL
			70	SIMEC
			71	SIMONS ROGER
			72	METAALCONSTRUCTIE JANSSENS
			73	HAHBO
			74	ALFA ALUMINIUM
			75	WELDON
			76	BOZARC
			77	ROOSEN-BELGIE
			78	CORDIER CONSTRUCT
			79	SWINNEN INDUSTRIE SERVICE
			80	GERAL
			81	BROECKX
			82	G E N D CONSTRUCT
			83	HEKKENBOUWER
			84	MERKSEMSE ALUMINIUMWERKEN
			85	BOOGAERTS
			86	SMEDERIJ THYS
			87	VAN TILBURG LEO
			88	BULKMANS MARCEL
			89	DIRK WALSCHAERTS
			90	DANNY HENDERICKX
			91	HALPACO INDUSTRIEBOUW
			92	METAALWERKEN SWERTS
			93	ALL JOBS

			94	HERENTALSE METAALWERKEN LEYSEN
			95	CRAS - AL
			96	VADISOL
			97	CORDIER
			98	ALGEMENE LAS-, CONSTRUCTIE- EN ONDERHOUDSWERKEN
			99	AVONTS - SMET TEC
			100	GEBROEDERS CEUPPENS
			101	PROFIL - CONSTRUCT
			102	ALUMA MEEUSSEN
			103	BUMA
			104	VDB - CONSTRUCT
			105	LEROY C. EN A.
			106	MEEUSSEN VLIENRAMEN
			107	POPPELSE CONSTRUCTIEWERKEN
			108	YASAR LAS SERVICE INDUSTRIE
			109	MARBO
			110	ALUPLEX PRODUCTION
			111	KEDY
			112	MEULDERS
			113	BARVAC
			114	PRECIOUS DESIGN
			115	CANNAERTS JULIEN
			116	PAUWELS METAALCONSTRUCTIE
			117	MARCKX JOHAN
			118	K.S.R. INTERNATIONAL
			119	GEVAS MONTAGE

			120	AR - CO - METAL
			121	ALUMA CONSTRUCTIES
			122	VEREECKEN
			123	STAMONTA
			124	DE KEYSER - JANSSENS
			125	CIMET
			126	JAMECO
			127	DE WIT
			128	MARC VAN DE BERCKT
			129	BRANDSTOFPOMPEN EN TANKS KEYSERS
			130	LUXOR
			131	DE BRUYNE KONSTRUKTIES
			132	DE BROUWERIJ VAN VLAANDEREN
			133	DEVANKE
			134	METAALWERKEN DE SCHUTTER
			135	R & M HERENTALS
			136	ENGELLEN ALGEMENE CONSTRUCTIES
			137	BOB VLOEBERGS
			138	JANSON BRIDGING BELGIUM
			139	WOUTERS METAALDESIGN
			140	MORDICUS
			141	LAS - MONTAGE EN ONDERHOUDSBEDRIJF ANTWERPEN
			142	ALMO I.V.B.
			143	HERMANS ALUMINIUMWERKEN
			144	ALUVER
			145	HENRI - PIERRE - QUALITY JOBS

			146	JOINCO
			147	MECON
			148	VAN WALLENDael
			149	DIVO ENGINEERING
			150	METAALKONSTRUKTIES LOUIS WIJNS
			151	SOPIMAR
			152	METAALWERKEN GOOS
			153	CUYLAERTS
			154	ALME ² X
			155	INVESTI
			156	METAALCONSTRUCTIES VANARWEGEN
			157	GW HANDLING
			158	MIR
			159	TIBATO
			160	STAUT WILFRIED
			161	ALOIS VAN LOO EN ZOON
			162	B & B
			163	L.P.C. - MONTAGEBEDRIJF
			164	BOLS CONSULTANCY
			165	VAN PAESSCHEN - DE BRUYNE
			166	NORAM
			167	ALGEMENE DECORATIE EN ZONNEWERING
			168	I.M.W.(INDUSTRIËLE MONTAGE WERKEN)
			169	INGO UMANS
			170	JUUL VAN LOOVEREN
			171	"LASWERKEN VISSERS BVBA"

			172	V.G. ALUMINIUM
			173	CW LOGISTICS
			174	ALUMINIUMWERKEN BROSENS
			175	FRANZ KOELTORENBOUW BELGIE
			176	GOUDRY
			177	CONSTRUCTIEWERKHUIS J. CLAESSENS
			178	METAALWERKEN VERSLIJCKE
			179	MAGLO
			180	LAMBRECHTS STUDEONT
			181	D.D.A.
			182	METANAX
			183	DE GROODT J. LASBEDRIJF
			184	JORIS MENTEN
			185	ENGELS PAUL
			186	B.M.G.
			187	TOM VAN DIEVOORT
			188	MEYVIS METAALWERKEN
			189	JACOBS PATRICK
			190	VROMANS
			191	ARMAPLAST
			192	GEERLUCA
			193	HET LADDERKEN
			194	METALVIL
			195	V D P
			196	DEL COURT CONSTRUCTIES
			197	VOERMAN ISOLATIE PLAATBEWERKING

			198	DUO CONSTRUCT
			199	ALU DB
			200	PETER STROOP
			201	DE LEVEST
			202	G.M.O.
			203	DCW AUTOMATISATIE
			204	ALUMINIUM- EN METAALCONSTRUCTIE PINTENS
			205	ANLOSIEL CONSTRUCTIE
			206	WIELERTEAM CICLISMO MUNDIAL
			207	BELMANS CONSTRUCTIES
			208	CLAVIS SYSTEMS
			209	ELBOX PRODUCTIONS
			210	"R.M.T. CONSTRUCT"
			211	VECO CONSTRUCT
			212	VERANDABOUW DE WINTER
			213	T & T STAALWERKEN
			214	ALGEMENE METAALBOUW
			215	DLC
			216	METRUM
			217	ALI SAN
			218	I.M.C. - INOX EN METAALCONSTRUCTIES
			219	ELMECON
			220	ACROBEL
			221	HURRICANE
			222	INDUCON SERVICES
			223	BOUWSMEDERIJ GILLARD

			224	ETMAAL UUNITECH
			225	ANTWERP SERVICE ENGINEERING
			226	ASCOD
			227	T M S
			228	EMOSTEEL
			229	MEHELSE ALUMINIUMCONSTRUCTIE
			230	LINTS CONSTRUCTIE-BEDRIJF
			231	SMULDERS BELGIE CONSTRUCTIES
			232	CLAES HYDRAULICS
			233	ALGEMENE MONTAGE- EN CONSTRUCTIEWERKEN KEUSTERMANS
			234	ELECTRO 96
			235	MONIQUE HEEREN VASTGOED
			236	GESCHCO
			237	QUALITY GARDEN
			238	METAALWERKEN VAN BENEDEN
			239	TECHMETAL
			240	RACE BIKE RENTING
			241	SEGHERS KEPPEL TECHNOLOGY FOR SERVICES ` MACHINERY RUISBROEK
			242	ALUPLAST
25.6	Oppervlaktebehandeling van metalen; verspanend bewerken van metalen	Metaal	1	BMTECH
			2	KSB-MECHANICAL SERV. ON SITE
			3	CHEMETALL
			4	VDL KTI
			5	ALURAL BELGIUM
			6	KOMEK HELSEN
			7	COILPROFIL

			8	MEKANISCHE KONSTRUKTIE BAUDOIN
			9	INDUSTRIE SERVICE
			10	KSB ON SITE MACHINING
			11	"COMPAGNIE LUXEMBOURGEOISE INDUSTRIELLE MONTAGE TUYAUTERIES BELGIUM"
			12	A.D.C. MONTAGEWERKEN
			13	HEGO
			14	EUROBLAST BELGIE
			15	ROOSEN FIJNCONSTRUCTIE
			16	DEMAKO
			17	WERKHUIZEN DESART
			18	MALVE
			19	BEERSE METAALWERKEN
			20	DIAMETAL
			21	FACIM
			22	DUROC
			23	EMOTEC
			24	SURFACE TREATMENT BELGIUM
			25	M EN M CONTRACTORS
			26	TEMPAC COMP.
			27	METALEN HUYSMANS
			28	TULIP LASER PROCESSING
			29	WINDOWMAKERS PRODUCTIE
			30	INTERNATIONAL CONSTRUCTIONS PROJECTS
			31	DE BRUYN
			32	ALMAPLAST
			33	LASERTEK

			34	HYDRAULIC EN DIESEL SERVICE
			35	ALURO CNC
			36	CTD
			37	DE MACHINE FABRIEK KASTERLEE
			38	V.M.T.
			39	VAN OS - DURACOAT
			40	METAALWERKEN DE COCK
			41	VERLINDEN CONSTRUCTIEWERKEN
			42	COMATEC INDUSTRIES
			43	MECAFORM CNC
			44	B.C.M.
			45	LIMA
			46	BOEYNAEMS EN ZONEN
			47	METAL WORKS
			48	VERDRA
			49	ALLCO - FINISHING
			50	B.D. - CONSTRUCT
			51	ALU-COATING
			52	MECOTEC
			53	SIGGA
			54	METAL COATING SYSTEMS
			55	J. VANDECRUYS
			56	PHLIPS
			57	THIMO
			58	PEETERS - STOOPS
			59	RYNGAERT

			60	TORFSCONSTRUCT
			61	TORREMANS
			62	VERSTREPEN DANNY
			63	ROWIL
			64	PLASTIMETAL
			65	KOLO
			66	TURA
			67	METAALDRAAIERIJ MOERENHOUT
			68	VPS-ENGINEERING
			69	METAALCONSTRUCTIE-CONSTRUCTION METALIQUE
			70	AMW INDUSTRY
			71	KONSTRUKTIE - MACHINEBOUW JOCHEMS
			72	ARC ENGINEERING
			73	ADESKO
			74	DOMACO
			75	GIKO
			76	LASATELIER VAN DUN
			77	FERUMCO
			78	EURO - STRIKE
			79	MICROMETAL
			80	J. AND A. LOADING TECHNOLOGY
			81	WERKHUIS M EN G
			82	A-WIND
			83	TEMPAC
			84	SKS MACHINES
			85	RAMS EN ZONEN

			86	VAN GILS METALLISATIE
			87	BELGIAN LASER COMPANY
			88	STUBBE PIERRE
			89	ADEC
			90	R.P. DETAVERNIER
			91	SLIJPERIJ CHRIST SOETHOUDT
			92	ROEVENS
			93	ALCAM
			94	MANNYTECH
			95	GLENCO
			96	ALL-TECH
			97	KWEN
			98	VERSCHUEREN ADF
			99	CUTTING METALS AND HANDLING
			100	MERKSEMSE METAALCONSTRUCTIE
			101	VAN DIJCK CAROLUS
			102	ELMARO
			103	DEN DRAAIER
			104	CONSTRUCTIEWERKHUIS G. WITTERS
			105	A.M. SERVICES
			106	B-M METAALWERKEN
			107	VAN DOORSLAER
			108	PERFLOW
			109	MOKER
			110	REPAIR ` CONSTRUCT
			111	VDV-MACHINING

			112	DE JONGH PLAATBEWERKING
			113	I.T.M.
			114	A.M.T.S. KUNST EN BOUWSMEDERIJ
			115	ELCOMET
			116	PRINTRONIC
			117	ELECTRICITEIT EN MECHANICA VOOR INDUSTRIE
			118	CNC QUALITY
			119	GALVANI
			120	WERKHUIZEN VERMEYLEN
			121	FRANS VERWAEST
			122	WELBI
			123	BELTRACO - CLIM CONTROL
			124	LAKKERIJ J.EN P. DE GROOF
			125	ALL TECHNICAL INDUSTRIAL PRODUCTS
			126	HVS INTERNATIONAL
			127	ADVANCED ENGINEERING COMPONENTS
			128	VERDABIC
			129	DE PEKESAE
			130	TECHNICAL WELDING SUPPORT
			131	ART OF SPECIAL PAINTING
			132	WERKHUIZEN BRONICRO
			133	BAVAGO
			134	KEMPISCHE MAINTENANCE COMPAGNIE
			135	BEYENS
			136	KARNI
			137	WENS HUGO

			138	FRANK LAMEIR FOTOLASWERKEN
			139	INDUSTRIELE TECHNISCHE ASSISTENTIE
			140	VERDIJCK LUC
			141	GEFI
			142	AC-DESIGN
			143	EG-LASWERKEN
			144	LAS-TECH
			145	LEYS IJZERWERKEN
			146	MOBIEL ATELIER
			147	DECKERS LASWERKEN
			148	GERT EN KOEN OOSTVOGELS KONSTRUKTIES
			149	AL - LAS
			150	METAALWERKEN JOS GOVAERTS
			151	RKW LASWERKEN
			152	GRIETEN
			153	ALKOMETAL
			154	COATING DE VAART
			155	TMA SOLUTIONS
			156	J. ROEGIEST
			157	H. DOCKX
			158	ART OF METAL
			159	SURFACE APPLICATIONS TO MOULDS ` METALS
			160	MARK ROMBOUTS
			161	DHEERE METAL SERVICES
			162	WERKHUIZEN BURGELMAN
			163	CBA TECHNIC

			164	POORTEN LAENEN
			165	G.S. CONSTRUCT
			166	ALCOR
			167	ALL-TRASCO
			168	WELDING AND PIPING
			169	SPRINKLER EN LEIDINGWERKEN
			170	JAN SEGERS
			171	ARTECH
			172	TECHSENS
			173	W EN R
			174	TECHNICOM MANAGEMENT CONSULTING
			175	MONTELEC ANTWERPEN
			176	ELEKTRO SOONTJENS
			177	METAALCONSTRUCTIES JOHAN CARVERS
			178	METAALWERKEN DE SMET GUIDO
			179	BRIENEN
			180	DB METAALWERKEN
			181	VOORSPOELS
			182	LENDERS - GEENTJENS
			183	WELDON
			184	METAL PRE CONSTRUCTION
			185	CLAESSENS INDUSTRIE SERVICES
			186	LASWERKEN HUFKENS-DE LAET
			187	L.W.E.
			188	LIMA
			189	DVG LASWERKEN

			190	CW BREUGELMANS
			191	INDUSTRIELE LASWERKEN BERQUIN
			192	E.M.S.G.
			193	ALL TECH SERVICES
			194	ARTE VINCI
			195	INTERNE BULKTRANSPORT SYSTEMEN
			196	ATVERCA
			197	ALLE PLASTIFICATIES VAN METALEN
			198	METAALCONSTRUCTIE COPPENS
			199	WEMIST
			200	DOCKX CONSTRUCTIEWERKEN
			201	STALAM
			202	VERBOVEN DIAMOND FANCY TOOLS
			203	VAN NUFFEL
			204	I.T.S.
			205	ANEDRO SERVICE
			206	SWENNEN.RIVERA.CRISTALDI
			207	ALU-GRAPH
			208	VAN NUFFELEN
			209	HEDAR
			210	DRAKOBOSCH
			211	VANNUVEN
			212	DMW CONSTRUCTIES
			213	PRO - METAAL
			214	INDUSTRIELE SCHILDERWERKEN WALSchAP
			215	METALU

			216	MO CONSTRUCT
			217	VAN LOON-BUISSET
			218	CNC TAEYMANS - LYSEN
			219	FRANS RIJMEN MECHANICA
			220	WERKPLAATS PEETERS - MERTENS EN HUYBRECHTS
			221	BRABANTCHROM
			222	HG STEEL HANDLING MANAGEMENT
			223	MORIA
			224	LEP CENTRUM DANIEL
			225	SERVICE COATINGS
			226	ALL WELDINGSERVICES
			227	SEMISUL INTERNATIONAL
			228	METALLI
			229	AERTS
			230	METALFORM
			231	ADRI-SBLC
			232	IAM
			233	IMMO GRETA LEYS RENTING
			234	SUBCO
			235	LASCO
			236	LASREPAIR
			237	MN SERVICES
			238	TECHNORA
			239	BC INGENIEURSBUREAU
			240	ROB METAAL WERKEN
			241	GRAVEERINRICHTING P. BOSSAERTS

			242	LAS- EN CONSTRUCTIEWERKEN VAN EMELÉN
			243	FIFTH WHEEL
			244	SEREMA BELGIUM
			245	BEERTS GRAVEUR
			246	LAMBRECHTS DIRK
			247	MOBI-LIGHT
			248	TREDEX
			249	DE GRUYTER EN ZOON
			250	BERT VAN DEUN METAALWERKEN
			251	LEIDINGWERK EN MONTAGE VERHOLEN
			252	NIVO
			253	ATELIER SMEYERS
			254	MACHINING CONSTRUCTIONS ENGINEERING ANTWERPEN
			255	METALSPRAY D'HONT
			256	PSM PARTNERS
			257	INBUCO
			258	SMEDERIJ ARCANA
			259	KRIKKE
			260	IDB BELGIË
			261	F.E.L. TOOLING SERVICES
			262	TRADE EN SERVICE LOOS
			263	INDUSTRIEEL ZANDSTRALEN EN SCHILDEREN
			264	TAWFIK ABDEL HAY GROUP
			265	J. VANDEVELDE
			266	ORAY
			267	INDUSTRIËLE METAALWERKEN

			268	LASWERKEN PAUWELS LUC
			269	FERLU
			270	T.I.D.V.
			271	H.F. BIELING IMPORT/EXPORT
			272	EMBRECHTS
			273	KIELSE METAAL EN MONTAGE
			274	A.D.I.C.
			275	AIS-C
			276	MIRO
			277	DE ROOY
			278	DEVLOP INDUSTRIAL SERVICES

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

74 subsectoren (Nace-BEcode 4 digit) gerangschikt volgens toegevoegde waarde in provincie Antwerpen in 2007

		NaceBEL-code		Sector	Toegevoegde waarde
VEEL TOEGEVOEGDE WAAARDE (TW top 15)	1	20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	Chemie	2.025.614.036
	2	21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	1.955.400.142
	3	41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	617.033.244
	4	20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	Chemie	360.880.141
	5	20.16	Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen	Chemie	235.985.895
	6	42.11	Bouw van autowegen en andere wegen	Bouw	215.374.774
	7	43.99	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten, n.e.g.	Bouw	207.920.469
	8	20.30	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	191.565.683
	9	43.32	Schrijnwerk	Bouw	166.269.261
	10	24.43	Productie van lood, zink en tin	Metaal	162.137.947
	11	43.22	Loodgieterswerk, installatie van verwarming en klimaatregeling	Bouw	161.041.461
	12	43.21	Elektrische installatie	Bouw	143.609.824
	13	11.05	Vervaardiging van bier	Voeding	138.087.047
	14	24.42	Productie van aluminium	Metaal	136.837.229
	15	25.11	Vervaardiging van metalen constructiewerken en delen daarvan	Metaal	130.331.104
TAMELIJK VEEL TOEGEVOEGDE WAAARDE (TW > 80 miljoen)	16	25.62	Verspanend bewerken van metalen	Metaal	129.375.959
	17	10.72	Vervaardiging van beschuit en biscuit en van ander houdbaar banketbakerswerk	Voeding	114.213.011
	18	10.13	Vervaardiging van producten van vlees of van vlees van gevogelte	Voeding	94.322.200
	19	43.29	Overige bouwinstallatie	Bouw	91.270.367
	20	43.91	Dakwerkzaamheden	Bouw	89.724.047
	21	20.52	Vervaardiging van lijm	Chemie	86.371.377
	22	24.44	Productie van koper	Metaal	84.092.578
	23	10.71	Vervaardiging van brood en van vers banketbakerswerk	Voeding	83.983.325
	24	25.12	Vervaardiging van metalen deuren en vensters	Metaal	83.760.167
	25	43.34	Schilderen en glaszetten	Bouw	82.368.519

TAMELIJK WEINIG TOEGEV. WAARDE (TW > 40 miljoen)	26	10.84	Vervaardiging van specerijen, sauzen en kruiden	Voeding	75.673.312
	27	10.82	Vervaardiging van cacao, chocolade en suikerwerk	Voeding	69.445.965
	28	42.22	Bouw van civieltechnische werken voor elektriciteit en telecommunicatie	Bouw	69.389.442
	29	20.17	Vervaardiging van synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	65.119.652
	30	43.33	Vloerafwerking en behangen	Bouw	54.260.992
	31	10.83	Vervaardiging van thee en koffie	Voeding	44.255.606
	32	20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	42.962.155
WEINIG TOEGEVOEGDE WAARDE	33	10.12	Verwerking en conservering van gevogelte	Voeding	36.037.020
	34	20.11	Vervaardiging van industriële gassen	Chemie	35.234.518
	35	43.31	Stukadoorswerk	Bouw	31.445.558
	36	10.73	Vervaardiging van macaroni, noedels, koeskoes en dergelijke deegwaren	Voeding	31.410.760
	37	25.61	Oppervlaktebehandeling van metalen	Metaal	31.075.827
	38	11.06	Vervaardiging van mout	Voeding	26.536.642
	39	10.11	Verwerking en conservering van vlees, exclusief vlees van gevogelte	Voeding	23.227.500
	40	10.89	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen, n.e.g.	Voeding	21.545.926
	41	11.07	Vervaardiging van frisdranken; productie van mineraalwater en ander gebotteld water	Voeding	20.999.476
	42	43.39	Overige werkzaamheden in verband met de afwerking van gebouwen	Bouw	14.165.239
	43	24.45	Productie van andere non-ferrometalen	Metaal	9.213.761
	44	10.81	Vervaardiging van suiker	Voeding	5.591.020
	45	20.15	Vervaardiging van kunstmeststoffen en stikstofverbindingen	Chemie	4.488.127
	46	42.13	Bouw van bruggen en tunnels	Bouw	4.470.095
	47	42.21	Bouw van civieltechnische werken voor vloeistoffen	Bouw	1.721.679
	48	11.01	Vervaardiging van gedistilleerde dranken door distilleren, rectificeren en mengen	Voeding	1.448.489
	49	10.86	Vervaardiging van gehomogeniseerde voedingspreparaten en diervoeding	Voeding	1.439.577
	50	20.53	Vervaardiging van etherische oliën	Chemie	893.298
	51	43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	825.670
	52	20.13	Vervaardiging van andere anorganische chemische basisproducten	Chemie	785.631
	53	20.12	Vervaardiging van kleurstoffen en pigmenten	Chemie	701.916
	54	43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	535.957

55	25.1	Vervaardiging van metalen constructiewerken	Metaal	21.508
56	24.41	Productie van edelmetalen	Metaal	17.560
57	20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	0
58	20.51	Vervaardiging van kruiden en springstoffen	Chemie	0
59	24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	0
60	24.46	Bewerking van splijt- en kweekstoffen	Metaal	0
61	43.9	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten	Bouw	0
62	10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	0
63	42.1	Bouw van wegen en spoorwegen	Bouw	0
64	42.12	Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen	Bouw	0
65	10.8	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen	Voeding	0
66	10.85	Vervaardiging van bereide maaltijden en schotels	Voeding	0
67	20.3	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	0
68	11.0	Vervaardiging van dranken	Voeding	0
69	11.03	Vervaardiging van cider en van andere vruchtenwijnen	Voeding	0
70	11.04	Vervaardiging van andere niet-gedistilleerde gegiste dranken	Voeding	0
71	25.6	Oppervlaktebehandeling van metalen; verspanend bewerken van metalen	Metaal	0
72	10.1	Verwerking en conservering van vlees en vervaardiging van vleesproducten	Voeding	0
73	42.2	Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	Bouw	0
74	11.02	Vervaardiging van wijn uit druiven	Voeding	-2.562

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB

71 subsectoren (Nace-BEcode 4 digit) gerangschikt volgens werkgelegenheid in provincie Antwerpen in 2007

		Nace-BEcode 2008		Sector	Werkgelegenheid
VEEL WERKGELEGENHEID (WGH top 15)	1	41.20	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Bouw	12.295
	2	21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten	Chemie	8.582
	3	20.14	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	Chemie	8.006
	4	10.71	Vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	Voeding	4.627
	5	43.99	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten, n.e.g.	Bouw	4.477
	6	25.11	Vervaardiging van metalen constructiewerken en delen daarvan	Metaal	4.364
	7	42.11/42.12/42.13	Bouw van autowegen en andere wegen / Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen / Bouw van bruggen en tunnels	Bouw	3.846
	8	43.32	Schrijnwerk	Bouw	3.645
	9	43.21	Elektrische installatie	Bouw	3.105
	10	24.43	Productie van lood, zink en tin	Metaal	3.041
	11	43.22	Loodgieterswerk, installatie van verwarming en klimaatregeling	Bouw	2.987
	12	20.59	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	Chemie	2.900
	13	25.62	Verspanend bewerken van metalen	Metaal	2.605
	14	43.34	Schilderen en glaszetten	Bouw	2.223
	15	20.16	Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen	Chemie	2.137
TAMELIJK VEEL WERKGELEGENHEID (WGH > 1000)	16	43.29	Overige bouwinstallatie	Bouw	2.008
	17	20.30	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	1.703
	18	10.13	Vervaardiging van producten van vlees of van vlees van gevogelte	Voeding	1.647
	19	10.72	Vervaardiging van beschuit en biscuit en van ander houdbaar banketbakkerswerk	Voeding	1.641
	20	43.91	Dakwerkzaamheden	Bouw	1.580
	21	24.42	Productie van aluminium	Metaal	1.574
	22	10.82	Vervaardiging van cacao, chocolade en suikerwerk	Voeding	1.566
	23	25.12	Vervaardiging van metalen deuren en vensters	Metaal	1.343

TAMELIJK WEINIG WERKGELEGENHEID (WGH > 500)	24	24.44	Productie van koper	Metaal	980	
	25	10.84	Vervaardiging van specerijen, sauzen en kruiden	Voeding	926	
	26	43.33	Vloerafwerking en behangen	Bouw	863	
	27	11.07	Vervaardiging van frisdranken; productie van mineraalwater en ander gebotteld water	Voeding	816	
	28	11.02	Vervaardiging van wijn uit druiven	Voeding	812	
	29	11.05	Vervaardiging van bier	Voeding	649	
	30	10.11	Verwerking en conservering van vlees, exclusief vlees van gevogelte	Voeding	646	
	31	25.61	Oppervlaktebehandeling van metalen	Metaal	612	
	32	43.31	Stukadoorswerk	Bouw	599	
	33	24.46	Bewerking van splijt- en kweekstoffen	Metaal	554	
	34	10.85	Vervaardiging van bereide maaltijden en schotels	Voeding	534	
	35	11.01	Vervaardiging van gedistilleerde dranken door distilleren, rectificeren en mengen	Voeding	505	
	WEINIG WERKGELEGENHEID	36	10.83	Vervaardiging van thee en koffie	Voeding	480
		37	20.17	Vervaardiging van synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	480
		38	20.52	Vervaardiging van lijm	Chemie	480
39		10.86	Vervaardiging van gehomogeniseerde voedingspreparaten en diëtvoeding	Voeding	451	
40		20.11	Vervaardiging van industriële gassen	Chemie	432	
41		42.21/42.22	Bouw van civieltechnische werken voor vloeistoffen / Bouw van civieltechnische werken voor elektriciteit en telecommunicatie	Bouw	422	
42		10.73	Vervaardiging van macaroni, noedels, koeskoes en dergelijke deegwaren	Voeding	409	
43		10.12	Verwerking en conservering van gevogelte	Voeding	391	
44		10.89	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen, n.e.g.	Voeding	311	
45		43.39	Overige werkzaamheden in verband met de afwerking van gebouwen	Bouw	241	
46		20.15	Vervaardiging van kunstmeststoffen en stikstofverbindingen	Chemie	236	
47		20.13	Vervaardiging van andere anorganische chemische basisproducten	Chemie	161	
48		24.45	Productie van andere non-ferrometalen	Metaal	100	
49		20.12	Vervaardiging van kleurstoffen en pigmenten	Chemie	96	
50		20.51	Vervaardiging van kruit en springstoffen	Chemie	87	
51		10.81	Vervaardiging van suiker	Voeding	74	
52		11.06	Vervaardiging van mout	Voeding	60	

53	20.53	Vervaardiging van etherische oliën	Chemie	16
54	11.03	Vervaardiging van cider en van andere vruchtenwijnen	Voeding	0
55	11.04	Vervaardiging van andere niet-gedistilleerde gegiste dranken	Voeding	0
56	24.41	Productie van edelmetalen	Metaal	0
57	10.1	Verwerking en conservering van vlees en vervaardiging van vleesproducten	Voeding	**
58	10.7	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	Voeding	**
59	10.8	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen	Voeding	**
60	11.0	Vervaardiging van dranken	Voeding	**
61	20.1	Vervaardiging van chemische basisproducten, kunstmeststoffen en stikstofverbindingen en van kunststoffen en synthetische rubber in primaire vormen	Chemie	**
62	20.3	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	Chemie	**
63	20.5	Vervaardiging van andere chemische producten	Chemie	**
64	24.4	Productie van edele metalen en van andere non-ferrometalen	Metaal	**
65	25.1	Vervaardiging van metalen constructiewerken	Metaal	**
66	25.6	Oppervlaktebehandeling van metalen; verspanend bewerken van metalen	Metaal	**
67	42.1	Bouw van wegen en spoorwegen	Bouw	**
68	42.2	Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	Bouw	**
69	43.2	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	Bouw	**
70	43.3	Afwerking van gebouwen	Bouw	**
71	43.9	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten	Bouw	**

Bron: Eigen verwerking op basis van RSZ

Grootste bedrijven in metaalsubsectoren in de provincie Antwerpen in 2007

25.11	Vervaardiging van metalen constructiewerken en delen daarvan	Metaal	1	STORK MERCANTILE ENGINEERS AND CONTRACTORS
			2	IEMANTS
			3	CHICAGO METALLIC CONTINENTAL
			4	COEK ENGINEERING
			5	GROVEN +
			6	STAALBOUW VERELST
			7	IPSAM TECHNOLOGY
			8	B.C.M.
			9	BEVA METAL
			10	STAALBOUW WEELDE INTERNATIONAL
			11	SLEURS INDUSTRIES
			12	METAALCONSTRUCTIES SLEURS
			13	METAALWERKEN CLAESSEN EN ZN
			14	SPRANCO
			15	BAECK INDUSTRIES
			16	SMULDERS PROJECTS BELGIUM
			17	ATELFOND INVEST
			18	T.C.I.
			19	FRISOFER
			20	VAN DER LINDEN
			21	ANMECO
			22	STAAL STRAAL WEELDE INTERNATIONAL
			23	MICHIELSEN GEBROEDERS
			24	DEVINOXS
			25	CONSTRUCTIEWERKHUIZEN JEF LEONARD
			26	METAALCONSTRUCTIE MEYNEN

			27	SPCM
			28	BELCOMO
			29	METAALWERKEN VAN ROEY
			30	VERHOEVEN CONTRACTING
			31	D.C. LOGISTICS
			32	HAHBO
			33	ALFA ALUMINIUM
			34	WELDON
			35	CORDIER CONSTRUCT
			36	SWINNEN INDUSTRIE SERVICE
			37	BROECKX
			38	G EN D CONSTRUCT
			39	VAN TILBURG LEO
			40	HALPACO INDUSTRIEBOUW
			41	METAALWERKEN SWERTS
			42	HERENTALSE METAALWERKEN LEYSEN
			43	CORDIER
			44	ALGEMENE LAS-, CONSTRUCTIE- EN ONDERHOUDSWERKEN
			45	POPPELSE CONSTRUCTIEWERKEN
			46	YASAR LAS SERVICE INDUSTRIE
			47	MARBO
			48	KEDY
			49	PRECIOUS DESIGN
			50	MARCKX JOHAN
			51	K.S.R. INTERNATIONAL
			52	STAMONTA

			53	CIMET
			54	MARC VAN DE BERCKT
			55	BRANDSTOFPOMPEN EN TANKS KEYSERS
			56	DE BROUWERIJ VAN VLAANDEREN
			57	DEVANKE
			58	JANSON BRIDGING BELGIUM
			59	LAS - MONTAGE EN ONDERHOUDSBEDRIJF ANTWERPEN
			60	MECON
			61	VAN WALLENDael
			62	SOPIMAR
			63	INVESTI
			64	ALOIS VAN LOO EN ZOON
			65	L.P.C. - MONTAGEBEDRIJF
			66	I.M.W.(INDUSTRIËLE MONTAGE WERKEN)
			67	INGO UMANS
			68	JUUL VAN LOOVEREN
			69	"LASWERKEN VISSERS BVBA"
			70	CW LOGISTICS
			71	FRANZ KOELTORENBouw BELGIE
			72	CONSTRUCTIEWERKHUIS J. CLAESSENS
			73	METAALWERKEN VERSLIJCKE
			74	D.D.A.
			75	METANAX
			76	DE GROODT J. LASBEDRIJF
			77	B.M.G.
			78	TOM VAN DIEVOORT

			79	MEYVIS METAALWERKEN
			80	METALVIL
			81	V D P
			82	DEL COURT CONSTRUCTIES
			83	VOERMAN ISOLATIE PLAATBEWERKING
			84	G.M.O.
			85	ANLOSIEL CONSTRUCTIE
			86	WIELERTEAM CICLISMO MUNDIAL
			87	BELMANS CONSTRUCTIES
			88	"R.M.T. CONSTRUCT"
			89	VECO CONSTRUCT
			90	T & T STAALWERKEN
			91	ALGEMENE METAALBOUW
			92	ALI SAN
			93	I.M.C. - INOX EN METAALCONSTRUCTIES
			94	ELMECON
			95	ACROBEL
			96	HURRICANE
			97	ETMAAL UUNITECH
			98	ANTWERP SERVICE ENGINEERING
			99	ASCOD
			100	T M S
			101	EMOSTEEL
			102	SMULDERS BELGIE CONSTRUCTIES
			103	CLAES HYDRAULICS
			104	ALGEMENE MONTAGE- EN CONSTRUCTIEWERKEN KEUSTERMANS

			105	ELECTRO 96
			106	GESCHCO
			107	QUALITY GARDEN
			108	METAALWERKEN VAN BENEDEN
			109	TECHMETAL
			110	RACE BIKE RENTING
			111	SEGHERS KEPPEL TECHNOLOGY FOR SERVICES ` MACHINERY RUISBROEK
25.62	Verspanend bewerken van metalen	Metaal	1	BMTECH
			2	KSB-MECHANICAL SERV. ON SITE
			3	VDL KTI
			4	KOMEC HELSEN
			5	COILPROFIL
			6	MEKANISCHE KONSTRUKTIE BAUDOIN
			7	INDUSTRIE SERVICE
			8	KSB ON SITE MACHINING
			9	"COMPAGNIE LUXEMBOURGEOISE INDUSTRIELLE MONTAGE TUYAUTERIES BELGIUM"
			10	A.D.C. MONTAGEWERKEN
			11	HEGO
			12	ROOSEN FIJNCONSTRUCTIE
			13	DEMAKO
			14	WERKHUIZEN DESART
			15	BEERSE METAALWERKEN
			16	DIAMETAL
			17	FACIM
			18	EMOTEC
			19	M EN M CONTRACTORS

			20	TEMPAC COMP.
			21	METALEN HUYSMANS
			22	TULIP LASER PROCESSING
			23	WINDOWMAKERS PRODUCTIE
			24	INTERNATIONAL CONSTRUCTIONS PROJECTS
			25	LASERTEK
			26	HYDRAULIC EN DIESEL SERVICE
			27	ALURO CNC
			28	CTD
			29	DE MACHINE FABRIEK KASTERLEE
			30	V.M.T.
			31	METAALWERKEN DE COCK
			32	VERLINDEN CONSTRUCTIEWERKEN
			33	COMATEC INDUSTRIES
			34	MECAFORM CNC
			35	B.C.M.
			36	LIMA
			37	BOEYNAEMS EN ZONEN
			38	METAL WORKS
			39	VERDRA
			40	B.D. - CONSTRUCT
			41	MECOTEC
			42	SIGGA
			43	J. VANDECRUYS
			44	PHLIPS
			45	THIMO

			46	PEETERS - STOOPS
			47	RYNGAERT
			48	TORFSCONSTRUCT
			49	TORREMANS
			50	VERSTREPEN DANNY
			51	ROWIL
			52	TURA
			53	METAALDRAAIERIJ MOERENHOUT
			54	VPS-ENGINEERING
			55	METAALCONSTRUCTIE-CONSTRUCTION METALIQUE
			56	AMW INDUSTRY
			57	KONSTRUKTIE - MACHINEBOUW JOCHEMS
			58	ARC ENGINEERING
			59	ADESKO
			60	DOMACO
			61	GIKO
			62	LASATELIER VAN DUN
			63	FERUMCO
			64	EURO - STRIKE
			65	MICROMETAL
			66	J. AND A. LOADING TECHNOLOGY
			67	WERKHUIS M EN G
			68	A-WIND
			69	TEMPAC
			70	SKS MACHINES
			71	RAMS EN ZONEN

			72	BELGIAN LASER COMPANY
			73	STUBBE PIERRE
			74	ADEC
			75	R.P. DETAVERNIER
			76	SLIJPERIJ CHRIST SOETHOUDT
			77	ROEVENS
			78	ALCAM
			79	MANNYTECH
			80	GLENCO
			81	ALL-TECH
			82	KWEN
			83	VERSCHUEREN ADF
			84	CUTTING METALS AND HANDLING
			85	MERKSEMSE METAALCONSTRUCTIE
			86	VAN DIJCK CAROLUS
			87	DEN DRAAIER
			88	CONSTRUCTIEWERKHUIS G. WITTERS
			89	A.M. SERVICES
			90	B-M METAALWERKEN
			91	VAN DOORSLAER
			92	PERFLOW
			93	MOKER
			94	REPAIR ` CONSTRUCT
			95	VDV-MACHINING
			96	DE JONGH PLAATBEWERKING
			97	I.T.M.

			98	A.M.T.S. KUNST EN BOUWSMEDERIJ
			99	ELCOMET
			100	PRINTRONIC
			101	ELECTRICITEIT EN MECHANICA VOOR INDUSTRIE
			102	CNC QUALITY
			103	WERKHUIZEN VERMEYLEN
			104	FRANS VERWAEST
			105	BELTRACO - CLIM CONTROL
			106	ALL TECHNICAL INDUSTRIAL PRODUCTS
			107	ADVANCED ENGINEERING COMPONENTS
			108	VERDABIC
			109	DE PEKESAE
			110	TECHNICAL WELDING SUPPORT
			111	BAVAGO
			112	KEMPISCHE MAINTENANCE COMPAGNIE
			113	KARNI
			114	WENS HUGO
			115	FRANK LAMEIR FOTOLASWERKEN
			116	INDUSTRIELE TECHNISCHE ASSISTENTIE
			117	VERDIJCK LUC
			118	GEFI
			119	AC-DESIGN
			120	EG-LASWERKEN
			121	LAS-TECH
			122	LEYS IJZERWERKEN
			123	MOBIEL ATELIER

			124	DECKERS LASWERKEN
			125	GERT EN KOEN OOSTVOGELS KONSTRUKTIES
			126	AL - LAS
			127	METAALWERKEN JOS GOVAERTS
			128	RKW LASWERKEN
			129	ALKOMETAL
			130	TMA SOLUTIONS
			131	J. ROEGIEST
			132	H. DOCKX
			133	ART OF METAL
			134	MARK ROMBOUTS
			135	DHEERE METAL SERVICES
			136	WERKHUIZEN BURGELMAN
			137	CBA TECHNIC
			138	POORTEN LAENEN
			139	G.S. CONSTRUCT
			140	ALCOR
			141	ALL-TRASCO
			142	WELDING AND PIPING
			143	SPRINKLER EN LEIDINGWERKEN
			144	JAN SEGERS
			145	ARTECH
			146	TECHSENS
			147	W EN R
			148	TECHNICOM MANAGEMENT CONSULTING
			149	MONTELEC ANTWERPEN

			150	ELEKTRO SOONTJENS
			151	METAALCONSTRUCTIES JOHAN CARVERS
			152	BRIENEN
			153	DB METAALWERKEN
			154	LENDERS - GEENTJENS
			155	WELDON
			156	METAL PRE CONSTRUCTION
			157	CLAESSENS INDUSTRIE SERVICES
			158	LASWERKEN HUFKENS-DE LAET
			159	L.W.E.
			160	LIMA
			161	DVG LASWERKEN
			162	CW BREUGELMANS
			163	INDUSTRIELE LASWERKEN BERQUIN
			164	E.M.S.G.
			165	ALL TECH SERVICES
			166	ARTE VINCI
			167	INTERNE BULKTRANSPORT SYSTEMEN
			168	ATVERCA
			169	METAALCONSTRUCTIE COPPENS
			170	WEMIST
			171	DOCKX CONSTRUCTIEWERKEN
			172	STALAM
			173	VERBOVEN DIAMOND FANCY TOOLS
			174	I.T.S.
			175	ANEDRO SERVICE

			176	SWENNEN.RIVERA.CRISTALDI
			177	VAN NUFFELEN
			178	HEDAR
			179	DRAKOBOSCH
			180	VANNUVEN
			181	DMW CONSTRUCTIES
			182	PRO - METAAL
			183	METALU
			184	MO CONSTRUCT
			185	FRANS RIJMEN MECHANICA
			186	WERKPLAATS PEETERS - MERTENS EN HUYBRECHTS
			187	MORIA
			188	ALL WELDINGSERVICES
			189	SEMISUL INTERNATIONAL
			190	AERTS
			191	METALFORM
			192	ADRI-SBLC
			193	IAM
			194	SUBCO
			195	LASCO
			196	LASREPAIR
			197	MN SERVICES
			198	TECHNORA
			199	BC INGENIEURSBUREAU
			200	ROB METAAL WERKEN
			201	LAS- EN CONSTRUCTIEWERKEN VAN EMELN

			202	SEREMA BELGIUM
			203	LAMBRECHTS DIRK
			204	MOBI-LIGHT
			205	TREDEX
			206	DE GRUYTER EN ZOON
			207	BERT VAN DEUN METAALWERKEN
			208	LEIDINGWERK EN MONTAGE VERHOLEN
			209	ATELIER SMEYERS
			210	MACHINING CONSTRUCTIONS ENGINEERING ANTWERPEN
			211	METALSPRAY D'HONT
			212	PSM PARTNERS
			213	INBUCO
			214	SMEDERIJ ARCANA
			215	KRIKKE
			216	IDB BELGIË
			217	F.E.L. TOOLING SERVICES
			218	J. VANDELDELDE
			219	ORAY
			220	LASWERKEN PAUWELS LUC
			221	FERLU
			222	T.I.D.V.
			223	H.F. BIELING IMPORT/EXPORT
			224	EMBRECHTS
			225	KIELSE METAAL EN MONTAGE
			226	AIS-C
			227	DE ROOY

			228	DEVLOP INDUSTRIAL SERVICES
--	--	--	-----	----------------------------

Bron: Eigen verwerking op basis van NBB